

Gorenjski Glas

PETEK, 17. APRILA 2020

LETO LXXIII, ŠT. 31, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Vladni odlok dopušča še dve izjemi

Zaradi covida-19 je na širšem Gorenjskem umrlo pet ljudi. Nova raziskava naj bi pokazala, koliko je virus razširjen v populaciji. Z jutrišnjim dnevom dovoljenih nekaj športov na prostem v matični občini in vzdrževalna ali sezonska dela na zasebnih zemljiščih zunaj matične občine.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Kranj – Na Gorenjskem so občine brez zabeleženih okužbe Jezersko, Žiri, Gorenja vas - Poljane in občina Bohinj, kjer je šlo pri že zabeleženem primeru za metodološko napako. Na širšem Gorenjskem so zaradi te bolezni po podatkih NIJZ do 14. aprila umrli po eden v občinah Kranj, Naklo in Žirovnica ter dva v občini Domžale. V Sloveniji je umrlo že več kot šestdeset ljudi, večina je bila stanovalcev domov

za starejše, je potrdil minister za zdravje Tomaž Gantar. Največ umrlih je bilo starih nad 85 let, najmlajši je bil moški v starostni skupini od 45 do 54 let.

Vladni odlok o omejitvi gibanja dopušča še dve izjemi. Posameznik se bo od jutri dalje lahko na odprtih javnih krajih v občini prebivališča ukvarjal s športi individualnega značaja, kot so tek, kolesarjenje, golf, joga in nekaterimi drugimi, kjer ob običajnem izvajanju ni mogoč stik (npr. tenis, badminton,

balinanje). Članom skupnega gospodinjstva se dovoli izvajanje sezonskih opravil na zasebnem zemljišču ali objektu zunaj matične občine, a z dokazljivo lastniško listino in lastnoročno podpisano izjavo. Vlada je podaljšala veljavnost vozniških in prometnih dovoljenj do 17. junija, prepoved tehničnih pregledov do 17. maja. Pri zadrževanju na zaprtem javnem kraju sta obvezna maska in razkuževanje rok. Razkužila zagotovi ponudnik storitev.

► 2. stran

Kolesarjenju po matični občini se pridružujeta po novem tudi golf in joga ter še nekateri drugi športi, kot so tenis, badminton, balinanje. / Foto: Gorazd Kavčič

Obnova poškodovanih gozdov

Letos spomladi poteka v slovenskih gozdovih največja obnova gozdov s sadnjo dreves v zadnjih desetih letih. Sadnjo v Karničarjevem gozdu na Jezerskem si je ogledala tudi ministrica Aleksandra Pivec.

CVETO ZAPLOTNIK

Spodnje Jezersko – Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Aleksandra Pivec si je v sredo skupaj Damijanom Oražmom, direktorjem Zavoda za gozdove Slovenije, ter predstavniki kranjske območne enote zavoda v gozdu Karničarjeve kmetije na Spodnjem Jezerskem ogledala spomladansko obnovo gozdov s sadnjo dreves. Kot so pojasnili v zavodu, je v Sloveniji po naravnih ujmah – žledolomu in vetrolomu in čezmerni razmnožitvi podlubnikov – treba obnoviti približno 37 tisoč hektarjev gozdov.

Foto: Gorazd Kavčič

► 6. stran Med ogledom posajenih sadik gozdnega drevja v Karničarjevem gozdu na Jezerskem

Krožišče v Tupaličah zgrajeno

Iztekajo se še zadnja dela pri urejanju krožnega križišča v Tupaličah, ta mesec pa pričakujejo tudi razpis države za izvajalca rekonstrukcije regionalne ceste skozi Tupaliče.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Preddvor – »Zadovoljni smo s končno realizacijo krožišča, je pa vse skupaj dolgo trajalo,« pravi preddvorski župan Rok Roblek in dodaja: »Zdaj bomo v krožišče namestili še simbol občine, pravzaprav enotni logotip naše turistične destinacije.

Prav s te točke v Tupaličah se nam razgrinja lep pogled na hribe, ki obkrožajo kraje naše občine.«

Še v tem mesecu pričakujejo razpis državne direktije za infrastrukturo za izbiro izvajalca za rekonstrukcijo te za Preddvor izredno pomembne državne ceste.

► 6. stran

Aktualne novice o koronavirusu na www.gorenjskiglas.si

AKTUALNO

Župan z občani v stiku po številnih kanalih

Škofjeloški župan Tine Radinja je v posebnih razmerah, ki so nas prikrjale za veliko osebnih stikov, s svojimi občankami in občani v pogostih stikih. Večkrat jih nagovori na družbenih omrežjih ali jim odgovarja na aktualna vprašanja.

3

KRONIKA

Zaradi epidemije več družinskega nasilja

Gorenjski policisti so v prvem mesecu od razglasitve epidemije covida-19 obravnavali več primerov družinskega nasilja kot v enakem obdobju lani. Da se družinsko nasilje v času krize poveča, ugotovljajo tudi mnoge študije.

10

CG+

Kretnja tudi za koronavirus

Kranjčanka Mojca Korenjak je tolmačka slovenskega znakovnega jezika, ki jo lahko spremljamo tudi ob prenosih tiskovnih konferenc o koronavirusu. Pomembno se ji zdi, da zdaj gluhi lahko sproti dobivajo ključne informacije.

11

CG+

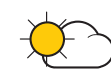
Skozi življenje z različno imunsko hitrostjo

Splošno znano je, da lahko začne imunski sistem z leti pešati, manj znano pa je, da imamo ob siceršnji starosti tudi imunsko starost. Lahko sta si precej različni. Nekdo jih ima na primer štirideset, imunska pa je star šele 25 let.

15

VREME

Danes bo pretežno jasno. Jutri se bo pojavljala koprenasta oblačnost. V nedeljo bo spremenljivo oblačno s kaskšno ploho.

4/22 °C

jutri: delno oblačno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Ustvarjamo skupaj

Naročnik Gorenjskega glasa Edvard Erzetič iz Škofje Loke je strnil svoja razmišljanja o tem, kako on doživlja in preživlja težko situacijo v času epidemije.

Noli me tangere

Noli me tangere! ali po naše: Ne dotikaj se me! Te besede so sicer svetopisemske in jih je izrekel Jezus Mariji Magdaleni, preden je odšel k Očetu. Zelo primerne so za današnji čas, ko smo v strogi karanteni zaradi zajezitve okužbe s covidom-19. Dejstvo je, da se ne smemo približevati eden drugemu, še manj pa dotikati. Ta ukrep je sprejela vlada in se ga moramo striktno držati do preklica, datum pa še ni znan. Zase vem, da je v takšni situaciji najbolje, da težave časa »pregneteš« v humor. Ne uspe vsakomur. Za to se moraš pač odločiti! Nam, ki smo po letih že četrtrič polnoletni, polni pozitivnih in negativnih življenjskih izkušenj, je to izvedljivo. Če si boste izbrali to pot, vam bodo ti dnevi mnogo lažji in kmalu se bomo spet dotikali. Ne samo to: lahko se bomo celo objemali, poljubljali, klofotali in zmerjali na razdalji manj kot dva metra. Za zdaj pa še velja: Noli me tangere!

Nagrajenka

V nagradni igri, ki je bila objavljena 3. aprila 2020, prejme namizno lučko RTV Slovenija Slavica Jereb iz Kranja. Nagrajenki čestitamo!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **FRANC OBLAK** iz Gorenje vasi.

Mejna prehoda zaprta vsaj do tretjega maja

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Poveljnik Civilne zaščite Občine Kranjska Gora Blaž Lavtižar je v nedavnem nagovoru občanom povedal, da so interventne službe (policija, medobčinsko redarstvo in občinska gasilska zveza) konec preteklega prazničnega konca tedna nadzirale spoštovanje vladinih odlokov, ki se nanašata na prepoved zbiranja na javnih krajih in omejitev gibanja na matično občino. Izrekli so nekaj ustnih opozoril glede kršitve odloka o zbiranju, na cestnih kontrolnih točkah so zavrnilo nekaj manj kot dvajset vozil in zdravstvenemu inšpektoratu predali dva predloga

o prekršku. »Večina občanov pa se dosledno drži navodil Nacionalnega inštituta za javno zdravje in vlade. Če ima kakšno gospodinjstvo potrebo po dodatni zaščitni pralni maski, naj nam to javi,« je pozval Lavtižar. Pojasnil je še, da so oskrbovanci UKC Ljubljana, ki so začasno nastanjeni v objekt UKC na nekdanji železniški postaji v Ratečah, pod nadzorom varnostne službe, so jih pa tudi že pozvali k spoštovanju hišnega reda. Lavtižar je še povedal, da naj bi bila mejna prehoda v Ratečah in na Korenskem sedlu po napovedih Avstrije in Italije zaprta vsaj še do tretjega maja, prehajanje je dovoljeno samo dvolastnikom za kmetijska opravila.

Nadzorniki so se odpovedali delu prejemkov

Kranj – Vseh šest nadzornikov družbe Elektro Gorenjska in zunanja člana komisij, ki delujeta v okviru nadzornega sveta, se je v času epidemije covid-19 odpovedalo tridesetim odstotkom prejemkov za opravljanje svojih funkcij. S tem so sledili priporočilu Slovenskega državnega holdinga o odpovedi dela prejemkov nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, so sporočili iz Elektra Gorenjska. Nadzorniki in zunanja člana se tridesetim odstotkom svojih prejemkov za opravljanje svojega dela v nadzornem svetu odpovedujejo od vključno marca do vključno meseca, ko bo preklicana epidemija covid-19. Zbrana sredstva bo Elektro Gorenjska namenil za pomoč prizadetim zaradi epidemije covid-19.

Odlok dopušča še dve izjemi

◀ 1. stran

Z nekoliko spremenjenim odlokom je torej na zaprtih javnih krajih po novem prepovedano nošenje zaščitnih rokavic. Minister Gantar je pojasnil, da je prihajalo do napačne uporabe rokavic: »Pogosto so te romale v žep, domov in v ponovno uporabo. S higienskega stališča je primernejše roke razkužiti.«

V sredo 21 pozitivnih

Do četrta, 16. aprila, smo imeli v Sloveniji 1268 potrjenih primerov okužbe s covidom-19. V sredo, 15. aprila, je bilo na novo odkritih 21 primerov. Na širšem Gorenjskem je bila zaznana (samo) ena okužba v občini Domžale, ki ima skupaj 25 pozitivnih na virus. Med prazniki je bilo zabeleženih primerov še manj, a je bilo tudi manj testiranj. Od začetka epidemije je bilo testiranih več kot 37 tisoč ljudi.

V napovedani raziskavi bodo na reprezentativnem vzorcu testirali med 1000 in 1500 ljudi, je pojasnil prof. dr. Miroslav Petrovec, član svetovalne skupine na ministrstvu za zdravje, tudi predstojnik Inštituta za mikrobiologijo in imunologijo (IMI) na Medicinski fakulteti v Ljubljani. V vzorec bodo zajeli ljudi različnih starosti v vseh slovenskih regijah. Testiranje naj bi pokazalo, ali je okuženih res nekajkrat več od uradnega števila in kako

Citrar Dejan Praprotnik je včeraj ob upoštevanju vseh varnostnih ukrepov zaradi covid-19 popostril dan stanovalcem Doma dr. Janka Benedika Radovljica. / Foto: Gorazd Kavčič

virus širijo tudi tisti, ki nimajo znakov bolezni. »Ljudi bomo obiskali na domu, jih anketirali o njihovem zdravstvenem stanju ter jim na domu vzeli bris in vzorec krvi. Kdor bo povabljen, se bo za sodelovanje odločil prostovoljno, bi pa s tem veliko prispeval k sprejemanju najboljših ukrepov,« je pojasnil Petrovec. Raziskavo, ki jo bo izvedel IMI skupaj s sodelavci z drugih fakultet ter UKC Ljubljana, naj bi začeli v prihodnjem tednu in odgovore imeli že pred prvomajskimi prazniki. O zalogi testov, s katerimi se dokazuje protitelesa v krvi, pa je Petrovec pojasnil, da omejeno količino testov v Sloveniji imamo in da bodo prednostno uporabljeni v tej raziskavi. Poudaril je, da test

pove le, ali je oseba bolena že prebolela.

Velika večina domov brez zaznane okužbe

Minister Gantar je opozoril, da še velja velika previdnost pri tej bolezni, ki je ne poznamo dovolj dobro. »Vemo pa, kje so šibke točke v sistemu,« je poudaril. To so predvsem domovi za starejše. »Ovira nas, da vsi domovi nimajo možnosti, da bi navodila ob pojavu okužbe lahko dosledno izpolnjevali. Izrazita je tudi kadrovska stiska. Življenjska doba se je podaljšala, a imajo starejši veliko pridruženih bolezni, kar pomeni, da bi morali v preteklih letih več podarka nameniti zdravstveni oskrbi v domovih.« Spodbuden pa je podatek, ki ga

je sporočil minister za delo Janez Cigler Kralj, da jih je med 102 domovoma za starejše devetdeset odstotkov brez zaznane okužbe.

Ugašanje epidemije mora biti prepričljivo

Vodja svetovalne skupine na ministrstvu za zdravje prof. dr. Bojana Beović poudarja, da mora biti ugašanje epidemije prepričljivo. Vlada je včeraj (po zaključku časopisne redakcije) razpravljala o nadaljnjih omilitvenih ukrepih. Prvi so bili že sprejeti v zdravstvu z vzpostavitvijo nenujnih specialističnih pregledov, kar pa še ne velja za zobozdravstvo. Ustavno sodišče pa je začelo presojo ocene ustavnosti prepovedi gibanja zunaj matičnih občin.

Kako do gradbenega dovoljenja

Upravne enote zaradi izrednih ukrepov gradbenega dovoljenja izdajo samo v nujnih zadevah, enako velja za osebno vročanje dokumentov.

SIMON ŠUBIČ

Radovljica – Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala pri Gospodarski zbornici Slovenije je pred kratkim opozorila, da so se v času epidemije novega koronavirusa postopki za izdajo gradbenih dovoljenj na vseh upravnih enotah skorajda ustavili, kar »dodatno in po nepotrebem omejuje gospodarsko aktivnost v Sloveniji med krizo in po njej«. Ker si za pridobitev gradbenega dovoljenja ta trenutek prizadeva tudi marsikateri posamični investitor, smo se pozanimali, kako trenutno sploh poteka postopki za izdajo gradbenih dovoljenj.

Na Upravni enoti (UE) Radovljica so razložili, da se postopki v upravnih zadevah

na področju gradbenih zadev, razen v nujnih zadevah, vodijo ob upoštevanju omejitev iz zakona o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni covid-19 (ZZUSUDJZ). To pomeni, da se tudi v postopkih izdaje gradbenega dovoljenja ne omogoča vlaganje pisnih in ustnih vlog ter dajanje ustnih izjav, razen vlog za uveljavitev pravic, ki se obravnavajo v skrajšanem ugotovitvenem postopku. Vlogo s priloženo dokumentacijo je tako mogoče vložiti le po pošti ali po elektronski poti, brez varnega elektronskega podpisu. Prav tako se, razen v nujnih zadevah, ne izvajajo ustne obravnave in druga procesna dejanja, kjer

so uradna oseba, stranka ali drug udeleženec lahko v neposrednem stiku.

Gradbenega dovoljenja tako trenutno na upravnih enotah izdajajo le v nujnih zadevah, enako velja tudi za uporabna dovoljenja. In kaj so nujne zadeve? Na UE Radovljica odgovarjajo, da odločitev, ali gre za nujni postopek, sprejemajo za posamezne konkretne zadeve. Interventni zakon med drugim kot kriterije za določitev nujnih postopkov določa premoženje večje vrednosti, če je od odločitve v zadevi odvisno preživljanje stranke in če je od odločitve odvisno uveljavljanje drugih pravic. »Glede na namen te določbe med nujne zadeve lahko med drugim štejemo izdajo aktov, ki so nujni za gradnjo stanovanjskih objektov,

javne infrastrukture, gospodarske infrastrukture, izvajanje javnih storitev, javne gospodarske službe, javna pooblastila,« so pojasnili.

V skladu z interventnim zakonom se v trenutnih razmerah roki, ki bi se sicer iztekli v času epidemije, iztečejo osmi dan od dneva prenehanja ukrepov po interventnem zakonu, ki naj bi veljali do preklica, najdlje pa do 1. julija. Ob tem je treba opozoriti, da se trenutno, razen v nujnih zadevah, osebno vročanje dokumentov ne opravlja, pravomočnost gradbenega dovoljenja pa je vezana ravno na pravilno vročitev.

Na UE Radovljica so sicer v prvem letošnjem četrtletju prejeli 37 vlog za izdajo gradbenega dovoljenja, lani v enakem obdobju pa 42.

Župan je z občani v stiku po številnih kanalih

Škofjeloški župan Tine Radinja je v posebnih razmerah, ki so nas prikrajšale za veliko osebnih stikov, s svojimi občankami in občani v pogostih stikih. Večkrat jih nagovori na družbenih omrežjih ali pa jim je na voljo za odgovore na vprašanja o aktualni situaciji.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Zakaj takšna povezava z občankami in občani?

Jasno komuniciranje pravih podatkov se mi zdi v teh kriznih časih še pomembnejše kot sicer. Zato sem poskušal odpreti kar največ kanalov, po katerih lahko neposredno in obojstransko komuniciramo z občankami in občani. Tako denimo posredujem informacije na lokalnem Radiu Sora, po drugi strani pa se pojavljam na družbenih omrežjih, ki omogočajo dvosmerno komunikacijo. Poleg rednega vsakodnevnega objavljanja novosti v zvezi z ukrepi za zajezitev širjenja koronavirusa smo imeli tudi javljanja v živo.

Kaj je prednost oglašanja v živo?

Pri javljanjih v živo se mi je zdelo najbolj pomembno to, da je to najboljša priložnost za pogovor in odgovore na vprašanja ali bolje podvprašanja, ki jih imajo ljudje v neki novi situaciji, kot je tudi ta v zvezi s koronavirusom. Potem gre za obojstransko komunikacijo, ljudje sprašujejo in komentirajo, jaz pa po svojih najboljših močeh skušam odgovoriti.

Kaj predvsem sprašujejo?

Ob vsaki objavi novic na videu in ob vsakem javljanju je največ vprašanj o novostih, ki so bile sprejete tisti dan na državni ali občinski ravni. Z dodatnimi pojasnili

Škofjeloški župan Tine Radinja v pomenku z vodjo Civilne zaščite v občini Nikolajem Kržišnikom / Foto: Gorazd Kavčič

si namreč posameznice in posamezniki bolje razložijo, kaj zanje pomenijo sprejeti ukrepi.

Kakšen vtis dobite v pogovorih z občani?

Zdi se mi, da smo se v občini Škofja Loka tudi s pomočjo dobre, jasne in široke komunikacije zelo dobro odzvali na ukrepe za zajezitev širitve koronavirusa in da so jih ljudje pozitivno sprejeli, ker so razumeli, zakaj so potrebni. V teh pogovorih jih lahko še dodatno utemeljimo in pojasnimo, zakaj so potrebni in zakaj je dobro, da jih vsi skupaj upoštevamo.

Ste morda v občini poleg državnih sprejeli še kake dodatne ukrepe?

držav, ki bo prejela zdravilo, je tudi Slovenija. Protokol zdravljenja, ki ga določa Klinika za infektivne bolezni in vročinska stanja v Ljubljani, uvršča hidroksiklorokin med zdravila, priporočena za bolnišnično zdravljenje bolnikov, okuženih s koronavirusom. Trenutno poteka več kliničnih preiskovanj, v katerih raziskujemo učinek hidroksiklorokina in klorokina, povezane

V občini nismo sprejeli nekih lastnih ukrepov, pač pa smo tiste, ki jih je naložila država, ljudem še natančneje raztolmačili. Poleg tega smo pred časom, ko so začeli veljati omejitveni ukrepi glede prostega gibanja prebivalstva in kjer smo s tere na dobili informacije, da se ne spoštujejo dovolj, ukrepe še lokalno prilagodili.

Kako se kot župan počutite v posebnih razmerah, kakršne vladajo zdaj, kako vidite svojo vlogo?

V občini imamo službe, uradnike, Civilno zaščito in vse druge, ki v teh razmerah odlično delajo. Komuniciranje z občankami in občani pa je v kriznih razmerah po mojem mnenju ena od pomembnih nalog župana kot

vodje lokalne skupnosti. Ti časi so tudi osebno zelo pestri, delovni, napeti, a dokler smo zdravi, je vse lepo in prav.

Kaj bi občankam in občanom sporočili s pomočjo našega, klasičnega medija?

V Škofji Loki nam kaže dobro. Na začetku so okužbe v naši občini dnevno naraščale, zdaj že nekaj časa ne, kar je tudi posledica primerne ravnanja in odziva občank in občanov na predpisane ukrepe. To vidim kot naš skupni uspeh in upam, da se vsi skupaj kmalu vrnejo v normalno življenje. Ne glede na vse virtualne možnosti, Skype, Zoom, Facebook, s pomočjo katerih sem v stiku z ljudmi, vendarle pogrešam osebni stik.

Vsi filmi doma desetič

Ljubljana – V času epidemije in v duhu gibanja #ostanidoma slovenske filmske ustvarjalke in ustvarjalci v sodelovanju s Slovenskim filmskim centrom in Bazo slovenskih filmov ter Filmoteko, zavodom za širjenje filmske kulture, podarjajo na ogled izbor slovenskih filmov. Vsak ponedeljek in četrtek pripravljajo nov spored filmov, ko so dostopni sedem dni. Skupni obisk doslej je več kot 53 tisoč, včeraj pa so v deseti ponudbi pripravili 11 novih filmskih naslovov. Aktualni spored in dostop do filmov je na voljo na <https://bsf.si/sl/novice/vsi-filmi-doma/>.

K

KOMENTAR
URŠA PETERNEL

Čudoviti koronski trenutki

Nemški pisatelj Norman Ohler je, ko je za Sobotno prilogo opisoval svet, ki ga spreminja novi koronavirus, med drugim zapisal, da mu je njegova prijateljica Sarah, ki sicer živi v cirkuški prikolici, rekla, da ji je kriza darovala nekaj prekrasnih trenutkov. Da zbira »čudovite koronske trenutke« ...

In sede pod mirnim, toplim aprilskim soncem, pod stolom pasji mladič, čigar ime v japonski pomeni sneg in tudi veselje, razmišljam o svojih čudovitih trenutkih v času izolacije.

O tem, kako se nam je ravno pravi čas pridružil štirinožni družinski član in nam zares prinesel veselje v to posebno obdobje. Kako mi je izolacija podarila mir, da z njim vsako jutro ovohavam marjetice in opazujem odpiranje popkov jablan na vrtu za hišo. In v zenu brišem njegove lužice po stanovanju ...

O tem, kako sem vesela klincev najljubše sodelavke, s katero zdaj ne moreva piti kave skupaj, a jo pač vsaka na svojem koncu, pri tem pa še vedno lahko deliva skrbi o tem, kako lahkotno šolanje na daljavo jemljejo najini najstniki.

Razmišljam, kakšen privilegij je, da lahko pišem čudovite zgodbe o solidarnosti, ki jih rojeva koronakriza. O upokojenecih, ki so sedli za šivalni stroj in šivajo zaščitne maske, o prostovoljcih, ki razvažajo pakete s hrano, o predanih zdravstvenih delavcih ...

Kriza nas je, se mi zdi, povežala med seboj. Nobeno službeno sporočilo se ne konča brez: »Pazite nase.« »Ostanite zdravi, vi in vsi vaši.« »Ohranite upanje. V upanju je moč.« Mikrosvet nas, introvertov, se v koronachasu v resnici ni prav veliko spremenil. Še vedno delam iz domače pisarne, še vedno hodim na sprehode in v hrib in še zmeraj najraje nakupujem prek spleta. In še vedno veliko berem. Tako sem pred dnevi na spletu prebrala intervju z upokojeno srbsko novinarko Ruško Jakić. Kot pravi ta šik Beograjkanka, za katero nihče ne ve, koliko je stara, se vsako jutro, ko vstane, najprej pri odprtem oknu zahvali bogu, da je živa in zdrava. Potem si skuha svoj neskafe in razmišlja, da je v izolaciji res težko, a da bo tudi to minilo. Kot mine vse. In da iz te situacije ne smemo iziti poškodovani. Da moramo v vsem slabem najti kar največ dobrega. Da je to za vse nas lekcija in da svet, kot bo izšel iz te korona krize, ne bo nujno slabši svet. Če se bomo le znali vrniti k praviim stvarim.

Morda je ena od lekcij lahko ta, da se učimo hvaležnosti. Za kaj vse smo na tem svetu lahko hvaležni, nas v navdihujuči abecedi hvaležnosti na Facebooku spominjata tudi Manca Košir in njena hči Tina. Dragoceno je spoznanje, da te hvaležnost za to, kar imaš, ne da bi hlepel po več in več, lahko rešuje iz še tako tesnobnih misli.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Novartis doniral zdravilo v boju proti virusu

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Novartis je v podporo globalnemu boju proti pandemiji koronavirusa podaril 130 milijonov 200-miligramskih odmerkov hidroksiklorokina, ki se sicer uporablja za zdravljenje malarije, pod pogojem, da bodo lokalni regulatorni organi podprli uporabo zdravila za bolnike, okužene s koronavirusom. Ena od

učinkovine, na zdravljenje covid-19.

Kot so sporočili iz Leka, ki je del Sandoza, Novartisove divizije za generična in podobna biološka zdravila, so dobavili prve odmerke hidroksiklorokina Univerzitetnemu kliničnemu centru Ljubljana, kjer bo na voljo za zdravljenje bolnikov po slovenskih bolnišnicah, kjer zdravijo bolnike s covidom-19.

Kot so sporočili iz Leka, ki je del Sandoza, Novartisove divizije za generična in podobna biološka zdravila, so dobavili prve odmerke hidroksiklorokina Univerzitetnemu kliničnemu centru Ljubljana, kjer bo na voljo za zdravljenje bolnikov po slovenskih bolnišnicah, kjer zdravijo bolnike s covidom-19.

Učenje na daljavo tudi za ranljive odrasle

MAŠA LIKOSAR

Jesenice – Na Ljudski univerzi (LU) Jesenice so kmalu po tem, ko so skladno z vladno odredbo prekini- li izvajanje vseh aktivnosti, ponudili možnost vključevanja v različne aktivnosti učenja na daljavo. Kot je pojasnila direktorica Maja Radinovič Hajdič, so udeleženci njihovih aktivnosti večinoma pripadniki ranljivih ciljnih skupin, kot so starejši, priseljenci, socialno in ekonomsko šibki, manj izobraženi. »Za starejše, ki sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo oziroma orodja imajo, ampak jih uporabljajo predvsem ali zgolj za komuniciranje, so za motivacijo izrednega pomena njihovi vrstniki, ki z objavami v različnih medijih in omrežij sporočajo, kako aktivni so pri učenju na daljavo,« je povedala in dodala: »Spodbudna sporočila, v katerih sporočajo, kako se povezujejo s pomočjo interneta, pripravljajo tudi naši

starejši udeleženci črkovne igre križemkrazem.«

Različne učne aktivnosti na daljavo na LU Jesenice organizirajo s pomočjo spletnih aplikacij Zoom in Webex. »Pred samo izvedbo e-aktivnosti pripravimo tako imenovano e-čajanko, kate-re edini namen je pospremiti udeležence v e-učilnico,« je povedala direktorica in dodala: »Udeleženca, ki mu ne gre, med samim procesom pokličemo po telefonu in mu pomagamo najti ustrezne gumbe za avdio in video.« Na tak način se lahko na daljavo srečujejo na jezikovnih tečajih, meditaciji, umski vadbi, delavnici šivanja, kreativnih delavnicah, kjer so že pod vodstvom mentorice izdelovali pomladno vazo. Izvajajo tudi kulinarčno delavnico brez udeležencev. »Spečemo jed, posnamemo postopek priprave, filmček z navodili pa objavimo na Facebooku. Ljudi povabimo, da poskusijo pripraviti isto jed in delijo njeno fotografijo,« je pojasnila direktorica.

Maske za občino in zdravstveni dom

MATEJA RANT

Bled – Na IEDC – Poslovni šoli Bled že vrsto let uspešno sodelujejo z eno od najboljših kitajskih poslovnih šol Univerze Žedžiang v mestu Hangčou. Dobri prijateljski odnosi, ki jih gojijo z omenjeno šolo, so botrovali tudi donaciji sedemsto zaščitnih mask, ki so jo od omenjene šole prejeli pretekli petek, so pojasnili v IEDC. »Zaščitne

maske so nujna oprema v boju proti covidu-19, in ker je v teh dneh povpraševanje večje od ponudbe, smo se odločili, da polovico zaščitnih mask podarimo Zdravstvenemu domu Bled in Občini Bled,« so ob tem še pojasnili v IEDC. Zaščitne maske so tako v minulih dneh predali direktorju Zdravstvenega doma Leopoldu Zoniku s sodelavci in blejskemu županu Janezu Fajfarju.

Foto: arhiv IEDC

Predlagajo dodatek tudi za kmečke žene

Kranj – V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije predlagajo, da bi bile do enkratnega solidarnostnega dodatka poleg prejemnikov pokojnin upravičene tudi kmečke žene, ki so starejše od 65 let in nimajo lastnih prihodkov oziroma so njihovi prihodki nižji od 591,20 evra, kolikor je trenutno census za pridobitev pravice do varstvenega dodatka. Prepričani so, da ta skupina kmečkih žena tako po prihodu kot po starosti sodi med ranljive skupine.

Za zdaj so še brez okužb

Tako v Splošni bolnišnici Jesenice kot v Domu upokojenecv dr. Franceta Bergelja za zdaj nimajo nobenega okuženega s koronavirusom.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Župan Občine Jesenice Blaž Račič se je v sredo srečal z v. d. direktorja Splošne bolnišnice Jesenice Miranom Remsom. Ta mu je povedal, da v bolnišnici izvajajo vse potrebne aktivnosti za preprečevanje okužbe s koronavirusom tako bolnikov kot zaposlenih. Okužb za zdaj ne beležijo, prav tako v bolnišnici trenutno ni nobenega bolnika, okuženega s koronavirusom, saj te sprejema bolnišnica na Golniku. Rems je pohvalil dosedanje sodelovanje z občinskim štabom Civilne zaščite, župan Račič pa je ponudil vso potrebno pomoč, če bi jo potrebovali.

Kasneje se je župan Račič skupaj s poveljnikom občinskega štaba Civilne zaščite Igorjem Arhom srečal še z direktorico Doma upokojenecv dr. Franceta Bergelja Jesenice Mojco Pavšič in domsko zdravnico Majjo Robič. Predstavili sta aktualno situacijo v domu in dejali, da za

Pred vstopno točko za testiranje na covid-19 pred Splošno bolnišnico Jesenice: župan Blaž Račič in v. d. direktorja Splošne bolnišnice Jesenice Miran Rems / Foto: Občina Jesenice

zdaj okužb še ne beležijo. So pa v domu sprejeli vse potrebne postopke in načrte za primer, če oziroma ko se bo okužba pojavila. Pogovorili so se tudi o možnih lokacijah za preselitev oskrbovancev in

izpostavljenega osebja v primeru okužbe.

»Sodelovanje med različnimi akterji, ki se borimo za zajezitev koronavirusa, je na Jesenicah zgledno, zaradi takega načina dela in

sprotnega sodelovanja pa smo prepričani, da bomo potencialne okužbe s koronavirusom na Jesenicah obvladovali sproti in brez večjih težav,« je ob tem dejal župan Blaž Račič.

Trenutna situacija je zelo težka

Tudi mali pivovarji na Gorenjskem so se v obdobju epidemije covid-19 znašli v nezavidljivem položaju. Luč na koncu tunela predstavljata spletna prodaja oziroma dostava na dom.

ALENKA BRUN

Kranj – V Žirovnici najdemo butično pivovarno Carniola. Novi lastniki so računali, da bodo letos povečali proizvodnjo, čeprav so njihove kapacitete še vedno razmeroma majhne, in razširili ponudbo s stekleničenjem, želeli pa so razširiti tudi ponudbo svojega točenega piva pri drugih gostincih. Ponovno so odprli tudi točilnico v sklopu pivovarne v Žirovnici. Ker imajo v lasti še poseben kombi za točenje piva, sedaj ostaja v garaži – festivali in prireditve so pač do nadaljnjega odpovedani.

Dostave na dom, tako kot to počnejo drugi pivovarji, nimajo. Upajo pa, da bodo kmalu lahko uresničili načrtovano stekleničenje, ker se

srečujejo s precejšnim povpraševanjem v tej smeri.

Prihodnost je odvisna od tega, kakšni ukrepi se bodo sprejemali zaradi covid-19. Konec meseca dobijo tudi nove fermentorje, tako da bodo povečali svoje kapacitete. »Upamo, da bomo takrat že lahko delovali s polno paro in na "vseh frontah",« še povedo z optimizmom.

V Jereki v Bohinju domu je kraft pivovarna Lintvern. Praktično čez noč je zaprla vrata večina njenih poslovnih partnerjev. Največ piva v pivovarni namreč prodajo sami oziroma v sodelovanju z lokalnimi gostinci. Proizvodnja je trenutno minimalna, ker ne vedo, kaj prinaša prihodnost. Stekleničijo stare serije, razmišljajo

o novih receptih, posvetili so se neposredni prodaji strankam. Ob petkih brezplačno dostavljajo tudi po krajih po Gorenjskem, vendar le ob naročilu najmanj kartona. Vsekakor pa se je promet od prodaje že in se še bo zmanjšal. Za koliko, še ne znajo oceniti. So pa hvaležni za vsako naročilo, ki ga dobijo, in vsem, ki jih v teh časih podpirajo. »Ravno zaradi tega v prihodnost zremo optimistično, čeprav je trenutna situacija za vse pivovarje zelo težka.«

V pivovarni Crazy Duck oziroma Racon iz Žirov so takoj začeli spletno prodajo piv in bili prijetno presenečeni, saj je bil odziv dober. Do Ljubljane vozijo naročila sami, če se za določen kraj na Gorenjskem nabere

večje naročilo, peljejo tudi tja. Proizvodnje niso ustavili. Trenutno še ne vedo, kako bo z nakupom novih surovin, ker so imeli za zadnjo kuho še zaloge. Tudi steklenic in sodov jim za zdaj še ne primanjkuje. Če se bo v prihodnosti pojavila kakšna težava, jo bodo reševali sproti. Upajo, da se bodo ukrepi v mesecu dni sprostil in da se bo v gostinske lokale vrnilo življenje, saj trenutno stanje predstavlja velik problem. »Steklenice že spravimo v prodajo, sodi pa ostajajo,« pravijo. Že mesec dni niso prodali nobenega. Nastala situacija jih je »konkretno udarila«, vendar vsaj nimajo namenjati za prostor, kreditov in tudi zadnjo investicijo so že spravili pod streho.

Zbirni center Naklo ponovno odprl vrata

Naklo – Komunala Kranj obvešča uporabnike, da je Zbirni center Naklo ponovno odprl svoja vrata. Delovni čas ostaja nespremenjen; ob torkih od 15. do 19. ure, ob četrkih od 16. do 20. ure in sobotah od 8. do 12. ure. Pozivajo, da odpadke pripeljejo samo v primeru, da ste zdravi. Obvezna sta uporaba zaščitne maske (ali druge oblike zaščite ustnega in nosnega predela) in upoštevanje varnostne razdalje.

Priporočila glede ravnanja z uplenjeno divjadjo

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je lovskim družinam izdalo priporočila, kako naj v sedanjih »korona« razmerah ravna z uplenjeno divjadjo. Ministrstvo jim priporoča, da naj pregledniki pregled divjadi opravijo posamezno, tako da se v zbiralnici divjadi istočasno zadržuje le eden. Preglednik naj za pregled uporablja zaščitna sredstva, zbiralnico pa je pred pregledom in po njem treba razkužiti.

Prilagajanje novi normalnosti

Kamniški podjetniki se srečujejo z izzivi, ki jih narekuje koronakriza, a ta prinaša tudi nekatere nove priložnosti, ki jih velja izkoristiti.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Posledice zapiranja gospodarstva zaradi pandemije covid-19 so v teh tednih dodobra občutili tudi podjetniki, zbrani v Podjetniškem klubu Kamnik. Na torkovi KIKštarterjevi videokonferenci, ki jo je vodil vodja kamniškega pospeše-

primorani odpovedati sodelovanje z nekaterimi pospeševalci prodaje, prekiniti nekatere pogodbe za določen čas, okoli 25 delavcev pa je na čakanju. Kriza je močno prizadela tudi igralništvo, ki je glavni del dohodka Elektrine. Kot je povedal direktor podjetja Urban Bergant, so naročila

s tiskanjem nalepk, v zadnjem času tudi z dezinfekcijskimi sredstvi. »Marec je bil najboljši mesec v življenju našega podjetja,« pravi Gladek, ki dodaja, da je bilo podobno tudi v času prejšnje krize, ko se je na trgu pojavilo precej manjših podjetij, ta pa predstavljajo velik del njihovih strank.

SID banka in druge poslovne banke. Po besedah Aleša Juhanta, direktorja Metal-Profila, jim je ena od bank, kjer imajo najeto posojilo, celo sama ponudila pomoč. Hergouth pa je poudaril še, da so morda nekateri ukrepi preveč ohlapni in bi utegnili prihajati tudi do zlorab. Ob tem sicer dodaja, da so za-

Urban Bergant

Stojan Hergouth / Foto: Jasna Paladin

Aleš Juhant / Foto: Gorazd Kavčič

valnika Sandi Muheljič, so se spraševali predvsem o vplivu koronavirusa na gospodarstvo.

Šest podjetnikov, vodij firm različnih velikosti in branž, ki so lani skupno ustvarili 175 milijonov evrov prometa, se spopada z izzivi, kako koronakrizo čim bolj omiliti. Kot je povedal direktor skupine Jata Emona Stojan Hergouth, je kriza prizadela nekatera podjetja njihove skupine, čeprav velja mnenje, da naj bi bila agroživilska panoga med manj prizadetimi. Zaradi tega so bili

povsem upadla, tako da trenutna prodaja znaša le okoli pet odstotkov tiste iz lanskega decembra.

Po drugi strani pa v podjetju Zarja Elektronika za zdaj večjega zmanjšanja poslovanja niso zaznali, z izjemo sedemdesetodstotnega padca direktne prodaje. Odpuščanja ne načrtujejo, pravzaprav po besedah direktorja Thomasa Tomsicha tudi v teh razmerah iščejo kader, predvsem varnostne tehnike in projektante. Podobno izkušnjo ima tudi Damjan Gladek, direktor podjetja Slava, ki se ukvarja

Alenka Planinc Rozman, direktorica družbe Planinca, ki se ukvarja z izvajanjem poslovnih delavnic in izobraževanj, se sooča z odpovedjo vseh aktivnosti v živo, svetovanje pa odslej opravlja le po spletu. A kot pravi, se prilagajajo novim razmeram, iščejo priložnosti in ugotavljajo, da jim nove tehnologije omogočajo tudi širitev na tuje trge.

Kot se večinoma strinjajo podjetniki, so sprejeti ukrepi vlade za zamejitev gospodarske škode dobrodošli, a ob tem velja preveriti tudi možnosti, ki jih ponujajo

radi ukrepov vlade odpustili vsaj dvajset odstotkov manj zaposlenih, kot bi jih bili primorani sicer.

Karta, na katero stavijo podjetniki, je razpršenost dejavnosti, saj preveliko zanašanje le na en produkt prinaša tudi večje tveganje. Hkrati upajo tudi na čimprejšnjo stabilizacijo razmer, na novo normalnost pa se bodo morali prilagoditi – oziroma kot pravi Bergant: »Nekaterih pravil se bomo morali držati, a življenje bo moralo slej ko prej v normalne poti, saj druge izbire niti nimamo.«

Lažje do interneta

VILMA STANOVNIK

Kranj – Na kranjski občini so se odzvali na pobudo in prošnjo ravnateljcev šol, da učencem in dijakom, ki imajo omejene možnosti za učenje na daljavo, omogočijo brezplačen dostop do interneta.

Omrežje KRANJOpen je bilo doslej uporabnikom na voljo do dve uri dnevno, po novem pa se uporabniki lahko v to omrežje dnevno prijavijo za skupno kar šest ur, in to na vseh obstoječih dostopnih točkah na različnih lokacijah na območju občine.

»Z zaprtjem šol in s prehodom na šolanje na daljavo se povečujejo razlike med otroki, saj vsi nimajo dostopa do interneta. Na Mestni občini Kranj želimo vsem omogočiti enake možnosti šolanja tudi, ko to poteka od doma. Upam, da nam bo to s podaljšanjem

dostopa do omrežja KRANJOpen uspelo. Hkrati z mestne občine prosimo in pozivamo tudi vse občanke in občane, naj v teh kriznih časih omrežje KRANJOpen uporabljajo le v nujnih primerih, da sistem ne bo preveč obremenjen. Tako bodo učencem omogočili bolj nemoteno povezavo oziroma dostop do elektronskih učnih gradiv. Lahko pa pomagajo tudi tako, da omogočijo dostop do svojega lastnega omrežja brez gesla in ga tako delijo s svojimi sosedi oziroma tistimi v bližini, ki to potrebujejo,« pojasnjuje župan Matjaž Rakovec.

Sicer pa prijavo na dostopni točki uporabnik opravi na portalu KRANJOpen: poveže se v brezžično omrežje, odpre brskalnik in potrdi prijavo. Možnost brezplačnega dostopa do interneta lahko uporabi v enem kosu ali v več delih.

Ponudba na elektronski tržnici

Preddvor – Tudi življenje v občini Preddvor je dodobra zaznamovala epidemija covid-19, a so prebivalci optimistični. Že pred velikonočnimi prazniki je občina poskrbela, da so gospodinjstva dobila po dve pralni maski, saj so se nanje obračali zlasti starejši ljudje, kje naj jih dobijo za obisk trgovine. »Veseli nas, da so tudi druge občine sledile našemu zgledu pri oskrbi gospodinjstev z maskami. Tri podjetja v občini in dvajset gospodinj se je lotilo njihove izdelave, občina jim je pomagala priskrbeti material,« je povedal župan Rok Roblek. »Sicer smo v tem času, ko vlada malo nenavadno vzdušje, sprejeli podobne ukrepe kot v drugih občinah. Sprejeli smo oprostitev najemnine za tiste, ki ta čas ne izvajajo dejavnosti. V občini smo vzpostavili 'elektronsko tržnico', ko na spletni strani objavljamo ponudbo domačih ponudnikov hrane. Občani lahko ponudnike pred obiskom pokličejo po telefonu, oddajo naročilo in se dogovorijo o prevzemu. O nekaterih ukrepih še razmišljamo, zlasti razvojnih, kjer pa se želimo povezati tudi z drugimi občinami in z njimi izmenjati izkušnje. Prijavitelj pa nameravamo projekt na področju samooskrbe.«

Ponovno izposoja knjig, a pred vhomom

Jesenice – V Občinski knjižnici Jesenice, ki je zaradi epidemije že dalj časa zaprta, so bralcem znova omogočili izposojajo gradiva. Kot so pojasnili, bralci lahko seznam z naslovi pošljejo na e-naslov: info@knjiznica-jesenice.si ali pokličejo na 04 5834 201 (od ponedeljka do petka med 9. in 14. uro), knjižničarji pa pripravijo gradivo. Bralci ga lahko, ko so obveščeni, prevzamejo osebno pred vhomom v Občinsko knjižnico Jesenice. Gradivo, ki ni težje od dveh kilogramov, lahko pošljejo tudi po pošti, strošek pošiljanja (2,50 evra) pa vpišejo v dolg, ki ga bodo bralci poravnali v knjižnici ob koncu izrednih razmer. Ob tem so v knjižnici bralce prosili, naj z gradivom ravnajo previdno in dosledno upoštevajo navodila za umivanje rok. Izposojeno gradivo bodo vrnil, ko bo knjižnica ponovno odprta, v tem času pa ne bodo zaračunavali zamudnine.

Odprt je tudi Začasni zbirni center Vodice

Vodice – Od srede je odprt tudi začasni zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov v Vodich. Do konca aprila bo zbirni center odprt vsako sredo in soboto med 9. in 14. uro. O nadaljnjem urniku pa bodo uporabniki obveščeni na občinski spletni strani. Zaradi preprečevanja širjenja okužbe bodo morali uporabniki nositi svoje zaščitne maske in rokavice ter vzdrževati predpisano varnostno razdaljo. Z občinske uprave obveščajo tudi, da odpadkov, ki sodijo med mešane komunalne odpadke (vključno z zaščitnimi sredstvi za preprečevanje širjenja koronavirusa) v začasnem zbirnem centru ne bo možno oddati. Druge odpadke, kot so gradbeni odpadki, stare gume, lahko občani kot doslej brezplačno oddajo v Zbirnem centru Barje ob predložitvi osebnega dokumenta in računa za odvoz odpadkov.

Čas za iskanje poti do novih znanj

Tudi Ljudska univerza Kranj se je prilagodila razmeram, povezanim s koronavirusom. Dejavnosti izvajajo na daljavo. Ta čas je po mnenju direktorice Mateje Šmid primeren tudi za iskanje poti do novih znanj.

ANA ŠUBIC

Kranj – Tudi Ljudska univerza Kranj (LUK) in medgeneracijski center, ki ga upravlja, sta sredi marca zaradi epidemije covid-19 zaprla vrata za udeležence. »Kljub temu potekajo vsi poslovni procesi,« pravi direktorica Mateja Šmid in dodaja, da pripravljajo poročila za evropske projekte, odprti so še nekateri razpisi, na katere se nameravajo prijaviti, prav tako pa dejavnosti izvajajo v največjem možnem obsegu. Pet zaposlenih trenutno delata od doma, deset pa so jih

napotili na čakanje na delo. Delo od doma zaposlenim ne predstavlja ovir, saj imajo vso potrebno IKT-opremo, pri vseh udeležencih pa ni bilo tako, kar je bil po besedah Šmidove precejšen izziv. Kljub temu jim je že po tednu dni ob sodelovanju predavateljcev in drugih zunanjih sodelavcev uspelo vzpostaviti izobraževanje na daljavo s pošiljanjem gradiv po e-pošti in srečevanjem v spletnih aplikacijah, ki omogočajo skupinske in individualne videokonference, tako pri programih za pridobitev izobrazbe (osnovna

šola za odrasle, srednješolski programi) kot tudi pri tečajih in delavnicah.

Brezplačne aktivnosti medgeneracijskega centra so preselili na spletno stran LUK www.luniverza.si in Facebook. Objavljajo spletne vsebine z najrazličnejših področij: vadba, ustvarjanje, jezikovno znanje, digitalne vsebine, kulinarika, branje, obisk muzeja, ogled filma ..., že tretji teden pa določene aktivnosti izvajajo tudi v živo, je razložila Šmidova.

Na daljavo deluje tudi Svetovalno središče LUK, kjer so na voljo svetovalke

za brezplačno individualno svetovanje. »Skupaj z udeležencem pripravijo osebni izobraževalni načrt, sestavijo mapo dosežkov, poiščejo možnosti za izobraževanje in učenje, tudi na daljavo. Mislim, da je ta čas zelo primeren za načrtovanje lastnega osebnega in poklicnega razvoja ter iskanje poti do novih znanj,« je poudarila Šmidova. Prav tako so v okviru Demenci prijazne točke še vedno na voljo za pogovor in pomoč osebam z demenco v zgodnji fazi bolezni ter njihovim svojcem in tudi drugim.

Krajevno društvo izgnancev zaključilo delo

Bohinjska Bistrica – Krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 iz Bohinja je z zadnjim srečanjem konec februarja zaključila svoje delovanje. Za konec so svoje spomine zbrali v zborniku z naslovom Bohinjski izgnanci. Bohinjska krajevna organizacija je bila sicer ustanovljena v začetku leta 1993, in sicer z namenom, da njeni člani zberejo vse podatke o izgnanih Bohinjcih, da prikažejo del njihovega gorja med vojno in težave po vrnitvi v domovino ter da se jim vsaj delno popravijo krivice in povrne vojna škoda. »Člani vsakokratnega odbora smo delali v veliki želji, da se ohrani pisni spomin na težke medvojne dni. Zbrane spomine posredujemo v vednost potomcem in rojakom,« je v uvodu zbornika zapisal zadnji predsednik bohinjkega krajevnega odbora Jakob Medja. Krajevna organizacija Bohinj je uspešno delovala 26 let, so se pa vrste njihovih članov z leti redčile in lani v začetku leta so se odločili, da sklenejo svojo skupno pot v krajevni organizaciji in jo pospremiti s pisnim spominom v knjigi. Knjiga Bohinjski izgnanci je na voljo v knjižnici v Bohinjski Bistrici, nekaj izvodov pa hrani tudi občinska uprava Občine Bohinj.

Odstranili ekološki otok na Mlaki

Tržič – Komunala Tržič je na pobudo Občine Tržič odstranila ekološki otok pod naseljem Mlaka. Kot so pojasnili na komunalnem podjetju, je bila največja težava obstoječega ekološkega otoka lokacija. Stoji ob državni cesti, pod stanovanjskimi bloki in brez prehoda za pešce. Zabojniki ekološkega otoka z betonskimi podstavki se nahajajo štiri metre od roba cestišča, v vmesnem delu je »parkirišče« za vozila. Največkrat je bil ekološki otok nedostopen tudi za smetarsko vozilo prav zaradi parkiranih vozil. Posledično so občani zaradi polnih zabojnikov odlagali odpadke poleg njih, veter pa jih je raznašal. Najbližji ekološki otok je v Pristavi poleg nekdanje stavbe Komunale Tržič, ločeno zbrane odpadke pa lahko pripeljete tudi v Zbirni center Kovor, so še sporočili iz Komunale Tržič in dodali, da je tržiška občina po številu ekoloških otokov še vedno visoko nad povprečjem. Skladno z zakonodajo je v občini zahtevanih najmanj trideset t. i. zbiralnic ločenih frakcij, imajo jih 58.

Znova odprta komendska tržnica

Komenda – Jutri vrata ponovno odpira komendska tržnica. Odprta bo med 9. in 11. uro. Na Občini Komenda ob tem poudarjajo, da je v skladu s priporočili pristojnih za preprečevanje širjenja okužbe s koronavirusom treba upoštevati navodila za zaščito sebe in preostalih obiskovalcev.

Obnova poškodovanih gozdov

◀ 1. stran

Veliko večino gozdov bodo lastniki obnovili po naravni poti, približno 2200 hektarjev pa s sadnjo sadik gozdnih dreves. Za sadnjo se odločajo le tam, kjer se pojavlja motnje pri naravni obnovi, ni možnosti za naravno semenitev, je nevarnost erozije ali želijo spremeniti neustrezno zastopanost drevesnih vrst. Do konca lanskega leta so s sadnjo obnovi-

Ministrica Aleksandra Pivec je opozorila na možnost, da v času epidemije covid-19 pomagajo kmetom pri sadnji gozdnih dreves tudi prostovoljci, ki so se odzvali na poziv ministrstva.

li 1142 hektarjev poškodovanih gozdov, tudi letos pa obnova kljub epidemiji covid-19 poteka po načrtih. Letos spomladi bodo tako obnovili še 397 hektarjev gozdov, do 8. aprila so posadili sadike na 71 hektarjih površine, na 168 hektarjih obnova poteka, na 159 hektarjih pa jo bodo še izvedli. Za sadnjo bodo potrebovali 1,13 milijona sadik, doslej so jih posadili že približno dvesto tisoč,

nadaljnjih petsto tisoč je v postopku sadnje. V slovenskih drevesnicah vzgajajo sadike dvajsetih gozdnih drevesnih vrst, med drugim tudi sadike vseh najpogostejših drevesnih vrst - bukve, hrasta, smreke, jelke, javorja, divje češnje in macesna.

Na večini površin bodo obnovo končali do konca aprila, izjeme so višje lege, kjer vremenske razmere (sneg) tega še ne omogočajo. »Največjo grožnjo za uspešnost spomladanske sadnje predstavlja suša,« opozarjajo v zavodu za gozdove in dodajajo, da podaljševanje obdobja brez obilnejših padavin lahko zelo zmanjša preživetje posajenih sadik, še posebno na izpostavljenih sončnih legah in na dinarsko-kraškem območju.

Posadili bodo 95 tisoč sadik gozdnih dreves

Na kranjskem gozdnogospodarskem območju bodo po podatkih Janeza Logarja, vodje kranjske območne enote zavoda za gozdove, letos spomladi s sadnjo dreves obnovili 37 hektarjev gozdov, od tega 25 hektarjev v zasebnih in 12 hektarjev v državnih gozdovih. Na šestih hektarjih so obnovo že končali, na enajstih hektarjih tudi že poteka, na preostalih površinah jo načrtujejo kasneje. Skupno bodo za spomladansko

Franci Košir z ženo Marijano kmetuje na kmetiji, ki obsega petdeset hektarjev gozdov in deset hektarjev kmetijskih zemljišč. / Foto: Gorazd Kavčič

sadnjo potrebovali nekaj več kot 95 tisoč sadik.

Med lastniki gozdov, ki so letos spomladi obnavljali poškodovane gozdove s sadnjo dreves, so tudi Karničarjevi z Zgornjega Jezerskega, ki so na približno en hektar veliki površini posadili skupno 1950 sadik gozdnih dreves – smreke, macesna, bukve, javorja in divje češnje. Medtem ko jim je žled leta 2014 poškodoval le posamična drevesa, jim je veter decembra 2017 izruval in polomil okrog 1700 kubičnih metrov drevoja, kar je predstavljalo približno polovico njihovega desetletnega možnega poseka. Na kmetiji so tedaj zaradi velikega obsega dela najeli izvajalce del, naenkrat so v gozdu delale tudi po tri ekipe, ki

Država brezplačno zagotavlja lastnikom gozdov sadike gozdnih dreves, delno pa jim sofinancira tudi sadnjo.

so delo končale že maja naslednje leto. »Naravna obnova bo precej težavna,« je že takrat dejala Marijana Karničar Košir, sicer tudi prejemnica priznanja zavoda za gozdove za najbolj skrbne lastnike gozda v letu 2018, in napovedala, da bo del gozdov treba obnoviti s sadnjo dreves. To se je tudi zgodilo. Kot je dodal mož Franci, so sadnjo dreves zaključili, jeseni bodo sadike še zaščitili pred jelenjadjo, naslednje leto jih bo že treba negovati.

Ostanimo doma

Upoštevajmo nasvete strokovnjakov in ostanimo doma, na ta način smo varni pred okužbo. Ven se odpravimo le po najnujnejših opravkih, pri tem uporabimo zaščitno masko za čez nos in usta ter zaščitne rokavice. Gorenjski glas vsak torek in petek nemoteno izhaja še naprej, le jutranja dostava je začasno ukinjena, prav tako je iz varnostnih razlogov zaprto okence za sprejem strank.

Gorenjski glas je zvest prijatelj, ki vas spremlja tudi v teh težkih časih. Spoštujemo navodila in skupaj premagajmo virus!

Če se želite na časopis Gorenjski glas naročiti, pokličite 04/201 42 41 vsak delovnik od 8. do 15. ure ali pišite na: narocnine@g-glas.si

ŽELIMO VAM VELIKO ZDRAVJA!

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Krožišče v Tupaličah zgrajeno

◀ 1. stran

V občini namreč želijo povečati prometno varnost na tem območju, saj zdaj ni niti varnega prehoda čez cesto niti pločnika niti primerne avtobusnega postajališča, kar so tudi razlogi, da se morajo otroci v bližnjo šolo voziti z avtobusom. »Rekonstrukcija ceste je naloga države, ureditev kanalizacije, vodovoda, javne razsvetljave, pločnikov, avtobusnih postajališč in druge infrastrukture pa naloga občine. Pripravlja se že izvoz za Poslovno cono Preddvor, kjer še usklajujemo občinski

podrobni prostorski načrt (OPPN), in upam, da bomo imeli ob koncu izrednih razmer, povezanih s covidom-19, to urejeno,« pojasnjuje župan. Pričakuje tudi, da bo s tem narejen tudi korak k poslovni coni, na katero čakajo že skoraj dve desetletji.

Med deli, ki v tem času potekajo v občini, župan Roblek omenja sanacijo cestišča v Kokri po poškodbah v lanskem letu. Sicer pa se ukvarjajo tudi s projekti. »Oddali smo dokumentacijo za javni razpis za ureditev zahodne

obale jezera Črnava, ki je zdaj v naši lasti, za kar pričakujemo tudi evropska sredstva. Ukvarjamo se s pridobivanjem zemljišč za pločnik na relaciji Preddvor–Zgornja Bela in za kolesarsko povezavo Preddvor–Kranj,« navaja Roblek in med pomembnimi projekti navede tudi namakalni sistem za kmetijska zemljišča Preddvor – jug, ki ga načrtujejo skupaj s sosednjo Občino Šenčur. Ukvarjajo pa se tudi s tem, kako rešiti prostorsko stisko v vrtcu in šoli v Preddvoru in kako v ta sklop umestiti športno dvorano.

Krožno krožišče v Tupaličah je že skoraj dokončano. / Foto: Gorazd Kavčič

Občasnik – bratec Razgledov

V Muzejskem društvu Bled so konec marca na štirih straneh prvič izdali Občasnik, ki vsem gospodinjstvom na Bledu in v Gorjah brezplačno prinaša podobne novice kot vsakoletna monografija Razgledi, le v manjšem obsegu.

MATEJA RANT

Bled – Doslej je pod okriljem Muzejskega društva Bled in Zavoda za kulturo Bled izšlo enajst številok domoznanske zbirke Razgledi, ki prinaša raznolike prispevke z različnih področij, zlasti pa domoznanstva, zgodovine in kulture v območja občin Bled in Gorje ter širše okolice. Letošnja številka Razgledov je po besedah odgovornega urednika Sreča Verniga zaradi sedanjih razmer, v katerih se je znašel zavod za kulturo, še pod vprašajem, zato so se odločili, da izdajo »mlajšega bratca« Razgledov, kot pravijo Občasniku, da bi med ljudmi kljub temu širili domoznansko znanje.

»Mnogi namreč karanteno preživljajo doma in imajo mogoče zato več časa za branje, zato smo se jim odločili stopiti naproti in jim ponuditi dodatno možnost, da zapolnijo svoj čas,« razmišlja Srečo Vernig in dodaja, da naj bi še ena številka izšla že v aprilu. V njej naj bi se podrobneje posvetili tudi sedanjemu epidemiji covida-19 in drugim epidemijam, ki so v preteklosti

Odgovorni urednik Srečo Vernig s prvo številko Razgledov

zaznamovale Bled in okolico. Prva številka v uvodnem prispevku prinaša aktualna dogajanja na območju občin Bled in Gorje, pri čemer se izogibajo politiki, je poudaril Vernig. Sledi prispevek o naselbini na grajskem hribu, saj so ob zadnjih arheoloških izkopavanjih naleteali na najdbe iz pozne bronzaste in začetka železne dobe med devetim in osmim stoletjem pred našim štetjem. Med drugim so našli fragmente keramike, bronasto iglo s stožčasto glavo in jantarjevo jagodo. »Vse to potrjuje tezo, da je bil Bled

v preteklosti ves čas naseljen,« je pojasnil Vernig. Prvič so opisali tudi najstarejši ohranjeni grb na Blejskem gradu, ki je vzidan nad samim glavnim vhomom. Grb v obliki poznogotskega polkrožnega ščita je obdan s škofovskimi insignijami: nad grbom je mitra, za ščitom na heraldični levi pa škofovska palica. Grb je pripadal škofu Christophu I. von Schroffensteinu. Glede na to, da je prva številka izšla pred velikonočnimi prazniki, so pozornost posvetili tudi velikonočnemu času. V posebnem prispevku so

predstavili še ljudskega godca Albina Valanta, spomnili pa so se tudi lani zamujenega jubileja, devetdesete obletnice svečanega odprtja Gorjanskega doma. V želji, da bi domoznanske teme in znanja še bolj približali ljudem, pa so vključili tudi rubriko Kdo jih pozna?, v kateri predstavljajo bolj ali manj znane osebnosti s tega področja. Tokrat iščejo imena članov gorjanskih Orlov, ki so fotografirani pred Gorjanskim domom leta 1927.

»Naš cilj je širiti domoznansko znanje in kulturo ter skozi to vzpostaviti pripadnost širšemu prostoru na območju občin Bled in Gorje, saj verjame, da bomo tako prispevali k strpnosti in manj delitvam na 'naše' in 'vaše,« je dejal Vernig, ki je prepričan, da s prispevki o umetnosti, domoznanstvu in zgodovinskih spoznanjih med ljudi tudi v tem času vnašajo mirnost in sproščenost. »Čeprav gre za neke vrste 'instagram časopis', saj prinašamo kratke, 'hitre' novice, pa si prizadevamo, da so čim bolj strokovne in z njimi širimo znanje.«

Dan slovenskih paraplegikov

DANICA ZAVRL ŽLEBER

Kranj – Včeraj je bil dan slovenskih paraplegikov in tetraplegikov, ki so v prek devetih lokalnih društev (eno je tudi na Gorenjskem) združeni v Zvezo paraplegikov Slovenije. Ta organizacija zastopa interese članstva neprekinjeno od leta 1969, njen cilj pa je doseganje socialne pravičnosti in enakih možnosti ter ustvarjanje pogojev za kakovostno in celovito vključitev paraplegikov in tetraplegikov v življenje, delovno okolje in vse oblike družbenega življenja ob enakih pogojih, kot jih imajo zdrave osebe. To dosega tudi prek svojih socialnih programov. Predsednik organizacije dane Kastelic pa v

poudarja tri prednostne naloge, ki so rešljive v razmeroma kratkem času: »V zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju naj se vpiše pravica do obnovitvene rehabilitacije. Para in tetraplegiki imajo trenutno zagotovljeno z vsakoletnim javnim razpisom ZZZS, ki pa je vedno v negotovosti. Najnižje invalidske pokojnine (nekatero so nižje kot tristo evrov), ki jih ima veliko naših članov, ki jih je usoda priklenila na invalidski voziček in iztrgala iz delovnega procesa, naj se izenačijo vsaj z minimalnim dohodkom, ki je trenutno 402,18 evra. Zagotovi naj se tudi stabilno financiranje naših posebnih socialnih programov in delovanja.«

Ob dnevu spomenikov in spomeniških območij

Ljubljana – V soboto, 18. aprila, je mednarodni dan spomenikov in spomeniških območij. Letos razmere zaradi pandemije narekujejo, da praznično druženje prenesejo na splet, kjer bodo razmišljanja o dediščini in letošnji temi delili s širšo skupnostjo. Letošnja globalna tema ima naslov Preplet kultur, naša dediščina, skupna odgovornost. V Sloveniji so letos pripravili dve aktivnosti: ob 10.30 bo na spletu tako imenovani »webinar« (geslo za Zoom meeting je: 676-168-5878). Razpravljali bodo o tem, kaj lahko strokovnjaki, institucije, lokalne skupnosti, nevladne organizacije in angažirani posamezniki naredijo za boljše razumevanje, varovanje in promocijo dediščine, ki je pomembno zaznamovala naš prostor in identiteto, a ostaja zaradi svoje obrobnosti, skromnosti in posledične slabe prepoznavnosti spregledana in vztrajno izginja. Predstavili pa bodo tudi primere dobrih projektnih praks s področja. Sodelovale bodo dr. Kaja Širok, Irena Marušič, dr. Nina Vodopivec in dr. Sonja Ilfko. En mesec bo na družbenih omrežjih (Facebook, Instagram) potekala tudi akcija zbiranja zgodb, fotografij, videov in zvočnih zapisov o spregledani dediščini. Pošljite jih na <https://www.facebook.com/icomosslovenija> ali <https://www.instagram.com/icomosslovenija/>.

Ustvarjalni in kos vsem dvomom

Štirinajst učencev iz vseh treh tržiških osnovnih šol je po skupinah razvijalo svoje ideje na Akademiji osnovnošolskega podjetništva. Veliko so delali na terenu, kjer so se srečevali s potencialnimi kupci in spoznavali njihove potrebe.

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Na Ljudski univerzi (LU) Tržič so na začetku marca uspešno zaključili Akademijo osnovnošolskega podjetništva. Krožki so potekali od 16. oktobra lani vsako sredo popoldan v prostorih LU Tržič v obsegu sedemdeset ur. Krožke, tako začetne kot nadaljevalne, je vodil mentor Nejc Konjevič. »Štirinajst učencev iz

osnovnih šol Križe, Tržič in Bistrica je po skupinah razvijalo svoje poslovne ideje, spoznavali so različne poklice in preko njih začutili, kaj je tisto, kar bi oni sami radi delali po končani šoli; marsikomu bo to odskočna deska za vpis naprej v srednjo šolo. Naučili so se pomena sodelovanja, povezovanja, diplomatskega pogajanja in še česa, kar jim bo prišlo še kako prav,« je povzela

direktorica LU Tržič Natalija Brumen.

Ideje so ob zaključku predstavili županu Borutu Sajovicu, župan pa jim je povedal nekaj o poklicih, za katere se bo vedno našel prostor, če jih bodo le želeli opravljati. Pohvalil je njihove ideje, v njih prepoznal ustvarjalnost in jim podelil potrdila o opravljenem tečaju ter skupno nagrado.

In kakšne so njihove poslovne ideje? Pull ON – Kapa omogoča lažje sprehajanje v nočnem času. Poleg sprednje lučke jo ima tudi zadaj in tako poskrbi, da postanejo pešci še bolj opazeni v temi. Lučke se polnijo na USB, zato baterij ni treba menjati in postane kapa bolj ekološka. Truck on road je aplikacija za mobilne telefone, namenjena voznikom tovornjakov. Pokaže število praznih mest za tovornjake ter daje napotke in informacije tovornjakarjem na enem

mestu. Tretja je Holidays map ali Stena spominkov. Za vsako letalsko vozovnico stojijo dobri spomini, ki se ne smejo izgubiti; s fotografijami okrasite svojo steno in poskrbite, da vas z vsakim pogledom vrne nazaj v dober čas, so poudarili ustvarjalci. Creat.it pa je hišna pasja uta; otroci in tudi odrasli radi skladamo pohištvo, kar spodbuja kreativnost in še ponosni smo, ko nekaj zgradimo. Ekipa bi pod blagovno znamko Creat.it ponudila različne produkte, ki jih enostavno naročite na spletu ali kupite v trgovini. »S temi idejami se bodo naši mladi Tržičani skupaj z LU Tržič in pod vodstvom Nejca Konjeviča potegovali za najboljšo poslovno idejo na taboru v Postojni, kjer se bodo predvidoma v juniju 2020 (odvisno od koronavirusa) srečali z drugimi mladimi podjetniki iz vseh slovenskih regij,« je zaključila Natalija Brumen.

Mladi so svoje poslovne ideje ob zaključku predstavili županu Borutu Sajovicu. / Foto: LU Tržič

SREDSTVA ZA DEZINFEKCIJO

MADE IN AUSTRIA

DOBAVA
TUDI V ČASU
KRIZE!

- RAZKUŽILO ZA ROKE
- RAZKUŽILO ZA POVRŠINE
- SPLOŠNA RAZKUŽILA

za industrijo, obrt, gastronomijo, gradbena in gospodarska vozila, orodje, bivalne in sanitarne prostore, kuhinje, javne površine,...

INFORMACIJE & NAROČILA:

PE V SLOVENIJI: AUSTROCHEM d.o.o.
tel.: +386(0)1 729 42 94
e-pošta: info@astrochem.si
www.astrochem.si

PROIZVAJALEC V AVSTRIJI:
TARMANN CHEMIE Ges.m.b.H.
e-pošta: tarco@tarmann.at
www.tarmann.com

Iz slabše sezone potegniti čim več

Deskarji na snegu paralelnih disciplin se v domačem okolju pripravljajo na novo sezono. Kot pravi glavni trener Izidor Šušteršič, so vsi še kako motivirani, cilji so jasni: najvišji.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Tudi za deskarji na snegu v paralelnih disciplinah je sezona, ki je bila zaradi epidemije covid-19 končana predčasno. Poleg tega jo je zaznamovala mila zima, posledično je bilo odpovedanih kar nekaj

Foto: Gorazd Kavčič

Izidor Šušteršič, glavni trener paralelnih disciplin v deskanju na snegu, je pogled usmeril v preteklo in tudi že prihodnjo sezono.

tekem najvišjega ranga. Naslednja sezona poleg tekem svetovnega pokala prinaša tudi svetovno prvenstvo, ki bo konec februarja na Kitajskem.

»Naši izkušeni A-representanti in reprezentantka so bili večji del sezone v stiku s širšim vrhom, ni pa bilo tistega zelenega in pričakovanega preboja v zaključni del tekem ter posledično boja za stopničke oziroma zmage. Tim Mastnak, Žan Košir, Rok Marguč in Gloria Kotnik so bili kar nekajkrat tudi 'žrtve' igre stotink, manjkal je tisti kanček športne sreče, ki lahko tekmo obrne v drugo smer in nato posledično, zaradi samozavesti, tudi celotno sezono. Omenil bi Kotnikovo, ki je kljub konstantnim zdravstvenim težavam dokazala, da je iz pravega testa.

Evropsko košarkarsko prvenstvo čez dve leti

Kranj – Izvršni odbor FIBA se je na videokonferenci sestal na izrednem sestanku o vplivu trenutne pandemije covid-19 na košarkarska tekmovanja pod njenim okriljem in sporočil koledarske zasukе. Kvalifikacijski olimpijski turnirji za moške se bodo namesto junija letos igrali med 22. junijem in 4. julijem 2021, moški EuroBasket pa je prestavljen na obdobje med 1. in 18. septembrom 2022. Žensko evropsko prvenstvo za zdaj ostaja na koledarju, kot je bilo predvideno. Na sporedu bo med 17. in 27. junijem leta 2021. Brez evropskega prvenstva do nadaljnjega ostajajo članske reprezentance v košarki 3x3. Po predvidenem koledarju bi se kvalifikacije morale igrati med 22. in 24. majem, evropsko prvenstvo pa bi med 25. in 27. junijem moral gostiti belgijski Antwerpen.

Z osredotočenostjo, borbenostjo in voljo je večkrat segla precej više, kot smo zaradi omenjenih težav pričakovali. Na splošno gledano pa upam, da bomo iz te slabše sezone in trenutne krize vsi, ki smo tako ali drugače vpleteni v ta šport na globalni ravni, potegnili čim več pozitivnih zaključkov in nam bo v prihodnje zaradi te izkušnje v stresnih situacijah lažje,« pojasnjuje Izidor Šušteršič, glavni trener paralelnih disciplin.

Deskarji fizično pripravljeno ohranjajo doma, da bi lahko kmalu odšli na ledenik, ni pričakovati. »V tem trenutku je težko napovedati, kaj nas čaka. Je pa prav, da se pripravimo na vse scenarije, da bomo potem lahko ustrezno in hitro pravilno odreagirali. Moje osebno mnenje je, da bi bilo smiselno že v tem trenutku ustrezno prilagoditi koledar in načrtovati začetek svetovnega pokala šele v januarju 2021. Naslednje leto bo ko-

»V tem trenutku je težko napovedati, kaj nas čaka. Je pa prav, da se pripravimo na vse scenarije, da bomo potem lahko ustrezno in hitro pravilno odreagirali.«

nec februarja tudi svetovno prvenstvo na Kitajskem, ki bo generalna za olimpijske igre. V osnutku koledarja je namesto avstrijskega Lackenhofa nemški Berchtesgaden, vsa druga prizorišča, tudi naša Rogla, ostajajo. Skratka, zanimivo bo,« s pogledom v naslednjo sezono razmišlja Šušteršič.

Kot še poudarja, so vsi slovenski reprezentanti še kako motivirani tudi za naslednjo sezono: »Cilji so jasni, brez dvoma visoki, najvišji.«

Kejžar načrtoval vrnitev

Roman Kejžar, že dve desetletji slovenski rekorder v maratonu, se je spogledoval z vrnitvijo med profesionalne tekače, s katero je, kot pravi, želel dati spodbudo drugim in dvigniti slovenski maraton na višjo raven. Zastavil si je tri cilje: biti letos najboljši Slovenec na maratonih v Radencih in Ljubljani, prihodnje leto pa izboljšati najboljši rezultat na svetu med tekači, starimi 55 let. Vrnitve sedaj ne bo.

MAJA BERTONCELJ

Zgornja Sorica – Roman Kejžar je že dvajset let slovenski rekorder v maratonu. Leta 2000 je v Torinu razdaljo, dolgo dobrih 42 kilometrov, pretekel v času 2:11,50. Profesionalno športno kariero je uradno sklenil na Ljubljanskem maratonu leta 2009, konec lanskega in še na začetku letošnjega leta pa se je spogledoval z vrnitvijo. Skoraj vse je bilo že dogovorjeno, a 54-letnika iz Zgornje Sorice na tekaških prireditvah v vlogi profesionalnega tekača za zdaj ne bomo videli.

Na pol se stvari ne bi lotil

»Ideja, da bi se za krajše obdobje vrnil nazaj v profesionalne tekaške vode, je prišla lani dva ali tri tedne po Ljubljanskem maratonu. Spodbudili so me predvsem slabi rezultati slovenskih tekačev. Ne bi se vrnil zato, da bi se sam sebi dokazoval, predvsem sem želel spodbuditi druge tekače, da bi kaj naredili v smeri boljših rezultatov, da bi slovenski maraton dvignili na višjo raven,« je pojasnil. Poleg tega si je zadal tudi tri osebne cilje: »Prvi je bil nastop na letošnjem maratonu v Radencih, kjer je bil cilj naslov državnega prvaka, drugi biti najboljši Slovenec na letošnjem Ljubljanskem maratonu, tretji pa je bil vezan na prihodnje leto. Želel sem teči na enem izmed velikih maratonov, to bi bil Berlin, Boston ali Chicago, in doseči doslej najboljši rezultat na svetu med tekači, starimi 55 let. Obstajajo namreč tablice, po katerih se od 18. leta

»Vse se je odvijalo zelo optimistično. Znova sem imel željo po vrhunskem treningu in tekmovanjih. Večinoma je bilo že dorečeno, ko pa je prišel čas dokončnega dogovora, se je izkazalo, da sredstev za celoten projekt ni dovolj. Odločil sem se, da zato vanj ne grem in misel po vrnitvi opustim. Nisem želel z glavo skozi zid.«

naprej beležijo najboljši rezultati. Z njimi sem se spogledoval že pri petdesetem letu, a se nato tudi takrat nisem odločil. Teči bi moral okrog 2 uri in 21 minut. Prihodnje leto bi, če bi želel izboljšati najboljši čas med 55 let starimi, moral teči nekje med 2 urami in 23 minut in 2 urami in 25 minut. Za letos pa si časovnih ciljev nisem postavljaj.

Kot pravi, je imel podporo za vrnitev tudi doma v družini, dogovarjal se je celo že s potencialnim sponzorjem. »Vse skupaj se je odvijalo zelo optimistično. Res sem imel znova željo po vrhunskem treningu in tekmovanjih. Večinoma je bilo že dorečeno, ko pa je prišel čas dokončnega dogovora, se je izkazalo, da sredstev za celoten projekt ni dovolj. Odločil sem se, da zato vanj ne grem in misel po vrnitvi opustim. Nisem želel z glavo skozi zid. Morda sem nekje čutil, naj se tega ne lotim. V projekt bi šel le povsem profesionalno, ne polovično, kar pomeni odhod na višinske priprave ..., kar vse zahteva velik finančni vložek. Glede na trenutno situacijo lahko rečem, da se je vse skupaj dobro izteklo. Maraton v Radencih je že odpovedan, nič še ni jasnega, kaj bo s tekaškimi prireditvami v prihodnje. Tudi če bi se odločil za vrnitev, bi moral projekt prekiniti,« pravi Kejžar in dodaja, da je ta zgodba za zdaj zaključena: »Največji problem je zbrati dovolj sredstev. Zavedam se, da bi z vrhunskim treningom prišli tudi zelo težki trenutki, sploh pri mojih letih bi bilo treba zelo stisniti zobe. Če ni motiva, podpore od zadaj, se nima smisla podati v to. Čutim pa se še dovolj sposobnega, da bi mi vrnitev uspela.«

Po koncu kariere v trenerske vode

Roman Kejžar je sicer tekmovalno maratonu pomahal v slovo pred enajstimi leti. »Tistega leta sem tekmoval še na svetovnem pr-

Roman Kejžar s slepimi in slabovidnimi treninge izvaja kar na daljavo. So vsak na svoji tekalni stezi in povezani s pomočjo aplikacije. / Foto: arhiv Romana Kejžarja

tekmovalno zraven, se težko sprijazniš, da se profesionalna zgodba zaključuje. Če sedaj pogledam nazaj, je bilo kar prav, da sem se takrat tako odločil. Spomini na mojo kariero so predvsem lepi, je pa vmes tudi kakšen bolj grenak,« pravi nekdanji maratonec, ki je tudi po koncu kariere ostal v tekaških vodah in je še vedno v dobri kondiciji. »Takoj po 'upokojitvi' mi je kar ustrezalo, da ni bilo več toliko treninga, sem pa vseeno ostal aktiven. Ni pa bilo več treningov kot prej, kar pomeni dvakrat na dan od ponedeljka do sobote in enkrat v nedeljo. To je bilo psihično res že kar naporno. Takoj sem se vključil v trenersko delo na Atletski zvezi Slovenije. Ustanovljena je bila maratonska ekipa in v dveh letih, do olimpijskih iger v Londonu, je bil narejen velik korak naprej. V Londonu sta tekla Primož Kobe in Žana Jereb, B-normo je imel Tone Kosmač, ki je nato na olimpijskih igrah nastopil štiri leta kasneje. Od leta 2012 sodelujem s slepim maratoncelem Sandijem Novakom. To je povsem druga zgodba. Na začetku je bilo veliko vprašanj, kako bo, a je vse lepo steklo,« pojasnjuje.

Kot trener deluje v Zvezi za šport invalidov Slovenije – Slovenskem paralimpijskem komiteju, v projektu Razvoj kadrov za šport 2016–2022: »V sklopu tega projekta imam pogodbo še do maja letos. V teh letih mi je bil cilj ustvariti atletsko

ekipo, kar mi je uspelo. Sodelujem s štirimi slepimi in slabovidnimi tekači. Zgodba je dobro zastavljena in upam, da jo bomo tudi po zaključku tega projekta nadaljevali. Ne želim samo narediti paraolimpijcev, želim, da v prihodnje domov prinesejo tudi kakšno medaljo.«

Vsak doma na svoji tekalni stezi

Tudi paraolimpijske igre, ki bi morale biti letos pletni, so prestavljene na prihodnje leto. Slepim gorenjski maratonec Sandi Novak je v Dubaju zanje odtekel normo. »Normo ima. Razmišljal je, da bi po Tokiu počasi zaključil profesionalno tekaško pot. Sedaj se bo podaljšala za eno leto. Vzdržujemo kondicijo. Konec leta, če bo možno, bomo šli na maraton v Valencio, da bi čas še izboljšal. V Dubaju je bil namreč bolan. To so letošnji cilji,« je še pojasnil Kejžar, ki s svojimi varovanci trenira tudi v tem času omejitve gibanja, in sicer na daljavo: »S slepim tekačem moraš biti prisoten, ga spremljati. Glede na to, da imajo skoraj vsi doma tekalno stezo, izvajamo treninge prek aplikacij. Spremljam jih na računalniku. Lahko sem za pisalno mizo s štoparico, če delamo daljše razdalje, pa sem tudi sam na stezi, smo povezani, lahko komuniciramo, hitreje mine, malo jih motiviram. Kljub vsemu lahko dobro izvedemo vse treninge.«

Odpovedi gostov segajo v junij

Terme Snovik, kjer ustvarijo več kot polovico vseh nočitev v občini Kamnik, so zaprte že mesec dni. Odpovedi turističnih aranžmajev segajo vse v junij, zato bodo ta čas izkoristili za vzdrževalna dela in snovanje novih programov.

JASNA PALADIN

Snovik – V Termah Snovik so prve težave in preplah med turisti zaznali hkrati s prvimi novicami o novem koronavirusu. »Sami smo težave najprej začutili pri predstavitev terminov rezervacij, kasneje pa pri odpovedih azijskih skupin, ki so tradicionalne gostje Term Snovik v spomladanskih mesecih. Na neki način smo se na možnosti, ki so se s širitvijo virusa zaostrovale, pripravljali, a je bil šok, ko se je pojavil v naši

bližini in soseščini, vseeno velik,« pravi direktor Term Snovik Predrag Canjko in dodaja, da so morali zaradi razmer devetdeset odstotkov zaposlenih poslati na čakanje na delo, odpustili niso (še) nikogar.

Napovedi za letošnjo sezono so bile sicer zelo dobre in rezervacije številne, zato je krizo v zaprtem kompleksu še toliko težje spremljati. »Pomladna in poletna turistična sezona, začenši z velikonočnimi prazniki, ko Terme Snovik napolnijo italijanski gosti, je bila obetavna.

Direktor Term Snovik Predrag Canjko

Načrtovali smo tudi nekoliko višjo zasedenost, predvsem pa precej višje finančne prihodke, temelječe na vsebinsko osveženi ponudbi in investicijskih pridobitvah, med katerimi je gotovo večnamenski prostor ob termalnem kopališču, ki bo dvignil predvsem gostinski standard ponudbe. Žal smo bili ves mesec marec priča odpovedim. Več kot 150 aranžmajev je bilo odpovedanih, pri čemer gre za posameznike, pare, družine in velike skupine, gre za pogodbeno dogovorjene aranžmaje pa tudi neposredne rezervacije v okviru naše spletne strani ali prek številnih internetnih rezervacijskih sistemov, s katerimi

pogodbeno sodelujemo. Izpad nočitev – lani aprila in maja smo jih realizirali krepko več kot pet tisoč – je izjemen, izredno pomemben pa je tudi izpad drugih prihodkov, povezanih s kopalništvom, velnesom, zdravstvom in gostinstvom. Žal se odpovedi in prestativte turističnih aranžmajev zdaj pomikajo že v mesec junij. Z večjimi kupci se nam je uspelo dogovoriti za prestativte pomladanskih terminov v jesen, bolj realno pa v leto 2021,« nam konkretno številke predstavi Canjko in s cmokom v grlu doda, da so lani med prvomajskimi prazniki poleg dobre obiskanosti bazenov in savn realizirali več kot petsto

penzionov, česar letos ne bo, saj rezervacij ni, kompleks pa je še vedno zaprt.

»Vrnitev na stara pota bo težka in počasna in na to počasnost bo vplivala vrsta dejavnikov, a seveda ne čakamo, da gostje pridejo sami! V pripravi je obsežen in ciljno usmerjen paket marketinških storitev, s katerimi

Zaradi razmer so devetdeset odstotkov zaposlenih morali poslati na čakanje na delo, odpustili niso (še) nikogar.

bomo posamezna tržišča in ciljne skupine obveščali o naši ponudbi, ki temelji na zdravju, vitalnosti, bivanju v naravi ob zdravi in zdravilni termalni vodi ter z njo,« še pove direktor.

Čas, ko so apartmaje in terme morali zapreti, bodo izkoristili za vzdrževalna dela. Urejajo tudi zelenjavni vrt in obdelujejo sadovnjak, vzdrževalna dela bodo izvedli tudi na bazenskem kompleksu in toboganih. Po načrtih pa poteka tudi gradnja večnamenske dvorane, ki naj bi bila končana do začeta poletne sezone.

Terme Snovik so zaradi epidemije covid-19 zaprte že mesec dni; na prve goste upajo v začetku poletja.

Prva ladijska pošiljka Planice na Kitajsko

Ljubljana – Ljubljanske mlekarne so prejšnji petek iz Luke Koper odposlale na Kitajsko prvo ladijsko pošiljko sladoleda Planica. Pošiljka, v kateri je nekaj manj kot 35 tisoč kosov sladoledov Planica tropic in Planica čoko, pakiranih v litrsko embalažo, bo do cilja potovala pet tednov. »Letos nameravamo na Kitajsko prodati skupno 43 ton sladoleda,« je dejal Tomaž Žnidarič, direktor Ljubljanskih mlekarin, in dodal, da je konkurenčna prednost njihovih sladoledov v tem, da so izdelani iz mleka in ne iz rastlinskih maščob. Ljubljanske mlekarne so si vrata na kitajski trg odprle pred štirimi leti, ko so tja prodale prvi ladijski kontejner trajnega mleka; s prodajo sladoleda pa še krepijo navzočnost na trgu, na katerem je veliko številno ponudnikov mleka in mlečnih izdelkov iz Evrope, Nove Zelandije in Avstralije.

V omejenem obsegu spet delajo

Kranj – V kranjskem podjetju Goodyear Dunlop Sava Tires so v torku v omejenem obsegu ponovno zagnali proizvodnjo, ki so jo začasno ustavili 21. marca, skladišče pa bo do nadaljnjega še naprej delovalo z zmanjšano ekipo, so razložili. »Mnogi naši kupci, predvsem v Evropi, še naprej zagotavljajo nujne storitve, povezane z menjavo in vzdrževanjem pnevmatik, predvsem za reševalne službe ter transportna podjetja, ki skrbijo za prevoz kritičnih dobrin, kot so hrana in zdravila,« so sporočili iz podjetja in zagotovili, da so pred ponovnim zagonom proizvodnje poskrbeli za okrepljene varnostne ukrepe. Kot so še dodali, vsakodnevno pozorno spremljajo stanje zalog svojih pnevmatik in vsesplošne razmere v Sloveniji in drugod po Evropi, čemur ustrezno prilagajajo svoje načrte.

Delničarjem Krke za tretjino višja dividenda

Kranj – Uprava in nadzorni svet Krke sta oblikovala predlog o uporabi bilančnega dobička za leto 2019, o katerem bodo delničarji glasovali na skupščini 9. julija. Krka je ob koncu lanskega leta imela nekaj manj kot 271 milijonov evrov bilančnega dobička. Po predlogu uprave in nadzornega sveta naj bi ga skoraj 134 milijonov evrov namenili za dividende, 68,5 milijona evrov za druge rezerve iz dobička, enak znesek pa naj bi prenesli v naslednje leto. Če bo skupščina potrdila takšen predlog, bodo delničarji prejeli 4,25 evra bruto dividende na delnico, kar predstavlja v primerjavi z lansko dividendo 32,8-odstotno povečanje.

Tovor so preusmerili na železnico

Tudi največji logisti, med katerimi je brniški Cargo-partner, se prilagajajo novim razmeram, ki jih prinaša epidemija koronavirusa.

ALEŠ SENOŽETNIK

Zgornji Brnik – Koronakriza je v teh tednih na različne načine prizadela številne gospodarske panoge. Tudi logisti se spopadajo z novimi razmerami, ki jih diktirajo omejevalni ukrepi, in se jim prilagajajo. V brniškem Cargo-partnerju pravijo, da so razmere v njihovih poslovalnicah po Evropi in tudi širše po svetu podobne. Pri cestnih prevoznih ponekod omejitve predstavljajo posebne regulacije nekaterih držav ali daljše čakanje ob prestopih državnih mej. Kapacitete so se precej zmanjšale na letalskih tovornih poteh, v manjši meri pa tudi pri ladijskih prevoznikih. »Pri letalskih prekomorskih transportih se običajno večina tovora prepelje z rednimi potniškimi letali (v prostorih za tovor). Teh trenutno skorajda ni v uporabi, zato so ta delež

tovora prevzela tovorna letala ali potniška letala, ki pa jih uporabljajo izključno za tovarne pošiljke. Zaradi tega so cene poskočile, ponekod tudi na večkratnike rednih cen, prav tako so se podaljšali tranzitni časi,« pravi direktor Viktor Kastelic.

O tem, kakšen bo izpad dohodka zaradi nastale situacije, sicer še ne morejo govoriti, bolj »kritično« bo stanje v drugi polovici aprila in v maju.

Zaradi spremenjenih razmer večkrat situacijo rešujejo z najemom čarterskih tovornih poletov za kupce z večjimi količinami blaga ali če potrebujejo nujen prevoz. Pri ladijskih prevoznih pa se srečujejo z zamudami odhodov iz Kitajske in preostale Azije, saj so nekateri

ladjarji umaknili določene storitve.

Ob omejenih letalskih in ladijskih poteh se transport v večji meri preusmerja na železniške tise. Pri Cargo-partnerju so tako vzpostavili dve novi tedenski povezavi na t. i. železne svilne poti, ki za pot med nemškimi Duisburgom ter avstrijskim Linzom in Kitajsko porabita približno 16 dni. Kot pravijo, je železniški promet za petdeset odstotkov hitrejši od ladijskega in šestdeset odstotkov stroškovno učinkovitejši od letalskega, hkrati pa ima tudi nizek izpust emisij, zato ni čudno, da se vse več strank odloča za tovrstno alternativo.

Pri logistu sicer v primerjavi z drugimi državami, kjer so prisotni, poudarjajo, da sta glavni prednosti slovenske izpostave sicer globalnega podjetja sodoben logistični center na Brniku, ki so ga odprli v lanskem letu,

Viktor Kastelic / Foto: Primož Pičulin

ter izredna geostrateška lega Slovenije ter Luke Koper, ki predstavlja pomembno točko na povezavi med osrednjo in jugovzhodno Evropo.

Kot pravi Kastelic, so bili zaradi koronakrize prisiljeni v hitro reorganizacijo delovne sile: »Tako po eni strani blažimo manjši padeč naročil, hkrati pa na drugi strani porabimo bistveno več časa in energije, da iščemo

prave rešitve za svoje stranke. Hkrati rešujemo urgenčne in spremljamo situacijo na urni bazi, zato smo organizirali tim, ki deluje 24 ur na dan in 7 dni v tednu.«

V podjetju sicer večina zaposlenih dela od doma ali so na izrednem dopustu, zaposlenih pa za zdaj še niso napotili na čakanje, vendar so pripravljeni tudi na to možnost, če bi bilo treba.

V požaru zgorela starejša hiša

Požar je pri dimniku izbruhnil v torek zgodaj zjutraj, ob prihodu gasilcev pa je bila stanovanjska hiša že povsem v plamenih.

SIMON ŠUBIC

Malenski Vrh – V požaru, ki je izbruhnil v torek okoli pol pete ure zjutraj, je na kmetiji na Malenskem Vrhu popolnoma zgorela starejša stanovanjska hiša, stanovalca, oče in sin, pa sta se zato morala preseliti k sorodnikom. Požar, ki je izbruhnil v bližini dimnika, je povzročil ogromno gmotno škodo, kriminalisti pa so po ogledu požarišča tujo krivdo izključili.

V intervenciji, ki jo je vodil Matjaž Rudolf iz Prostovoljnega gasilskega društva Poljane, je sodelovalo okoli petdeset prostovoljnih gasilcev iz Poljan, Gorenje vasi in Javorij s sedmi mi vozili. Ob prihodu prvih gasilskih ekip je bila hiša

že povsem v plamenih, saj so požar zaradi noči domači razmeroma pozno opazili, je razložil poveljnik PGD Poljane Tomaž Čadež. »Gašenje je potekalo brez večjih težav, je pa bila intervencija kar dolgotrajna. Na začetku smo z vodo varovali sosednje gospodarsko poslopje. Požar smo kar hitro omejili in pogasili, več časa pa so vzeli razkopavanje in gašenje manjših žarišč ter končna sanacija kraja požara,« je povedal Čadež.

V torek ob pol sedmih zjutraj je prišlo še do tlejnjega žaganja v silosu na Hotavljah. Gasilci s Hotavelj in Trebije so požar pogasili, na kraju pa so ostali domači gasilci, ki so žaganje prekopali in ohladili z vodo.

V torkovem požaru je v celoti zgorela starejša stanovanjska hiša. / Foto: PGD Poljane

Koliko kazni so že izrekli

SIMON ŠUBIC

Kranj – Slovenski policisti so med minulimi velikonočnimi prazniki zaradi kršitev omejitev zbiranja in gibanja izrekli sedemsto opozoril, zdravstvenemu inšpektoratu pa so odstopili 887 predlogov. Spoštovanje odloka o omejitvah gibanja in zbiranja zaradi epidemije novega koronavirusa so v nadaljnjem prazničnem vikendu preverjali v 11.308 krajih. Policija ob tem poudarja, da namen policijskega nadzora ni kaznovanje, ampak upoštevanje ukrepov za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni.

Policija je sicer do torka zdravstvenemu inšpektoratu podala več kot 2600 predlogov za uvedbo prekrškovnega postopka. Inšpektorat je v postopkih nadzora nad vsemi odloki vlade za zajeziitev epidemije koronavirusa

do tega tedna izrekel globe v skupnem znesku 21.400 evrov. Prek 160 glob se nanaša na kršitev prepovedi gibanja in izbiranja na javnih mestih ter površinah in prepoved gibanja izven občin. Skupna vrednost teh glob je 16 tisoč evrov.

Če kršitelji ne upoštevajo odredbe policista, lahko policist uvede prekrškovni postopek po zakonu o varstvu javnega reda in miru, za katerega je zagrožena kazen med 333 in 625 evri. Zakon o nalezljivih boleznih pa predvideva globe od 41 do 417 evrov za fizične osebe ter od 417 do 41.729 evrov za pravne. Globe so z interventnim zakonom za omilitev posledic epidemije za državljane in gospodarstvo še dvignili, tako da je lahko fizična oseba kaznovana s 400 do 4000 evrov globe, pravna oseba pa s štiri tisoč do sto tisoč evrov globe.

Epidemija tudi vzrok za več nasilja med štirimi stenami

Gorenjski policisti so v prvem mesecu od razglasitve epidemije covid-19 obravnavali več primerov družinskega nasilja kot v enakem obdobju lani.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V času epidemije covid-19, ko se večinoma zadržujemo doma, lahko pride do povečanih napetosti v družinskih odnosih. K povečanemu stresu v trenutnih razmerah prispevajo predvsem občutek tesnobe zaradi strahu pred okužbo z novim koronavirusom in bojazni pred izgubo zaposlitve ter nerazumevanje med družinskimi člani. Zčasna splošna prepoved o zbiranju na javnih mestih in medobčinskega gibanja žrtvam tudi onemogoča, da bi vsaj za nekaj časa odšle iz odnosa, ki je prežet z nasiljem, hkrati pa povzročitelju nasilja nudi popolno oblast in možnost manipulacije nad žrtvijo, opozarja policija, ki je imela od 1. januarja do 31. marca skoraj 25-odstotni porast kaznivih dejanj s področja družinskega nasilja.

Da se družinsko nasilje v času krize poveča, ugotovljajo tudi mnoge študije po svetu. Pri Društvu SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja v nasprotju s pričakovanju doslej niso imeli izrazitega povečanja klincev žrtev nasilja, zato jih skrbi, da žrtve v novih okoliščinah, ko so ostale same s storilci, sploh nimajo možnosti prijaviti nasilja nad sabo. Tudi policija je ta teden opozorila, da so žrtve nasilja v družini pogosto tudi otroci, ki o svojih stiskah v teh dneh ne morejo povedati učiteljem v šoli ali delavcem v drugih institucijah, kjer običajno preživljajo svoj prosti čas. Zato policija poziva, da če opazite, da je otrok žrtev nasilja v družini, postanete njegov glas in obvestite pristojne institucije (centre za socialno delo, policijo ...). »Dolžnost vseh sorodnikov, sosedov, naključnih opazovalcev, učiteljev, strokovnih delavcev, zaposlenih v zdravstvu ...

Povečan stres v teh časih prispeva tudi k porastu družinskega nasilja, katerega žrtve so najpogosteje ženske, otroci in starostniki. / Foto: Gorazd Kavčič

je, da tudi v tem času, ko z otroki nimajo neposrednega osebnega stika in se jim tako otroci ne morejo zaupati, pri otrocih zaznavajo znake stiske ter morebitne posledice trpinčenja ali nasilja,« sporočajo. Enako seveda velja tudi za vse druge skupine žrtev, med katerimi so poleg otrok najpogosteje ženske in starejše osebe.

Kako pomembno je, da ob zaznavi družinskega nasilja ne zamažimo in sami nismo žrtve pokličemo pomoč, ponazarja tudi primer nasilja moškega nad žensko na javnem kraju v Lescah, ki so ga minulo nedeljo popoldan po prejeti prijavi obravnavali gorenjski policisti. »Policisti so par ustavili na Jesenicah, pri čemer sta oba zanikala nasilje. Ugotovitve policistov so bile drugačne, saj so med ustavljanjem vozila zaznali udarce moškega proti ženski, ki je bila tudi vidno poškodovana in z raztrganimi oblačili,« je pojasnil Bojan Kos, tiskovni predstavnik Policijske uprave (PU) Kranj. Policisti proti moškemu še vodijo postopek, obravnavajo pa ga zaradi nasilja v družini in kršitev

prometnih pravil, prijavili pa ga bodo tudi zdravstvenemu inšpektoratu zaradi kršitve vladnega odloka o prepovedi prehajanja občinskih mej.

Več nasilja kot lani

Na PU Kranj so pojasnili, da so od razglasitve epidemije covid-19 obravnavali povečano število prekr-

starši. Večina družinskega nasilja se zgodi v zasebnih prostorih. Na spremembo števila teh dejanj lahko vplivajo različni dejavniki, kljub povečanju pa gre še vedno za manjše število in ne izstopajočo problematiko,« je dejal Bojan Kos, predstavnik za odnose z javnostmi PU Kranj.

V obravnavanih primerih družinskega nasilja je šlo

Žrtve nasilja lahko za pomoč pokličejo policijo na številko 113, za pogovor, pomoč ali nasvet pa se lahko med drugim obrnejo tudi na Društvo SOS telefon za ženske in otroke – žrtve nasilja, ki je na številki 080 11 55 te dni dosegljivo vsak dan od 12. do 18. ure. Svetovanje nudijo tudi po elektronski pošti: drustvo-sos@drustvo-sos.si.

škov in kaznivih dejanj v primerjavi z enakim obdobjem lani. Med 13. marcem in 14. aprilom so tako obravnavali dvajset prekrškov z elementi družinskega nasilja, kar je pet več kot lani v enakem obdobju, in osem kaznivih dejanj nasilja v družini, lani šest. »V segmentu kaznivih dejanj je bil nasilnejš vedno moški – od tega je šlo v petih primerih za nasilje nad partnerko, v treh pa sina nad

največkrat za psihično nasilje nad ženskami, ki je preraslo v fizično nasilje. »Policisti v vseh prijavah nasilja v družini vedno najprej ugotavljajo, ali so podani znaki kazniviga dejanja. Ukrep in vrsta postopka – prekrškovni ali predkazenski postopek in prepoved približevanja – je odvisen od zbranih obvestil. Policija v vseh primerih odreaigira in ustrezno ukrepa,« je še razložil Kos.

Policisti so ga obiskali dvakrat

Tržič – Tržiški policisti so v sredo ponoči dvakrat posredovali pri isti osebi zaradi hrupa v zasebnem prostoru. Proti kršitelju so uvedli prekrškovni postopek, so sporočili s PU Kranj.

Padel s strehe

Kranj – Kranjski policisti so v sredo obravnavali padeč z višine pri delu na zasebnem objektu. Delavec je pri podiranju ostrejša izgubil ravnotežje in padel na tla. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Našel neeksplozirano bombo

Lipnice – V Lipnici je v torek občan izven naselja našel letalsko kasetno bombo in del minometne nemške izdelave iz obdobja druge svetovne vojne. V Papirnici v občini Škofja Loka pa je občan v sredo našel neeksplozirano vadbeni izstreljek kalibra 30 milimetrov za vadbeno mino kalibra 120 milimetrov. Za obe najdbi so poskrbeli strokovnjaki Državne enote za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi Gorenjske in Ljubljanske regije. Prvo so varno uničili na kraju najdbe, drugo so odpeljali v hrambo.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Kretnja tudi za koronavirus

Kranjčanka Mojca Korenjak je tolmačka slovenskega znakovnega jezika, ki jo lahko spremljamo tudi ob prenosih tiskovnih konferenc o koronavirusu. Pomembno se ji zdi, da imajo gluhi sedaj končno možnost sproti dobiti ključne informacije iz prve roke, istočasno kot slišči, kar doslej ni bila stalna praksa.

ANA ŠUBIC

Med tremi tolmačkami slovenskega znakovnega jezika, ki se izmenjujejo na vladnih tiskovnih konferencah o koronavirusu, je tudi Gorenjka Mojca Korenjak iz Predoselj. Če so bili gluhi v preteklosti glede informiranja o pomembnih zadevah marsikdaj zapostavljeni, pa tokrat ni tako, zadovoljno ugotavlja Korenjakova. Kot je pojasnila, se je Združenje tolmačev za slovenski znakovni jezik takoj povežalo z nacionalno televizijo, da so tolmačenje iz osrednjega Dnevnika, pri katerem že vrsto let sodeluje tudi sama, razširili še na nekaj informativnih oddaj. Poleg tega so člani združenja naleteli še na posluš vladnega urada za komuniciranje, ki je prisotnost tolmača omogočil še na tiskovnih konferencah

vlade. Tako so sedaj tudi gluhi sproti obveščeni o ključnih podatkih v zvezi s koronavirusom. »To se mi zdi zelo pozitivno in upam, da bo postalo standard. Odzivi gluhih so zelo dobri, veseli so, da dobijo informacije iz prve roke,« je poudarila in dodala, da je Slovenija tokrat lahko zgled marsikateri drugi evropski državi.

Velik in naporen izziv

Tolmačenje konferenc, ki so sprva potekale celo dvakrat dnevno, sedaj pa po potrebi, je za tolmačke velik in naporen izziv, na katerega se ne morejo kaj dosti pripraviti. Tudi same namreč vnaprej ne dobijo nobenih podatkov, pač pa jih prvič slišijo med nastopi govorcev. »Teme se ponavljajo, kljub temu pa moraš biti stoodstotno skoncentriran,

da slediš besedilu in ga istočasno pretvoriš v drug jezik. Govorci so različni, nekateri so zelo hitri. Odgovornost je velika, saj konference potekajo v živo ter jih prenašajo na TV Slovenija in tudi na drugih televizijah. Vendar med tolmačenjem ne razmišljam o tem, pač pa imam v mislih samo, da moram podane informacije kvalitetno pretolmačiti, da bodo tudi gluhi obveščeni o pomembnih zadevah.«

Poleg tega, da so tolmačenja zahtevna, so včasih tudi zelo dolga. V takih primerih sta po besedah sogovornice običajno navzoča dva tolmača, ki se menjata na 15 do 20 minut. »Sedaj zaradi koronavirusa to ni možno, da so stiki čim bolj omejeni in da je v prostoru čim manj ljudi. Konference so bile na začetku dolge tudi devetdeset ali sto minut. Marsikdo me

Mojca Korenjak / Foto: Gorazd Kavčič

vpraša, ali me bolj roke. To sicer ne, je pa težko toliko časa obdržati koncentracijo in stati na istem mestu. V ekstremnih razmerah je pač treba malo potrpeti.«

Tudi znakovni jezik se razvija in dopolnjuje z novimi besedami. »Gre za živ jezik, ima tudi narečja in sleng. Prihajajo nove besede, dogaja se podobno kot v slovenskem jeziku, ko mladi prevzemajo vedno več angleških izrazov ali kratic, v znakovnem jeziku pa posežejo po kakšni mednarodni kretnji.« Tako kot koronavirus se je tudi kretnja, s katero ga ponazorijo gluhi, hitro razširila po svetu. Prav tako je bilo treba v znakovni jezik vpeljati še nekatere druge izraze, povezane s tematiko. Mojca kretnjo za koronavirus izvede tako, da levo roko stisne v pest, z desno pa zaočkroži okrog, pri čemer prsti

ponazarjajo izrastke virusa. »Znakovni jezik je zelo vizualen in veliko kretenj je posnemovalnih, tudi hranjenje npr. pokažeš z nakazanim držanjem žlice, ki jo ponesesh proti ustom. So pa tudi določene zelo abstraktne kretnje. V primeru, da kretnja ne obstaja, je možno tudi črkovanje, kar pa je nevhvalno, saj vzame precej časa,« je pojasnila in dodala, da se morajo tolmači nenehno izobraževati. O novih kretnjah se posvetuje tudi z gluhih, sicer pa standarde postavlja tudi skupina za razvoj znakovnega jezika pri zvezi društev gluhih in naglušnih.

Znakovni jezik jo spremlja od malega

Mojca je kot hči gluhih staršev znakovni jezik spoznala že zelo zgodaj. »Pri sporazumevanju s starši

smo sicer uporabljali bolj domače, dogovorjene kretnje, pravega znakovnega jezika sem se naučila kasneje.« Poleg študija kulturologije je opravila še šolo za tolmače in je kot ena prvih v Sloveniji pridobila certifikat za tolmača. Danes jih je skupaj 56; slaba polovica se jih s tolmačenjem ukvarja profesionalno, Mojca od leta 2004. V teh letih je nabrala veliko izkušenj na zelo različnih področjih. Gluhi potrebujejo pomoč denimo pri opravkih na banki, pošti, v različnih institucijah, pri zdravniku, matere pa celo pri porodu in na roditeljskih sestankih ... Mojca tolmači tudi na sodišču, saj je tudi sodna tolmačka, na raznih izobraževanjih, seminarjih, uradnih sprejemih, mednarodnih konferencah, poleg tega pa sodeluje pri vključevanju znakovnega jezika v gledališke predstave.

Poseben izziv ji je predstavljalo tolmačenje v sklopu predsedovanja Slovenije EU leta 2008. Leto kasneje so na nacionalni televiziji vpeljali tolmačenje Dnevnika za tretji program, pri čemer se danes vključno z Mojco izmenjuje šest tolmačev. »Tolmačenje Dnevnika je bila nekakšna prelomnica, gre za drugačne, zahtevnejše zvrsti jezika – političnega in publicističnega. Informacije si sledijo zelo hitro, vključena so poročanja s terena. Vnaprej dobimo zelo malo teksta, oddaja poteka v živo, tako da nimaš možnosti popravka,« je še razložila.

Tolmačenje konferenc v znakovni jezik je velik izziv. »Biti moraš stoodstotno skoncentriran, da slediš besedilu in ga istočasno pretvoriš v drug jezik,« pravi Mojca Korenjak.

Pogovor

Slikarka Klementina Golija: Umetniško delo odraža duh časa. **Stran 14**

Aktualno

Imunolog Shai Shen-Orr: Skozi življenje hitimo z različno imunsko hitrostjo. **Stran 15**

MultiKulti

Žirovsko rojakinjo Manco Ahlin je epidemija covid-19 ujela v Pittsburghu. **Stran 16**

Od petka do petka

Anketa Mediane za časnik Delo je pokazala, da 43,6 odstotka anketirancev delo nove vlade v prvem mesecu ocenjuje zelo pozitivno ali pozitivno, kot srednje pa 31,9 odstotka. / Foto: Tina Dokl

Kranjčan Boštjan Šefic, ki smo si ga zapomnili predvsem iz časov migrantske krize, se je vrnil na notranje ministrstvo. / Foto: arhiv GG

Ustavno sodišče je prejelo pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti vladnega odloka o začasnih prepovedi zbiranja na javnih površinah in gibanja zunaj občin.

Visoka ocena vlade po prvem mesecu dela

SIMON ŠUBIC

Visoka ocena dela vlade

Anketa, ki jo je Mediana opravila za časnik Delo, je pokazala, da javnost po enem mesecu od njene prisege (13. marca) visoko ocenjuje delo vlade Janeza Janše. Delo vlade je kot zelo pozitivno ocenilo 16,3 odstotka anketirancev, kot pozitivno 27,3 odstotka, kot srednje 31,9 odstotka, negativno 13,3 odstotka, zelo negativno pa sedem odstotkov vprašanih. Med strankami najvišjo podporo uživa SDS, ki bi jo volilo 18,7 odstotka vprašanih, sledijo LMŠ z 11,5 odstotka, SD z 8,7 odstotka, Levica s 6,6 odstotka, NSi s 3,9 odstotka ... Med politiki ostaja najbolj priljubljen predsednik republike Borut Pahor, sledita mu predsednica DeSUS in kmetijska ministrica Aleksandra Pivec in zdravstveni minister Tomaž Gantar. Zelo opazen je skok priljubljenosti Janeza Janše, ki se navadno uvršča na dno lestvice priljubljenosti, tokrat pa se je zavihljal na četrto mesto. Mediana je v preteklih dneh preverila tudi zaupanje v medije. Rezultati so pokazali, da Slovenci v času epidemije covid-19, ko so verodostojne informacije izrednega pomena, najbolj zaupamo v klasične medije. Najvišjo stopnjo zaupanja uživajo televizije, radio

in tiskani mediji. Nižje je zaupanje v spletne novinarske portale, najnižje pa v družbeno omrežja.

Šefic spet na notranjem ministrstvu

Nekdanji sekretar na notranjem ministrstvu Kranjčan Boštjan Šefic se je pred tednom dni iz obrambnega vrnil na notranje ministrstvo. V kabinetu ministra Aleša Hojsa bo zadolžen za pripravo zakonskih predlogov s področja azilne zakonodaje. Šefica javnost najbolj pozna iz obdobja, ko je kot državni sekretar na notranjem ministrstvu javnost dnevno obveščal o dogajanju v času migrantske krize v letih 2015 in 2016. V vladi Marjana Šarca je bil svetovalec obrambnega ministra Karla Erjavca.

Državni sekretar napihal

Državni sekretar na ministrstvu za notranje zadeve Franc Breznik je ta teden ministru Alešu Hojsu ponudil odstop, potem ko je 2. aprila v službenem avtomobilu vozil prehitro in pod vplivom alkohola. Alkotest je pokazal 0,44 miligrama alkohola na liter izdihanega zraka, je poročal Pop TV. Hojs je včeraj odstop tudi sprejel, potem ko je dobil zagotovila vodstva policije, da ni

šlo za zasedo kot v primeru nekdanjega ministra Borisa Koprivnikarja. Breznik je za Pop TV razložil, da so ga policisti ustavili 2. aprila popoldan na ljubljanski obvoznici, ko se je vračal s sestanka v podjetju Derby banane zaradi donacije za humanitarne organizacije v njegovi občini Lenart. Pri tem je popil dva kozarčka žgane pijače, a je bil prepričan, da ne bo nihal. Pri kasnejši vožnji pa je prekoračil hitrost, namesto 100 kilometrov na uro je vozil 120, kar so z radarjem izmerili policisti, ki so mu odredili še alkotest. Kaznovan je bil s šeststo evri in 16 kazenskimi točkami.

Stušek na čelu Sove

Vodenje Slovenske obveščevalno-varnostne agencije (Sova) je v sredo prevzel Janez Stušek. Vlada ga je na mesto predsednika Sove imenovala za dobo petih let z možnostjo ponovnega imenovanja. Stušek je diplomant fakultete za varnostne vede in pravne fakultete v Mariboru, odvetnik, direktor in družbenik v Odvetniški pisarni Stušek in zunanji sodelavec Sveta Evrope. Je avtor več publikacij na področju kazenskega prava, policijskih pooblastil, protikorupcijske zakonodaje ter prava o informacijsko-komunikacijski tehnologiji.

Svojo poklicno pot je začel v Slovenski vojski, med drugim pa je bil tudi asistent na fakulteti za varnostne vede, in sicer za področji policijskih pooblastil in kazenskega prava, so še zapisali v vladnem uradu za komuniciranje. Vlada je Stuška za 15. direktorja Sove imenovala po razrešitvi Rajka Kozmelja, ki je odstopil sredi marca.

Pobuda za ustavno presojo omejitve gibanja

Ustavno sodišče je včeraj začelo obravnavati pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti vladnega odloka o začasnih splošnih prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah ter prepovedi gibanja zunaj občin. V javnosti so se namreč v zadnjem obdobju pojavili očitki, da je omejitev gibanja na občino stalnega ali začasnega prebivališča neustavna. Pobudnik pobude za ustavno presojo za zdaj ni znan. Vlada pobudo ocenjuje kot neutemeljeno, notranji minister Aleš Hojs pa se je nanjo odzval prek Twitterja: »Si predstavljate, da zadnje tri tedne celotna Slovenija hodi, kjer komu paše, DZ pa tako kot PKP1 zakon z vsebino odloka še vedno sprejema in ta še ni v veljavi? Si lahko predstavljate, koliko žrtev bi že imeli in koliko bolnikov na respiratorjih?«

Slovenci v zamejstvu (742)

Obletnica sožitja, ne sovraštva

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Na Koroškem bi morale že potekati prireditve v počastitev stote obletnice koroškega plebiscita pod skupnim naslovom Carinthia 2000 – dežela na potovanju skozi čas in prostor. Koroški deželni glavar dr. Peter Kaiser je že naznanil začetek praznovanja, vendar ga je epidemija covid-19 zadržala. Do kdaj, se še ne ve. Program praznovanja vključuje številne prireditve in projekte, teh je kar 89, in razstavo, ki bo potovala po deželi. Njena prva postaja bo Velikovec, do zadnjih let s slavnostno zmago nemštva nad slovenstvom najbolj ovenčano koroško mesto. Osrednja sklepna prireditev je načrtovana za 10. oktober, na dan stoteletnice, v Celovcu. Imenovala se bo Praznik dolin in bo prikazovala naravno, kulturno

in tudi narodnostno pestrost Koroške.

Do leta 2013 Slovenci s svojo kulturo in jezikom na plebiscitnih slavnostih niso bili zaželeni in povabljeni, saj je bil plebiscit koroški javnosti predstavljan kot dejanje zmage nemštva nad slovenstvom in ne kot rojstvo današnje Koroške, za katero so tudi Slovenci prispevali svoje glasove. Na plebiscitnih korakanjih po Celovcu so »pravi Korošci« zmerjali Slovence in tudi njihovo matično domovino ter jih pošiljali čez Karavanke ... Po letu 2013, ko je vodenje Koroške

prevzel socialdemokratski deželni glavar dr. Peter Kaiser, so se plebiscitna sporočila začela spreminjati. Na proslavah je bilo slišati slovensko besedo in slovensko pesem. Napovedujejo, da bo tako tudi na letošnji osrednji oktobrski svečanosti, ko bo med govorniki tudi Slovenec, predvidoma predsednik Zveze slovenskih organizacij Manuel Jug. Del koroških Slovencev z izbiro govornika ni zadovoljen in si želi drugega, saj naj bi bil ta preveč naklonjen oblasti in premalo odločen v slovenskih zahtevah do deželne vlade.

Skupnost koroških Slovenk in Slovencev je sklenila, da bo letošnja Kugyjevo nagrado prejela jezikoslovka Brigitta Busch, evropsko priznana raziskovalka dvo- in več jezičnosti.

Na pokopališču v Velikovcu, kjer so skupaj pokopani Maistrovi borci in vojaki SHS ter vojaki koroških nemških brambovcev, je že nekaj let skupna slovensko-koroška pravna svečanost v čast padlim v bojih za severno mejo. Na slovesnost prihaja vedno več mladih.

Mnoge obljube na področju celotne piramide vzgoje in izobraževanja, pri financiranju slovenskih medijev in organizacij ter pri zagotavljanju rabe slovenščine v javnosti dejansko še niso izpolnjene. Jubilejno plebiscitno leto je za Republiko Avstrijo in deželo Koroško priložnost, da jih izpolni. Slovenščina na Koroškem ni več tako moteča, da bi se

zaradi njene uporabe nad slovensko govorečimi dogajali verbalni in tudi fizični napadi, kot so se včasih. Zato javnost politični odločitvi za izdatnejšo podporo Slovincem ne bi nasprotovala. Da bi končno govorili o Koroščih in Koroščih in ne o Koroščih in koroških Slovincih, kot je dejala zvezna poslanka slovenskega rodu Olga Voglauer.

Po svetu

Harari o pandemiji

Politiki, intelektualci in navadni »moževalci« pandemijo različno razlagajo, vsem pa gre za to, da jo spremenimo oziroma odpravimo. Tako bi lahko priredili znamenito Marxovo enajsto tezo o Feuerbachu ...

MIHA NAGLIČ

Milo in zaupanje

Kot že rečeno, se v razpravi o pandemiji bolezni covid-19 oglašajo tudi vrhunski svetovni intelektualci. Mednje gotovo sodi sloviti izraelski zgodovinar, mislec in pisatelj Yuval Noah Harari (roj. 1976). Svoje poglede je razložil v reviji Time in časniku Financial Times. Preberimo le odlomek. »Prepustiti ljudem, da izberejo med zasebnostjo in zdravjem, je v resnici vir težave. To je lažna dilema, saj moramo imeti in lahko imamo tako zdravje kot zasebnost. Da bi zaščitili svoje zdravje in zaustavili epidemijo koronavirusa, se je mogoče – namesto za uvedbo totalitarnega nadzora – odločiti za opolnomočenje državljanov. V preteklih tednih so bila med najučinkovitejšimi prizadevanji za zajezitev epidemije v Južni Koreji, Tajvanu in Singapuru. Čeprav so si te države delno pomagale z aplikacijami za sledenje, so se predvsem opirale na obsežno testiranje, verodostojno poročanje in pripravljenost na sodelovanje dobro obveščene javnosti. Centraliziran nadzor in strogo kaznovanje nista edina načina, kako je mogoče ljudi pripraviti do tega, da upoštevajo

koristna priporočila. Ko ljudem predstavijo znanstvena dejstva in ko ti zaupajo javnim organom, da jim bodo predstavili dejstva, se državljanji lahko pravilno odločijo tudi brez tega, da jim Veliki brat diha za ovrtnik. Notranje motivirana in dobro obveščena populacija je po navadi močnejša in učinkovitejša kot nadzorovana in nevedna. Poglejte na primer umivanje rok z milom. To je v človeški higieni ena najpomembnejših pridobitev vseh časov. To preprosto dejanje vsako leto reši milijone življenj. Čeprav se nam zdi samoumevno, so znanstveniki šele v 19. stoletju odkrili, kako pomembno je umivanje rok z milom. Nekoč so celo zdravniki in sestre bolnike operirali drugega za drugim, ne da bi si vmes umili roke. Danes si milijarde ljudi vsak dan umivajo roke, a ne zato, ker bi se bali 'milne policije', temveč ker razumejo dejstva. Umivam si roke z milom, ker sem slišal za bakterije in viruse. Razumem, da ti mikroorganizmi povzročajo bolezni, in vem, da jih milo lahko odstrani. Če hočemo doseči takšno stopnjo upoštevanja in sodelovanja, potrebujemo zaupanje. Ljudje morajo zaupati znanosti, zaupati morajo javnim organom in zaupati morajo

medijem. V zadnjih nekaj letih so neodgovorni politiki načrtno spodkopavali tako zaupanje v znanost kot v javne organe in medije. Danes te iste neodgovorne politike miha avtoritarnost, saj dokazujejo, da ne morejo zaupati javnosti, da bo upoštevala ukrepe. V običajnih okoliščinah izgubljenega zaupanja ni mogoče povrniti čez noč. A v kriznih trenutkih se prepričanja utegnejo hitro spremeniti. Če ste morda že dolga leta sprti s sorodniki, lahko v izrednih razmerah nenadoma odkrijete skrito zalogo zaupanja in prijateljskih občutkov in si hitro priskočite na pomoč. Še vedno ni prepozno, da namesto vzpostavitve nadzorovalnega režima povrnemo zaupanje v znanost, javne organe in medije. Prav gotovo si moramo pomagati tudi z novimi tehnologijami, vendar morajo tehnologije služiti opolnomočenju ljudi. Pristajam na to, da mi merijo telesno temperaturo in krvni tlak, vendar pa teh podatkov ne smejo uporabiti za vzpostavitev vsemočne vlade. Nasprotno: podatki mi morajo omogočiti osebno izbiro na podlagi boljših informacij in tudi to, da terjam odgovornost vlade za odločitve, ki jih sprejema. Epidemija koronavirusa je zato velik državljanski

preizkus. V dneh, ki so pred nami, bi se vsak med nami moral odločiti, da bo zaupal znanstvenim podatkom in zdravstvenim strokovnjakom namesto teorijam zarote in sebičnim politikom. Če se ne bomo pravilno odločili, se nam utegne zgoditi, da se bomo odpovedali najdragocenejšim svoboščinam, ker bomo verjeli, da je to edini način, kako obvarovati svoje zdravje.« (Vir: Urban Tarman, MMC RTV SLO)

Neokužena Antarktika

Kaže, da je Antarktika edina celina brez potrjene okužbe z novim virusom. V poletni sezoni, ki se je končala 3. marca, se v osemdesetih bazah iz 27 držav zadržuje okrog pet tisoč ljudi, pozimi se število spusti do tisoč.

Plodni Assange

Ste vedeli, da je ustanovitelj Wikileaks Julian Assange v letih od 2015, ko je bival na ekvadorskem veleposlaništvu v Londonu, spočel dva otroka. To je povedala njegova partnerica in odvetnica Stella Morris. Ta pravi, da ga je na veleposlaništvu obiskovala skoraj vsak dan in ga tako »zelo dobro spoznala«. Zdaj se boji, da bi se v londonskem zaporu Belmarsh okužil z novim virusom ...

Umivanje rok z milom je velika civilizacijska pridobitev. Na sliki je korito za umivanje rok pred neko šolo v Indiji (okrožje Mysore, Karnataka). / Foto: Wikipedia

Neokužena ameriška raziskovalna postaja Amundsen-Scott ob polni luni v dolgi antarktični noči. Postaja je na levi, v sredini je elektrarna in desno mehanična delavnica.

Julian Assange leta 2010, ko je bil še pravi lepotec. Desetletje pregona ga je postaralo, zdaj ga v zaporu ogroža še novi virus. / Foto: Wikipedia

Za boljšo šolo (69)

Večja povezanost šolskih zbornic

IVKA SODNIK

V navodilih šolam za izobraževanje na daljavo je bilo posebej poudarjeno, naj se učiteljski zbori po šolah več dogovarjajo, usklajujejo in skupaj načrtujejo, da ne bodo učenci z domačim delom preveč obremenjeni. Upoštevati je treba velike razlike med učenci, saj so ti različno sposobni in motivirani za učenje, imajo različno predznanje, so v različni psihofizični kondiciji, pa tudi njihove družinske razmere in podpora staršev se močno razlikujejo.

Učitelji ne bi smeli šolskih urnikov, ko imajo otroci dnevno na programu celo do sedem ur pouka, preprosto prenesti v domače okolje. V teh primerih so otroci in starši, od katerih se pričakuje, da bodo v kar

največji meri nadomestili učitelje, preobremenjeni. Upoštevati je treba, da veliko učencev pri učenju doma potrebuje dva do trikrat več časa za enako količino dela, kot ga ob podpori učiteljev opravijo v šoli.

Strokovnjaki predlagajo, naj bodo ravnatelji ves čas v stiku z učitelji, ki delajo od doma, in naj najmanj enkrat tedensko po video konferencah skličejo oddelčne učiteljske zbornice, da se bodo dogovorili, koliko nalog bodo naložili učencem posameznega oddelka, da bodo otroci zmogli. Šole naj bi naredile nekakšen mrežni plan, iz katerega bodo razvidne posamezne predmetne vsebine in učni sklopi za določen dan. Aktivnosti, ki jih mora otrok opraviti v enem dnevu

pri izbranih predmetih, naj bi bile usklajene in zbrane v skupni mapi, preden se pošljejo učencem posameznega oddelka. Učitelji oddelka bi se lahko dogovorili, da bi posamezni dan namenili le enemu ali dvema predmetoma, s tem bi bili tako učitelji kot učenci manj obremenjeni in več časa bi bilo za utrjevanje znanja. Učne vsebine naj se medpredmetno povezujejo, izbirajo naj se v glavnem temeljna znanja, za učno šibkejšo otroke pa predvsem minimalni standardi. Za vzgojne predmete se lahko pripravijo skupna gradiva, veliko pouka se da izvesti na prostem, saj otroci potrebujejo tudi gibanje in igro. Da bo izobraževanje na daljavo res dobro teklo, je v veliki meri odvisno od

tega, kako se bodo povežale šolske zbornice in kakšno bo dogovarjanje in sodelovanje med učitelji.

Treba bo izbrati, kaj je res bistveno pri posameznem predmetu in se uskladiti z drugimi. Predvsem pa se pri izbiri aktivnosti ne sme pozabiti na otroke, koliko zmorejo in kako jih pri učenju podpirati. Zato so zelo pomembne njihove povratne informacije, kako pri učenju napredujejo in s kakšnimi težavami se srečujejo. Učitelji naj bi imeli pregled nad delom vseh učencev.

Tovrstno izobraževanje ni obremenljivo samo za učence in njihove starše, pač pa tudi za učitelje, saj večino dela delajo več, predvsem pa povsem drugače kot v normalnih razmerah. Zato se

od ravnateljev pričakuje, da bodo znali obveznosti enakomerno porazdeliti med ves učiteljski zbor. V zbornicah, kjer prevladuje sodelovalna kultura in medsebojna pomoč, bo manj težav. Lažje bo tudi v tistih šolah, kjer so bili oddelčni učiteljski zbori že doslej povezani in vajeni dogovarjanja in usklajevanja in so tekoče spremljali učni in vzgojni napredek vsakega učenca posebej. Ta koordinacija bo veliko boljše tekla v tistih šolskih okoljih, kjer so ravnatelji močni pedagoški vodje in so že prej imeli pregled nad delom posameznih učiteljev. Še večji zalogaj kot učenje na daljavo pa bo preverjanje in ocenjevanje znanja. April naj bi bil namenjen predvsem preverjanju.

Pogovor

Umetniško delo odraža duh časa

Klementina Golija

Slikarka Klementina Golija se s svojo prepoznavno likovno govornico uveljavila tako v domačem kot mednarodnem prostoru. V teh dneh je bila v treh galerijah v Kranju predvidena pregledna razstava *Več kot pogled z deli*, ki jih je ustvarila v zadnjem desetletju.

IGOR KAVČIČ

V kakšnih oblikah, barvah zaznavate čas, ko zaradi nevarnosti smrtonosnega virusa ostajamo doma – v kakšne likovne pokrajine vas vodijo misli današnjih dni?

Vsako umetniško delo odraža duh časa, v katerem nastaja. Koronavirus je temeljito posegel in prevetрил naš običajni vsakdan in poraja številna vprašanja, na katera še nimamo pravih odgovorov. Hkrati je poziv, da na novo prevrednotimo svoja prepričanja, jih postavimo v nov kontekst, razširimo osebni in družbeni diapazon ter poskušamo v luči tega videti, kaj nam prinaša in sporoča. Kaj moramo spremeniti sami osebno in kot družba. Vse skupaj kar kliče po novih družbenih spremembah, ki so nujne. Smo v času, ki zahteva tehten premislek, na neki način redefinicijo vsega, kar se nam je zdelo prej pomembno in obratno.

Zame osebno je ta čas zelo dragocen. Atelje je kot nekakšna oaza, odmik v kontemplativni svet, inkubator, kjer zorijo nove ideje in nova spoznanja. Tišina in mir sta predpogoj za stik s samim sabo, za notranji dialog, ki poteka kot nenehen in neizčrpen vir (samo)refleksije.

Aktualna situacija vpliva na vaš letošnji načrt razstav. Pregledna razstava del iz vašega ustvarjalnega opusa zadnjih desetih let z naslovom *Več kot pogled* bi od začetka meseca morala biti na ogled v treh osrednjih galerijah v domačem Kranju, kasneje bi ta v različnem obsegu glede na velikost razstavišč potovala v še nekaj galerij. Najbrž sicer skrbno pripravljen projekt zdaj dobiva nekoliko drugačno podobo?

Razstava bi morala biti postavljena v vseh galerijah Gorenjskega muzeja kot tudi v Mali galeriji. Žal je do nadaljnjega prestavljena, upam, da jo bomo lahko postavili v takšnem obsegu, kot je bila zasnovana – kot izbor pomembnejših del, ki so nastajala v zadnjem desetletju. Glede na trenutne razmere smo se v sodelovanju z muzejem odločili za drugačen način predstavitve likovnih del, razstava se seli na splet in družbena omrežja. Tako lahko na strani muzeja na Facebooku sledimo delom, ki sem jih želela posebej izpostaviti, ob njih je tudi moje krajše razmišljanje o

sliki ali ciklu. Ravno tako je na spletni strani muzeja na ogled e-katalog.

Ob razstavi je izšla tudi monografija o mojem delu. Knjiga obsega 128 strani, besedilo o mojem delu pa sta prispevala ddr. Damir Globočnik in Stanka Gačnik. Izdal ga je Gorenjski muzej Kranj s pomočjo in sodelovanjem treh muzejev: Pokrajinski muzej Ptuj, Muzeji radovljiške občine in Medobčinski muzej Kamnik. V vseh naštetih galerijah bo tudi predstavitev mojih del.

Kljub temu nas virtualno popeljite po razstavi od Prešernove hiše do Mestne hiše – katera dela ste strnili v pregled zadnjih desetih let?

Sprehod po razstaviščnih prostorih bi tudi sicer začeli v Galeriji Prešernove hiše. Tam bi razstavila nekoliko starejša dela, ki so ključna v mojem opusu.

Gre za kronološki pregled del iz obdobja zadnjih desetih let. V galeriji Mestne hiše bi postavila na ogled novonastala dela, aktualno produkcijo, ki doslej še ni bila predstavljena publiko, slike na platnu in najnovejše prostorske slike oziroma asemblaže. V Stebriščni dvorani bi bila na ogled platna večjih formatov, kar omogoča sama prostorska zasnova z visokimi stropi. Tu je še Mala galerija, kjer bodo na ogled dela iz zadnjih treh let.

Razstavo ste naslovlili *Več kot pogled*. Bi lahko rekli, da s tem označujete svoj ustvarjalni razvoj v teh letih, mogoče iskanje novih izzivov pri slikanju, ali gre v prvi vrsti za vaše širše razmišljanje o likovni umetnosti tega časa?

Iskala sem rdečo nit, s katero bi najlažje zaobjela moj način razmišljanja. Slikarstvo je v prvi vrsti vizualna zaznava in posledično transformacija v drug medij. Umetnik je seizmograf časa in prostora, v katerem živi, dela in ustvarja. Zelo pogosto tudi anticipira čas, saj ga zaznava na več in bolj subtilnih nivojih, predvsem pa bolj poglobljeno in hkrati drugače. Zato *Več kot pogled*. Gre za (v) pogled v globinsko strukturo zavednega in nezavednega. Že vsa leta se ukvarjam s pogledom, z vizualno percepcijo. Želim razumeti, kaj in na kakšen način vidim – gledam, razumem, analiziram, kako zaznavam in se odzivam na okolico, zunanje dražljaje, družbo. In kako

Klementina Golija v domačem ateljeju na Gorenji Savi / Foto: Miran Kambič

zunanji dejavniki pogojujejo in vplivajo na naše predstave, želje, odzive.

Zdi se mi, da v svoja dela vedno bolj uvajate tudi neko simbolno znakovno govornico, da likovnemu dodajate tudi pomenskost – se motim?

Vsi podnaslovljeni cikli kot tudi posamezna dela skrivajo v sebi neki simbolni pomen, ki pa prvi hip ni takoj razpoznaven. Pogosto se izražam tudi metaforično, bistvo je večplastno, kompleksno in se skriva v simbolnem nagovoru, prek abstraktnih in figurativnih kod. Misel se osmišlja in gradi skozi likovni jezik in se formalno izrazi kot znak, zaris, podoba. Inspirira me tisto, kar je globlje, kar nosi neki duhoven pomen, sporočilo, vsebino, razmišljanje. Kar ni razvidno in berljivo na prvi pogled in je skrito, prikrito ter zahteva kontemplacijo, poglobljanje.

Jeseni boste med drugim razstavljali tudi v sosednji Avstriji, ki je z večjimi in manjšimi galerijami pogosto cilj vaših razstav ...

Osebno se mi zdi nujno, da kot ustvarjalka razstavljam tudi v širšem mednarodnem prostoru. To mi vedno znova predstavlja izziv. Zanimivo je, kako drugačno družbeno okolje sprejema določeno zvrst likovne umetnosti. Vse zvrsti umetnosti so v tujini bolj cenjene, več je vlaganja v umetniška dela, galerije poslušajo drugače kot pri nas, zastopajo določene avtorje in jih promovirajo tudi na druge trge. Več je zbiratelj, ki oblikuje zasebne in javne zbirke, več je javnih naročil.

Letos eno izmed razstav načrtujem v Galeriji Vorskspann

na avstrijskem koroškem in kasneje na Dunaju, vendar se je ta hip vse zaustavilo. Verjetno se bodo razstavniki premaknili.

V začetku poletja naj bi z možem slikarjem Klavdijem Tutto potovala v Pariz – razstavljat, iskat nove poti za mednarodno sodelovanje?

Pariz je posebno mesto in je v meni pustil neizbrisen pečat. Več kot dve desetletji nazaj sva s Klavdijem bivala v mednarodnem ateljeju Cite des Artes in od takrat se v Pariz pogosto vračava. Leta 2018 sem se s svojimi deli predstavila na enem izmed najstarejših salonov SNBA, to je mednarodni salon francoskega nacionalnega združenja lepih umetnosti, ki poteka v Caroussel du Louvre. Kuratorica tamkajšnje razstave Bénédicte Lecat naju je nominirala za nagrado, ko jo podeljuje Société académique Arts-Sciences-Letres, akademsko združenje umetnosti, znanosti in literature. Združenje spodbuja ustvarjalne in znanstvene talente, ki s svojim delom pomembno prispevajo na umetniškem, literarnem ali znanstvenem področju.

Avtorica besedila v katalogu Stanka Gačnik ugotavlja: »Srečanje s slikarko Klementino Golijo in njenim obsežnim likovnim opusom v kranjskem ateljeju in domu je zmeraj svojevrstno doživetje, polno strastnih trenutkov, skrivnostnih mislih in iskrenih besed, kjer prevladuje vzdušje, da umetnica pravzaprav ne ločuje umetniškega ustvarjanja od svojega življenja.« S tem se še kako tudi sam strinjam.

Umetnost je način življenja. Z njo diham vsakodnevno. Atelje postaja že pretesen kljub depolu, ki je našel svoje mesto drugje. Seveda že ob vhodu diši po barvah, vsepovsod so slike. Tu se čas za trenutek ustavi in menim, da je to tisto, kar je obiskovalcem všeč. Je neki drug svet, ki je poln entuziazma in upanja, strasti do ustvarjanja. Ljudem je všeč, ker jih nagovori neka druga energija, drugačen pogled na svet, ki je včasih lahko celo naven, a toliko bolj iskren. Ko slika zapusti atelje, vstopi v drugo okolje, kjer ni več toliko prostora za romantične predstave in vizijo o svetu.

Kakšen je sicer vaš delavnik v teh dneh? Likovni umetniki tudi sicer največkrat delujete v okolju svojih ateljev ... Se v njih ta čas sliši tudi tišina zunanjega sveta?

Moj dan ne poteka bistveno drugače kot prej, odpadejo le obveznosti, ki jih ne morem urediti od doma, kar pomeni večinoma ateljejsko delo. Imam pa več časa za sprehode po gozdu in na bližnjo Šmarjetno goro, kamor se zelo rada odpravim z našim kosmatinčkom. In za vse tisto kar prej nisem uspela, dobro knjigo, kakšen film pa tudi urejanje doma in stvari, ki sem jih prelagala na kasnejši čas.

Osama je edini način, da slišiš druge in prisluhneš sebi. Zato je v tem času dar, ki ga ne smemo prezreti. Spodbuja k razmisleku, vračanje k vrednotam, na katere smo v vsakodnevni naglici pozabili. In kar je najbolj pomembno – znova se vračamo k človeku, k temu, kar je njegovo bistvo in poslanstvo.

Inspirira me tisto, kar je globlje, kar nosi neki duhoven pomen, sporočilo, vsebino, razmišljanje. Kar ni razvidno in berljivo na prvi pogled in je skrito, prikrito ter zahteva kontemplacijo, poglobljanje.

Aktualno

Skozi življenje hitimo z različno imunsko hitrostjo

Splošno znano je, da lahko začne imunski sistem z leti pešati, manj znano pa je, da imamo ob siceršnji starosti tudi imunsko starost. Lahko sta si precej različni. Nekdo jih ima na primer štirideset, imunsko pa je star šele 25 let, nekdo drug z isto letnico rojstva pa je lahko imunsko že šestdesetletnik. Kako je to mogoče, zakaj se naša imunska ura vrtilo različno hitro in ali je res tudi to, da imajo nekateri ljudje že prirojeno boljši imunski sistem? Marsikaj v zvezi s tem je v oddaji Frekvenca X na Valu 202 novinarki Maji Ratej pojasnil sistemski imunolog Shai Shen-Orr z izraelskega inštituta za tehnologijo Technion, povzetek oddaje si lahko preberete v nadaljevanju.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naš imunski sistem je izjemno zamotan, pravzaprav po zapletenosti dosega drugo mesto v našem telesu, takoj za možgani. V njegovem okrilju deluje več sto različnih tipov celic in signalnih molekul, ki jih nadzira več kot osem tisoč genov. V zadnjih letih raziskovalci začnajo ugotavljati, da se naš imunski sistem s starostjo rutinsko spreminja v skladu z neko vnaprej določeno potjo, po kateri potujemo od mladih let, v oddaji pojasni Shai Shen-Orr. »To, da smo si v imunskem odzivu tako različni, preprosto pomeni, da po tej cesti potujemo različno hitro. V naši raziskavi je sodelovalo 135 ljudi v dveh starostnih skupinah; od 20 do 31 let in od 60 do 96 let. Sledili smo jim devet let in podrobno spremljali spremembe v njihovem imunskem sistemu. Ugotovili smo, da se vsi pomikajo po isti poti, le z različno hitrostjo. Ko doženemo pot, lahko natančno napovemo imunski odziv pri posamezniku, na tak način je mogoče napovedati tudi dočakano življenjsko starost posameznika.«

Na to, da skozi življenje hitimo z različno imunsko hitrostjo, vpliva več dejavnikov. Eden ključnih je zagotovo okolje, naša izpostavljenost bakterijam in virusom v okolju, ki lahko radikalno premeša sestavo naše

Ugotovili so, da rek »kar te ne ubije, te okrepi« ne drži povsem. »Zaključki študije so pokazali, da imajo otroci iz držav v razvoju imunski sistem bolj podoben imunskemu sistemu odraslih v razvitih državah kot pa otrok v teh državah. Imajo torej precej postaran imunski sistem.« Preveč agresivno okolje torej terja svoj davek, nič bolje pa ni, če se skušamo obdati s pretirano sterilnim okoljem ...

pridobljene imunosti. Potem so tu geni. Da, tudi naša imunsko moč je posledica naše genetske loterije. Na prehitro staranje imunskega sistema pa lahko vplivamo tudi s slabimi navadami, kot so kajenje, sedeči stil življenja in alkohol.

Od pretirano surovega do preblagega okolja

Shai Shen-Orr je s sodelavci primerjal otroke, ki so živeli v Bangladešu, in njihove vrstnike, ki so odrasli v Kaliforniji. Ugotovili so, da rek »kar te ne ubije, te okrepi«, ne drži povsem. »Zaključki študije so pokazali, da imajo otroci iz držav v razvoju imunski sistem bolj podoben imunskemu sistemu odraslih v razvitih državah kot pa otrok v teh državah. Imajo torej precej postaran imunski sistem.«

Preveč agresivno okolje torej terja svoj davek, nič bolje pa ni, če se skušamo obdati s pretirano sterilnim okoljem. »To je povezano s porastom avtoimunskih bolezni v razvitem svetu, o čemer govori higienska hipoteza

oz. predpostavka, da morda živimo v preveč čistem okolju,« odgovarja Shen-Orr. »Primerjajmo to z možgani. Vemo, da moramo otroke po rojstvu izpostaviti različnim stimulacijam. Na tak način se jim razvijejo nevrone povezave ... Podobno je z imunskim sistemom. Ko se otrok rodi, se mora njegov imunski sistem začeti učiti, kar v zelo čistem okolju ni mogoče. Tak sistem se začne posledično pretirano odzivati na dogodke, na katere se v običajnih razmerah ne bi smel. V državah v razvoju v Afriki so pri ljudeh, ki se iz dežele preselijo v meseta, opazili zmanjšanje infekcijskih bolezni in hkrati povečanje avtoimunskih bolezni.«

Imunsko uro lahko zavrtimo nazaj

Z leti začenja naš imunski sistem pešati. Po večini o glavni razmejivni starosti med imunskim sistemom v dobri formi in tistim, ki se začenja krhati, govorimo okrog šestdesetega leta, pojasnjuje Shen-Orr. Pri tem se poraja vprašanje, ali je mogoče imunsko staranje omiliti, upočasniti, nemara celo obrniti? Po mnenju imunologov lahko to storimo na več načinov, ključni pri tem pa so gibanje, ustrezna prehrana in opustitev slabih navad.

Zakaj gibanje?

Britanska imunologinja Janet Lord je v nedavni študiji preučevala imunski sistem 125 rekreativnih kolesarjev, starih od 55 do 79 let. Večina od njih je dolge kolesarske izzive premagovala že desetletja. V primerjavi z vrstniki so bili vitkejši, v boljši formi in močnejši. Ob tem pa so pri njih zaznali tolikšno količino imunsko

Sistemski imunolog Shai Shen-Orr z izraelskega inštituta za tehnologijo Technion

pomembnih T-celic, kot jih imajo običajno veliko mlajši ljudje. Raziskovalci ob tem dodajajo, da bi lahko bile degenerativne spremembe v našem imunskem sistemu tudi posledica pretirano sedečega življenjskega sloga. Po priporočilih naj bi vsak posameznik za zdrav imunski sistem dnevno naredil približno deset tisoč korakov, ob upoštevanju, da mu to omogoča zdravstveno stanje.

Ustrezna prehrana

Slabo prehranjevanje nas imunsko postara. Pri tem igrajo ključno vlogo mikroorganizmi v našem črevesju. Stremeti moramo k temu, da vzdržujemo njihovo raznolikost s čim bolj polnovredno hrano in ustreznimi probiotiki. Mikrobi v našem telesu namreč ne pomenijo le štita pred tujki, ampak na neki način tudi

spodbujajo različna vnetja, od revmatoidnega artritisa, astme, alergije do sladkorne bolezni, naj bi imeli manj raznolik mikrobiom. »Črevesje je drugi najbolj izpostavljen organ, takoj za kožo. Zato vseskozi komunicira z imunskim sistemom, medtem ko spreminja svojo vsebino, imunski sistem pa na podlagi tega prilagaja svojo sestavo. Posledično sprememba mikrobioma povzroči, da lahko postane imunski sistem bolj ali manj razdražen. Ena od nedavnih študij je med drugim pokazala, da lahko sprememba mikrobioma spremeni učinkovitost zdravljenj oz. terapij za zdravljenje rakavih obolenj,« opozarja Shen-Orr.

Druga od metod za zaviiranje imunskega staranja pa je zmanjšanje vnosa kalorij, znova ob predpostavki, da govorimo o zdravih posameznikih. Kot pravi Shen-

med postom telo izpostavi stresu. Zaženejo se evolutivni prilagoditveni mehanizmi stradanja, ki dajejo prednost obnavljanju namesto rasti in razmnoževanju. Ko smo raziskovali navado izmenjavanja posta in prehranjevanja pri ljudeh, smo opazili, da se telo ob tem bolje obnavlja in ustvarja nove imunsko celice. Zaleže že znano razmerje 16 proti 8; da smo torej v dnevu 16 ur brez hrane in da se prehranjujemo le v preostanku 8 ur na dan. Rezultati se pokažejo, če to počnemo že enkrat na teden.«

Slabe navade

Kot kažejo raziskave, imajo kadilci v primerjavi z ljudmi svoje starosti, ki ne kadijo, starejši imunski sistem. Tudi uživanje alkohola ima svoje slabosti. Raziskovalci so pri rednih uživalcih alkohola ugotovili šibkejši odziv makrofagov, torej tistih vojščakov v imunskem sistemu, ki najprej napadejo vsiljivca. Obsežno uživanje alkohola zmanjša tudi število limfocitov, torej celic specialnih imunskih enot. Posledično se boste vsake viroze, če vas že obišče, težje znebili.

Povzetek smo objavili po oddaji Frekvenca X, ki so jo na Valu 202 predvajali v četrtek, 2. aprila. Dosegljiva je na www.val202.si/frekvenca.

Na to, da skozi življenje hitimo z različno imunsko hitrostjo, vpliva več dejavnikov. Eden ključnih je zagotovo okolje, naša izpostavljenost bakterijam in virusom v okolju, ki lahko radikalno premeša sestavo naše pridobljene imunosti.

programirajo naš imunski sistem. Starejši ljudje in tisti posamezniki, ki se spopadajo z boleznimi, ki jih

-Orr: »Diete, ki posnemajo post, po eni strani zmanjšajo raven vnetnih procesov v telesu, po drugi strani pa

MULTIKULTI

Ostajajo doma

Edina je Madžarka. Ostaja doma. Matija je Zagrebčan. Upa, da se bo življenje kmalu vrnilo v stare tirnice. Gorenjca Jaka in Sandi živita na Filipinih. Doslej je bil njun glavni zaslužek turizem. Tudi zakonca Gobec Rajgelj na Maldivih čakata na boljše čase.

ALENKA BRUN

Edina Csernák je Madžarka iz mesta Győr. Pravi, da ostaja doma. V trgovino gre morda dvakrat tedensko. Nadene si masko in rokavice. V začetku aprila to še ni bilo obvezno, oboje pa dobi pred vstopom v trgovino. Službo še ima, plačo še dobiva. V težki situaciji so se znašli ljudje, ki so v zasebnem poslu, pa tudi učitelji, pravi. Madžari so se ravnali tako ukvarjali s posebnim ekonomskim »paketom«, ki bo poskušal ohraniti delovna mesta, da ne bo gospodarstvo povsem ohromljeno. Edina meni, da je vlada reagirala še pravi čas.

Matija Kovačević je Zagrebčan. Pove, da večina meščanov pazi, kje se giblje, drži varnostno razdaljo in nosi maske. Podobno kot v Sloveniji so tudi pri njih zaprti gostinski objekti, izobraževalne institucije.

Omejeno je gibanje med mesti, potrebne so dovolilnice. Na javnem prevozu uporabnike pozivajo, naj ne vstopajo pri prvih vratih. Zdravstvo dela dobro. Meni, da ko se bodo stvari okoli virusa umirile, bo sledila gospodarska kriza. Če primerja Hrvaško z državami, kot je Italija, je pri njih situacija kar pod nadzorom in upa, da se bo čez mesec ali dva življenje vrnilo v normalne tirnice. Potem pa seveda sledi še obdobje okrevanja.

Jaka Mohor živi na Palawanu, v Puerto Princepsi. Njegov glavni prihodek ustvarja turizem, ki ga sedaj seveda ni. Od »občine« je za pomoč prejel trideset dolarjev, a je vsota namenjena vsem stanovalcem v hiši. Tudi z dovolilnicami za izhod je enako: ena na hišo. Kdaj se odpravi v trgovino, ni pomembno, tržnico pa on lahko obišče le med peto in deveto uro jutraj.

Javnega prometa ni, dostopi do plaž so zaprti, lokali tudi. Internet za zdaj še normalno deluje.

Od 15. marca dalje, ko so stopili v veljavo strogi ukrepi, na Palawanu nimajo potrjenega primera okužbe. Vsaj ne da bi vedel zanj. Poudari drug problem: »Filipinci živijo za danes in jim že zmanjkuje denarja, tako da se je pojavil strah, da jih bo pobila lakota, in ne virus.« Tudi ribolov je prepovedan, razen če ni v komercialne namene.

Jaka se je znašel v situaciji, ko je začel razmišljati o drugem poslovnem modelu, saj bo treba preživeti.

Sandi Noč ravno tako živi na Filipinih, a na otoku Bantayan. Tudi pri njem je primarni dohodek slonel na turizmu. Oddaja apartmaje, ker pa ima še manjšo kmetijo, kjer prevladuje perutnina, predvsem kokoši nesnice, pravi, da bo nekako

Sandi Noč zadnji dve leti živi na Bantayanu, manjšem otoku poleg Cebuja na Filipinih. Kot kaže, bodo kokoši nesnice tiste, ki mu bodo pomagale prebroditi situacijo, ki jo v svetu povzroča pandemija covid-19. / Foto: osebni arhiv

že šlo. S sprejetimi ukrepi se kar strinja in tudi pri njih ne beležijo okužbe s covidom-19. So pa prepovedali prodajo alkohola, pove. Da jim čas hitreje mine, nadaljuje, sadijo zelenjavo, se pa zaveda, da bo treba plačati najemnino. Edino plačilo elektrike so mu odložili. Ta se na vasi plačuje v določeni hiši enkrat na teden; in ker so prepovedali zbiranje

ljudi, so tudi plačilo prestavili. »Če nam elektriko odklopijo, bomo pa ob svečkah,« se pošali Sandi, ki na nastalo situacijo gleda z vrhano mero optimizma.

S turizmom se ukvarjata tudi Nataša Gobec Rajgelj in Janez Rajgelj – na Maldivih. Sedaj vodita penzion na otoku Vashafaru. Tudi zanju se je letošnja turistična sezona zaključila predčasno.

»Trenutno je vstop na Maldivce dovoljen samo Maldivcem, za druge je meja zaprta. Za nas to seveda pomeni prisilni dopust. Domačinom so nekoliko omejili gibanje med otoki, vsak obisk drugega otoka zabeležijo. Sicer pa na otoku življenje teče normalno, tako da če ne bi imeli novic, sploh ne bi vedeli, da se kje kaj nenavadnega dogaja.«

Američane je strah sprememb

Združene države Amerike so ta čas žarišče pandemije bolezni covid-19. Najhuje je v New Yorku, kjer že vrsto let živi in dela tudi žirovska rojakinja Manca Ahlin. Epidemija pa jo je ujela v Pittsburghu, kjer je običala sredi novega projekta.

MATEJA RANT

Arhitektka in oblikovalka žirovskih korenin Manca Ahlin že desetletje živi in ustvarja v New Yorku. V času izbruha epidemije covid-19 pa tudi sama pravi, da je imela srečo, ker je

običala v Pittsburghu, kjer so razmere bistveno boljše kot v New Yorku. »Razmere v Pittsburghu so nekako primerljive s Slovenijo. Pozna se, da je tu bolj evropski način življenja; ljudje so bolj poslušni in razumni in se kar držijo omejitev.«

Pri projektu v tamkajšnjem muzeju je delala v relativni osami, zato je sprva pričakovala, da bo lahko delo nemoteno nadaljevala tudi po razglasitvi epidemije. »A župan nas je z odlokom o prekinitvi del za vse nujne storitve 'prizemljal'.

Takrat mi je bilo ob spremljanju situacije v Evropi tudi že precej jasno, da se v New Yorku zagotovo ni pametno vračati,« je dejala Manca Ahlin in razložila, da je v Pittsburghu gostota poseljene veliko manjša kot v New Yorku, imajo pa tudi nekaj vrhunskih bolnišnic. »Tudi hitri ukrepi so zelo pomagali, da do prave krize pravzaprav ni prišlo,« je poudarila. Prebivalci se po njenih besedah držijo omejitev, kolikor lahko opazi ob svojih obiskih trgovine enkrat na teden. Lokalna trgovinica, v katero zahaja, je vzpostavila sistem, da izbrane izdelke naročiš po telefonu in prav tako po telefonu plačaš s kartico, potem samo prevzameš vrečko z naročenimi izdelki. Veliko težje je njenim kolegom v New Yorku, je poudarila. »Veliko jih je ostalo brez dela z astronomskimi najemninami, pri čemer tudi tako zelo oglaševana enkratna državna pomoč ne bo pomagala, saj ne zadošča za kritje stroškov niti za en

mesec.« Mnogo jih je zato pod ogromnim stresom, k čemur dodatno pripomore, da veliko ljudi ne želi spoštovati omejitev. »V duhu prave libertarne Amerike in divjega zahoda so prepričani, da jim nihče nima pravice govoriti, kaj smejo in česa ne.«

Po vseh letih življenja v Ameriki pa jo še vedno preseneča, kako zelo se Američani bojijo sprememb. »To sem opazila tako pri delu na področju arhitekture kot v politiki. Nepojmljivo se mi zdi, kako celo ob tisočih mrtvih v pandemiji prepričano trdijo, da imajo najboljši zdravstveni sistem in da so zavarovalnice dobre.« Tako so po njenih besedah javne bolnišnice oblegane z vrstami pacientov, ki čakajo na pregled, medtem ko zasebne odpuščajo osebje, ker se je zaradi virusa zmanjšal obseg dela selektivnih posegov in nimajo dovolj dobička. »In ob vsem tem je finančno-politični sistem demokracijo uničil do te mere, da se je edini kandidat, ki se

je vse življenje boril za javno zdravstvo, odločil odstopiti od predsedniške kandidature, ki jo je večina ljudi podpirala, ker se je bogato vodstvo stranke odločilo, da nočejo spremembe, ki bi jim mogoče zamajala njihovo ugodno pozicijo.«

Pandemija tako po njenih besedah na plano vleče prave obraze voditeljev in njihove sposobnosti reševanja problemov. »Tako recimo poznam več ljudi, ne samo iz New Yorka, ki raje spremljajo novinarske konference guvernerja zvezne države New York Andrewa Cuomo kot pa predsednika Donalda Trumpa.« Prepričana je, da Cuomo ljudje poslušajo, ker tako dobijo prave informacije o stanju v New Yorku in si na podlagi tega ustvarijo sliko, kaj lahko pričakujejo v drugih zveznih državah, kamor se virus širi z zamikom. »S svojim osebnim pristopom ljudi pomiri in zbliža. In prav to je tisto, česar predsednik ne zmore,« je končala Manca Ahlin.

Manca Ahlin karanteno preživlja v Pittsburghu. / Foto: osebni arhiv

Najbolj pogrešajo osebne stike

Osnovna šola Šenčur je staršem in učencem poslala vprašalnik, s katerim so ocenjevali šolanje na daljavo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Od 16. marca, ko po zaprtju šol poteka šolanje na daljavo, se tudi v Osnovni šoli Šenčur po najboljših močeh trudijo, da bi učencem v danih razmerah omogočili največ. Ravnateljica Majda Vehovec ob tem, ko komunikacija poteka na daljavo in so stiski med učenci in učitelji zgolj virtualni, pravi, da vsi težko pričakujejo vrnitev v »normalno« življenje, srečanje v šoli in nadaljevanje šolskega leta v živo. »Potrudimo se, da se čim prej vrnemo v normalne tirnice, k temu pa lahko pripomore prav vsak posameznik. Vse se da!, je slogan gledališke predstave, ki jo učitelji pripravljamo za učence. Naj večja tudi za dneve, ki so pred nami,« poudari ravnateljica.

Kako pa nov način šolanja vidijo učenci in njihovi starši? Tretji teden, odkar zaradi epidemije covid-19 poteka šolanje na daljavo, so staršem in učencem poslali vprašalnik o tem, kako ocenjujejo nov način šolskega dela. Vprašalnik je rešilo 465 vprašanih, 55 odstotkov vseh učencev šole. Učenci so ocenjevali uporabo opreme, ocenjevanje na daljavo,

časovni okvir dela, pomoč ali podporo pri učenju in način dela, starši pa težave, ki jih vidijo pri delu. Tretjina učencev uporablja pri delu družinski računalnik, skoraj petina vprašanih telefon, nekaj več kot petina jih ima na voljo tudi tiskalnik; 16 odstotkov učencev ima na voljo lasten računalnik, desetina pa tablični računalnik. Skoraj tri četrtine učencev ocenjuje delo na daljavo kot zelo zanimivo ali zanimivo, četrtina pa kot manj zanimivo ali nezanimivo. Polovica učencev za šolsko delo porabi manj kot pet ur, tretjina manj kot tri ure, preostali pa več kot pet ur. Več kot polovici učencev nudijo pomoč starši, v manjših deležih pa sledijo sorojenci (18 odstotkov), učitelj (13 odstotkov), desetina učencev dela samostojno, manjšemu deležu pomagajo sošolci ali drugi. Najpogostejši način dela je z branjem gradiv, knjig, učbenikov, sledijo e-pošta, delo v spletni učilnici, z videoposnetki ali videoklicem, najredkeje po telefonu.

V šolsko delo so v tem času močno vpeti tudi starši. Največ, skoraj tretjina, jih ob tem poudarja, da otroci

pogrešajo stike z vrstniki, dobra petina staršev ima težave z urnikom in organizacijo dela, sledijo nemotiviranost otrok za delo, slabša koncentracija otrok, nekateri omenjajo tudi strah in tesnoba otrok. Starši so tudi zapisali, da so veliko v službi in jim za delo z otroki zmanjka časa, da imajo učenci veliko nalog, prevelik obseg snovi, zelo poglobljene vsebine, da preživijo preveč časa za računalnikom in telefonom, da jim težko nudijo pomoč, ovira je tudi več šoloobveznih otrok v družini, poudarili pa so tudi preverjanje opravljenega dela. Največ staršev kot težavo omenja tudi presojo, koliko samostojnosti naj pri delu pustijo svojemu otroku, kako naj snov otroku razložijo, presojo o tem, katere vsebine in naloge so pomembne, kako naj sploh pomagajo otroku. Omenjali so tudi nerazumevanje navodil, absolutno preveč dela, kako motivirati otroka, preverjanje narejenega, pomanjkanje časa, različni načini dela (e-pošta, različni kanali, razdrobljenost), ni enotnega načina posredovanja vsebin, pogrešajo posnetke, videoklice in osebni stik.

Vaš razgled

Fotografija je lahko nostalgija po preteklosti in hkrati tudi želja za prihodnost. Turisti z Daljnega vzhoda, ki si »na štengah« v Škofji Loki ogledujejo bronast relief mesta, ta trenutek delujejo še kot spomin na začetek letošnjega leta. Lahko pa nam motiv na fotografiji priključijo dobre misli in željo, da bi na zdaj praznih ulicah in trgih srednjeveškega mesta spet čim prej srečevali nove in nove obiskovalce z vsega sveta. I. K. / Foto: Tina Dokl

Kar brez skrbi, pred vrati (še) ni novih volitev, gre le za simpatično zamisel, kako sprejem v klub slavlencev z okroglo obletnico prikazati malo drugače. Vseprovod se pri tem potrudijo na mnoge svojevrstne načine, v Poljanski dolini pa so očitno še posebno izvirni. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (534)

Poljane spomina

MIHA NAGLIČ

»In tako se jaz, mlado, še ne štiriindvajsetletno dekle, na lepem najdem pred to gimnazijo ... V pisarni me sprejme takratna pomočnica ravnateljca, stara, no, starejša gospa – takrat so se mi vsi ljudje zdeli stari. Bila je ostrega pogleda, vodenje šole je bilo povsem v njenih rokah. Imenovali so jo kar generalica, pa še iz oficirske družine je izhajala. Moj vtis kasarne je bil vedno bolj na mestu. Vodstvo šole je torej iskalo učitelja francoščine. Vedela je le, da imam priporočila dveh profesorov francoščine. Nezaupljivo me je motrila izpod očal, me spraševala, koliko sem sploh stara in če sem že diplomirala. Ko sem ji pokazala diplomu Filozofske

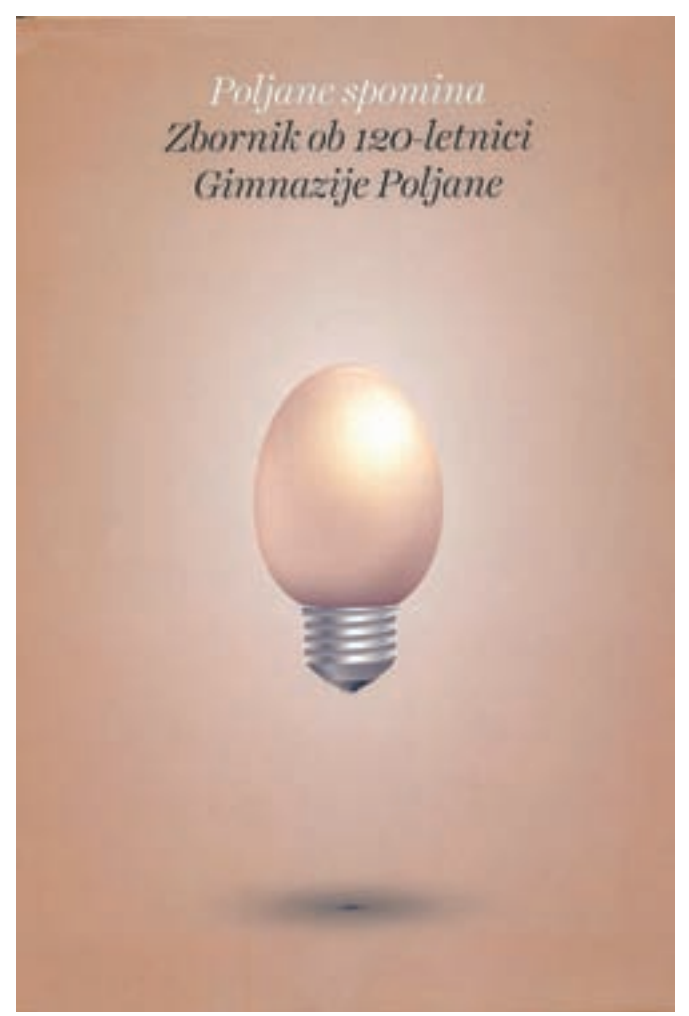
fakultete in potem še francosko diplomu Universite de Nancy, se ji je ledeni pogled malo odtajal. Ves čas pogovora sem kot obtoženka stala pred njo, si popravljala prekratko krilce in upala, da me ne bo sprejela. Na koncu razgovora je samo še dodala: 'Ne vleci krila dol, ampak si ga raje podaljšaj, ker si sprejeta v službo pri nas.' Prvega septembra tega leta sem se, tokrat v malce daljšem krilu – šestdeseta leta so bila namreč obdobje mini kril – predstavila tudi ravnatelju. To je bil zelo pameten, prijazen in zanimiv človek, ki je spretno in sposobno vodil šolo, ki je vedel vse o vsem in vsakomer, čeprav smo ga v šoli videli bolj redko. Po šoli se je govorilo (zopet navajam v takratni jugoslovanščini),

da je kot pravoslavni pop 'sad ga vidiš, sad ga ne vidiš, a više puta ga ne vidiš'. A ko si ga videl, si z njim uredil vse, kar je bilo treba ali kar ni bilo treba, in to v trenutku in v obojestransko zadovoljstvo. Ko sem dobila podporo ravnateljca, je tudi tovarišica pomočnica, ki pa si jo, v nasprotju z ravnateljem, videl vedno in vseprovod, postajala vse bolj priljudna in simpatična. Tekom let sva postali že pravi prijateljici, čeprav sva bili tako različnih starosti in sva izhajali iz različnih svetov ...« (str. 232)

Navedeni odlomek je iz prispevka, ki ga je za ta

Poljane spomina, Zbornik ob 120-letnici Gimnazije Poljane, uredil Marko Trobevšek, Ljubljana, 2020, 248 strani

zbornik napisala Mariča Pohar, profesorica francoščine. Mene je učila le kratek čas, ko je nadomeščala mojo profesorico. Zato pa imam tem bolj v spominu »generalico« Elo Vidic, s katero sem imel tudi sam posebno, a dobro izkušnjo. Ravnateljca in pisatelja Frančka Bohanca, ki je bil dijakom dejansko nedosegljiv, sem spoznal šele pozneje, ko sva se srečevala v Poljanski dolini, kjer je bil »vikendaš« in leta 2001 tudi naš gost na Glasovi preji o Ivanu Tavčarju. Na mojo gimnazijo imam veliko lepih spominov, zato mi je ta knjiga v posebno veselje ...

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Še vedno ste v svojem obdobju, zato boste dali vse od sebe in se kljub razmeram imeli dobro. Komunikacija vam nikoli ni delala težav, radi se boste pogovarjali in s tem tkali nove vezi in prijateljstva, ki jih ni nikoli preveč.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Morda vas čakajo naporni dnevi, seveda bolj v razmišljanju kot kaj drugega. Imate velike načrte in tudi željo po njihovi uresničitvi. Brez skrbi, vse se bo reševalo v vašo korist. Ko bo vse to mimo, pa vas poslovno čakajo dobre spremembe.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Namerno se boste izogibali informacijam, saj vas samo spravljajo v slabo voljo. V sebi ste se že odločili, da ste se pripravljene spremeniti, in od tega namena ne boste odstopili. Vsaka stvar v življenju se zgodi ob najprimernejšem času.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Nemir in različne misli vam sproža nekdo, ki vas zelo pogreša, in ker tako delujejo energije, čeprav oseba ni fizično prisotna. Čaka vas cel niz prijetnih presenečenj. Okoli vas se veliko dogaja, zato se niti malo ne boste počutili osamljene.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Družina je tista, ki ima največjo vrednost. Ne da se je zamenjati za goro zlata – in prav je tako. Občutek pripadnosti, topline in varnosti je neprecenljiv. Nekdo se bo spomnil na vas in kmalu se boste lotili večjega projekta.

Devica (24. 8.–23. 9.)

V tem času nismo samo tisto, česar smo bili vajeni. Na primer matere, očetje, otroci. Smo tudi učitelji, učenci in še kaj več. Znali ste se živeti v svojo vlogo, zato vam nobena stvar ne bo pretežka. Veseli boste denarnega priliva.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Čeprav težko, a uspelo vam bo v danih situacijah izluščiti najboljše. Radi stojite na trdnih tleh, a ujeli se boste, ko vas zasanjanost ponese visoko nad zmožnosti. Nič hudega, učimo se, da se kaj naučimo. S šolo ali brez nje.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Ne obremenjujte se preveč. Ne samo za vas, za vse druge so enake razmere. In kdo, če ne vi, še najbolj ve, da bo še vse v redu. Vedno je zadaj neki večji, pomembnejši načrt. In nikoli ne gre nič mimo vas, tudi tokrat ne bo šlo.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Seveda so dejstva in določeni ukrepi, ampak ni pa treba, da še sami iščete izgovore, ki niso na mestu. Čim več pojedite ven, do bližnjega gozda ali travnika. Prijatelje si lahko zamislite in tudi pogovori imajo lahko večjo veljavo.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Vsaka stvar ima svoj začetek in prav tako konec. In ker vse enkrat mine, dobro ali pa slabo, ne pozabite takrat, ko niste v najboljši koži, da bo tudi to minilo. In potem ... Naredite si načrt, kaj vse boste naredili potem.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Sedaj imate dovolj časa, da sami sebe malo bolje spoznate. Do kam v resnici segajo vaši cilji. Ste si morda zastavili pre malo, morda preveč? Vse je vedno odvisno samo od vas. Zavedajte pa se, da ste sposobni veliko več, kot dajete od sebe.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Danes vse, jutri nič. Naredili si boste urnik in niti en dan vam ne bo dolgčas. Morda vas nekateri ne bodo razumeli, ampak vam ne bo mar in ne boste se pustili motiti. In brez skrbi, ljubezen čaka na vas, ko pride pravi čas, bo vse tako, kot mora biti.

TA JE DOBRA

Ni dovolj

Gospodična srednjih let se iz predvorske občine pelje v službo v Kranj, pa jo ustavi policijska patrulja. Policist: »Kam pa se peljete? A ne veste, da je gibanje zunaj občine stalnega prebivališča prepovedano?« Gospodična: »Peljem se v Kranj, v službo.« »Lahko to s čim dokažete?« vpraša policist. »Seveda lahko. Tule imam zadnjo plačilno listo.« »Tole pa ne bo dovolj,« ugotavlja policist. Gospodična pa: »Saj sama dobro vem, da ni dovolj. Ampak o tem, zakaj mi dajo samo toliko, morate pa druge vprašati.«

Dolgčas v karanteni

Slišal sem, da lahko zaradi osamljenosti v karanteni zno-riš. Sem se o tem menil s kavomatom in mikrovalovno pečico, pa sta oba enakega mnenja ... Z mešalcem pa že dva dni ne govorim, ker vse po svoje obrne.

Ne kličite policije

Nikar ne kličite policije zaradi čudnih ljudi, ki se gibljejo okoli vašega bivališča. To so samo sosede brez mejkapa in urejene frizure.

Pasji prvič

Mož vpraša ženo: »A greva na sprehod za dvajset minut?« Žena vsa vesela sprejme povabilo: »Lahko! Samo se morava odločiti, kdo od naju bo lajal.«

Pasji drugič

Naš pes se je začel že skrivati pred nami. Vsak od nas ga želi vsaj dvakrat na dan peljati na sprehod.

LAŽJI SUDOKU

7	4		9	2		6	5
		2		6	3		
	9	8	1				2
5				4	9	3	6
			8	7			
2	3	1	5				4
4				8	5	2	
		9	7		6		
3	7		6	1		8	

Rešitev:

6	9	1	2	9	5	1	1
8	5	7	6	1	2	9	7
2	2	8	6	6	9	1	7
7	2	9	9	5	1	5	2
1	5	2	2	8	7	9	6
9	6	7	1	2	7	9	5
2	7	4	6	5	1	8	9
8	6	9	2	7	2	5	1
5	9	1	2	8	6	7	2

TEŽJI SUDOKU

3	8			7			2
		2		1	6		9
	4					8	
6			5	1			
	3					1	
			3	8			6
	1						9
2		7		9	4		
4			7			6	3

Rešitev:

6	9	1	2	8	7	6	5
8	5	7	6	1	2	9	7
2	2	8	6	6	9	1	7
7	2	9	9	5	1	5	2
1	5	2	2	8	7	9	6
9	6	7	1	2	7	9	5
2	7	4	6	5	1	8	9
1	8	5	6	2	9	7	6
6	9	7	1	6	2	5	1
2	7	2	8	6	7	2	2

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

KO-NET d.o.o.

GOZDARSKA OPREMA

OSEBNA
VAROVALNA
OPREMA

PFANNER

JEKLENE VRVI

Haase

KOLESNE IN
VLEČNE
GOZDARSKE
VERIGE

pewag

PROTOS
intecall

PFANNER
EINFACH. SICHER. LEBEN.

TRGOVINA Z GOZDARSKO OPREMO, KO-NET d.o.o.

Beleharjeva 15, 4208 Šenčur

www.ko-net.si ko-net@siol.net 04/25 17 482 041 759 103

Nagrade : 1. posoda za gorivo , 2. 1l olja za verigo , 3. polo majica

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 29. aprila 2020, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

SESTAVIL: F. KALAN	KAL, POGANJEK (ZAST.)	RAZTEGLJ- VA VRV	ZAŠČITNI PREMAZ ZA LES	MORALA	PISATELJ LOVRAK	PEVEC DRAGO- JEVIČ	ŽENSKI PRINCIP KIT, FILOZOFIJE, YIN	STANE SEVER	ORJAŠKI IZUMRLI PLAZILEC	MESTO V ŠPANJI	POSNE- MALNI NOŽ PRI BAKRO- TISKU
NAJVIŠJI ŠAHOVSKI NASLOV						10					
ŽENSKA SMUČAR- SKA TEK- MA NA PO- HORJU	3										
RUSKI REZISER (JURIJ LVOVIČ								BIKOV GLAS			
ŠAMPION			KOVANJE (KRAJŠE)				ČRN PRAH V DIMNIKU	GL. MESTO JEMNA			
STOICIZEM			UŠESNO VNETJE			ALDEHID OCETNE KISLINE SVITEK BLAGA	SL. IGRALEC (MATJAZ)			5	
RIMSKI CESAR				IGRALEC GANZ						ZASEBNA DEJAVNOST	KRAJ PRI DOMZALAH
POSADKA				11		GORA V JULIJUH					
KATOLIČAN						TRGOVSKI IZTRZEK		GROBO DOMACE SUKNO			
GORENJSKI GLAS	ZDRAVILNA TRAVNIŠKA RASTLINA	DRŽAVA OB IRAKU	RAMENSKI NAŠITEK				ATI. OČKA	KOZAREC ZA PIVO NAJBOLJŠI SPORJNI DOSEZEK			
PREIZKUS ZNAJJA					MORSKA ZELVA			6			
RADKO POLIČ			NEPROFE- SIONALEC			MEHKEJŠI DEL SADU				NAROD V ŠPANJI	SL. KOMIK (TILEN)
GOZDNI GLODAVEC MIŠJE VELIKOSTI			POLOVICA PETINE						BEN AFFLECK		
VZKLIK NA BIKOBORBI					REJEC SOKOLOV NEKD. VZH. NEMŠKI AVTO				SKUPNOST LAIKOV		12
ZMES ZA PEKO KRUHA			7			KOLOTEK	ORGANSKO VECANJE				
HLAPLJIVA TEKOČINA					JABOLKO S TRDIM MESOM			4			
VELIKA LUKA NA SICILIJ					OSEBA, KI NERGA			NEUMETNI- SKO DELO			
GORENJSKI GLAS	PO SUHI ROBI ZNA- NO MESTO V SLOVENIJI	IBERSKI POLOTOK	SAMODEJNI STROJ					IZDELOVA- LEC JADER		IGRALKA FONDA	VITEZ OKROGLE MIZE, EREK
RANO- CELNIK		15				Več SATOV SKUPAJ					
MESTO V ČRNI GORI						RUŠEVINA (KNJIŽNO)			ANDREJ ROZMAN		
BOJAN TRAVEN			GR. ČRKA				NOGOME- TAŠ KRHN		STOPNJA PRIDEVNIKA		
AFRIŠKI PTIČ TEKAČ			ROMAN JANKA KERSNIKA		BRALEC		SERVIRNI PLADENJ				13
ARABSKI TEOLOG						ST. JAP. PRE- STOLNICA V DENARJU IZRAZENA VREDNOST				PEVKA KRASEVEC	ZIDAR (ZARG.)
GL. MESTO VENEZUELE		9						KOMIK VODOPIVEC			
DIPLOMAT- SKI PRED- STAVNIK							ZALIV OB SAHALINU				
CATANIA ECIJA (VANGRAD OTITIS RAKTIN)	MODEL VOZILA KIA	IRSKO ŽGANJE, DŽIN	ŠNICE LJ				KATRAN	MENIČNO JAMSTVO			
PRIP. ZA PRIDOBIVA- NJE OZONA IZ ZRAKA			2					NEIMENOVA- NA OSEBA			
NEDRA						ENKA, ENICA					8
TEPEC (NAREČNO)					VISOKI FIZOL	DEL SKLADBE					
MESTO NA OBALI					LANENO PREDIVO						
TRGOVEC Z MEDOM	14										
OKRAS NA ANTICNIH STEBRIH											

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15			

Ruši se sistem, ki je veljal za vzor

Dr. Hubert Potočnik je biolog, predavatelj na Biotehniški fakulteti. Posveča se preučevanju velikih zveri, v zadnjih letih predvsem volka, risa in šakala.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – Napadi volkov na drobnico so lani naleteli na burne odzive kmetov in poželi precej pozornosti javnosti. So posledica širjenja volčjih družin na nova območja, do katere je prišlo že predlani, a so se težave pojavile, ko so se lani skotila prva volčja legla. »Volkovi so se pojavili tudi na območjih, kjer so bili ljudje nanje popolnoma nepripravljeni, za razliko od dinarskega sveta, kjer je volk že stoletja stalnica,« pravi Potočnik, ki buren odziv javnosti pripisuje tudi strahu, ki izvira iz stoletja trajajočega konfliktnega odnosa človeka s to živaljo. »Tri ali štiri živali lahko pobijejo tudi trideset in več ovac, za kar ljudje nimajo racionalne razlage, v resnici pa gre za refleksno vedenje, ki jim je v preteklosti v milijonih let v naravnem okolju omogočalo preživetje. A v odnosu s človekom je volk kljub vsemu zelo plaha žival,« pravi dr. Hubert Potočnik, ki si v svojem delu prizadeva prav za zmanjšanje konfliktnosti med zverjo in človekom in pomaga graditi okolje, ki bo

omogočalo njuno sobivanje. »Pri tem sem pragmatik, ne spadam med tiste, ki menijo, da bi morali vse te živali pustiti pri miru, saj je z izjemo risa preostala populacija velikih zveri pri nas v dobri kondiciji. V ospredje postavljam trajnostno upravljanje s populacijami in ne varovanja posameznega osebk,« dodaja sogovornik, ki že nekaj let živi v Mengšu.

Uspešen način upravljanja z zvermi

Slovenija sicer predstavlja vzor zgledega upravljanja z velikimi zvermi za številne evropske države. Toleranca tako državnih oblasti kot ljudi je bila tradicionalno izjemno visoka, čemur pritrjuje tudi dejstvo, da so že v sedemdesetih letih pri nas ponovno naselili risa, ki je bil v 19. stoletju iztrebljen, medved pa že od dvajsetih let prejšnjega stoletja predstavlja veliko naravno vrednoto. »Slovenija je v zadnjih dvajsetih letih vpeljala izredno uspešen način upravljanja z velikimi zvermi, tako z vidika monitoringa kot odvzema, ki je bil medresorsko usklajen.

Kljub temu da se je v populacije posegalo, so ostale vitalne,« pravi Potočnik, ki ob tem dodaja, da se v zadnjih letih ta sistem ruši: »Zaradi vse intenzivnejšega pravnega spodbijanja takšnega upravljanja s strani nekaterih organizacij se je podrl način upravljanja, za katerega smo v zadnjih desetih, 15 letih, prejeli številne pohvale in priznanja.«

Nezaupanje v stroko

Novela interventnega zakona o odvzemu volka in medveda iz okolja se mu zdi problematična iz več vidikov, predvsem pa takšen zakon izraža nezaupanje v strokovne odločitve. »V zadnjem letu sta se dve skupini intenzivno ukvarjali s temi vprašanji. Združili smo se različni ljudje, predstavniki različnih interesov in prepoznali probleme drug drugega. Diskusija je šla v pravo smer, zato se mi zdi škoda, da se je država tik pred sprejemom strokovno podprtih dokumentov odločila ubrati bližnjico. « Bolj kot predvideno število odvzemov volkov in medvedov iz okolja, se mu zdi problematično,

da predlog zakona ne upošteva varovalk, ki bi omogočale etične in transparentne posege, ki ne škodijo populaciji.

Šakal slabše poznan

Slabše je raziskana populacija šakala, ki se je v naše kraje razširil iz obal Grčije in Bolgarije, prisoten pa je tudi v Dalmaciji oziroma na obalnih območjih Jadrana. Pri ga nas pogosteje opažamo približno zadnjih dvajset let, zato je težko z gotovostjo trditi, kakšen je njegov vpliv na divjad. »Med lovci vlada strah, da bo močno zmanjšal populacijo srnjadi, a vnaprej obsoditi neko vrsto zato, ker je nova, je dokaj neupravičeno,« pravi Potočnik, sicer tudi soavtor znanstvene monografije Evrazijski šakal, ki je izšla konec lanskega leta pri Lovski zvezi Slovenije.

V teh dneh se Potočnik ukvarja s spremljanjem potomke romunskega risa Goruja in slovenske risinje Teje. »Z genetskega vidika gre za izjemno dragoceno žival. Zelo pomembno je, da preživi in v populacijo naših risov vnese nove gene.« V sedemdesetih letih

Dr. Hubert Potočnik / Foto: osebni arhiv

so namreč pri nas naselili tri pare risov, v izhodiščno populacijo pa nato ni prišla nobena druga žival, zaradi česar je prišlo do parjenja v sorodstvu, kar poveča možnost

genetsko povezanih bolezni. Risji mladič, ki se v teh dneh osamosvaja, pa vnaša optimizem, da našega največjega predstavnika mačkčaka svetla prihodnost.

Politika me je naučila previdnosti

Tako pravi Kamničanka Nika Vrhovnik, ki je v zadnjem letu in pol opravljala delo svetovalke predsednika vlade za odnose z javnostmi.

JASNA PALADIN

Kamnik – Nika Vrhovnik je bila v zadnjem letu in pol prisotna na vseh intervjujih predsednika vlade Marjana Šarca in teh zares ni bilo malo – tako z domačimi kot tujimi mediji, po televizijskih studiih in pred snemalniki pišočinovinarjev, a priložnosti, da bi sama spregovorila o svojem delu, ni imela prav dosti.

Dobri svetovalci za odnose z javnostmi so »nevidni«, a hkrati prisotni povsod, saj novinarji v teh časih do uradnih informacij praktično ne moremo brez njih, zato so dobri odnosi zelo pomembni. Prav Nika je bila v zadnjih mesecih v stiku z največ novinarji pri nas. Še pred kakšnima dvema mesecema bi jo težko ujeli za daljši pogovor, saj so bili njeni dnevi večinoma polni službenih obveznosti, a vlada se je zamenjala in časa ima zdaj nekoliko več. Zaupala nam je, kako

Nika Vrhovnik / Foto: osebni arhiv

so bili videti njeni delovniki. »Nikoli nisi mogel povsem predvideti dneva, ki je bil pred nami. Sem se tudi hitro odvadila zjutraj reči 'No, danes bo pa bolj miren dan'. Dnevna stalnica so bila novinarska vprašanja, na katera je bilo treba pravočasno zagotoviti odgovore. Medijem

smo tedensko pošiljali napoved dogodkov predsednika vlade, da so bili vnaprej seznanjeni, kakšne bodo njegove aktivnosti v tistem tednu. Veliko je bilo obiskov na terenu, po Sloveniji, in te je bilo treba pokriti s t. i. sporočili za javnost, kjer smo seveda povzeli predsednikova

ključna sporočila, poskrbeli tudi za objave na družbenih omrežjih. Predsednik je veliko večino svojih govorov govoril na pamet, kar pomeni, da mu nikoli nismo pripravljali govorov, ampak le ključna izhodišča, in to je redkost, ki so se ji mnogi čudili. Sva pa zato s sodelavcem Luko, s katerim sva dogodke pokrivala izmenično, skušala kar čim hitreje, navadno še med samo prereditvijo in z računalnikom na kolenih, povzeti povedano in prenesti to do novinarjev prek omenjenega sporočila za javnost. Potem so tukaj razni intervjuji in gostovanja v oddajah – bila sem na vezi z novinarji ali uredniki, prejela od njih izhodišča za pogovor oziroma teme, skupaj s strokovnimi službami so se nato pripravile iztočnice za predsednika. Prisotna sem bila pri intervjujih, spremljala predsednika v studije... Imeli smo kar nekaj obiskov v tujino. Tam smo se seveda vsakič povezali s

slovenskimi dopisniki, zagotovili izjave, morda kratke intervjuje s predsednikom vlade, zanje in tudi za tuje medije. Potem so tukaj obiski tujih državljanov pri nas. Če je obisk gostil predsednik

»Na politiko gledam povsem drugače kot pred tremi leti. Vidiš in spoznaš izkušene ljudi, strokovnjake na odgovornih položajih, ki se trudijo, da svoje delo opravljajo odgovorno in v korist državljanov.«

vlade, se je bilo treba povezati z ekipo za odnose z javnostmi z druge strani, skupaj doreči podrobnosti, kar se tiče tiskovne konference in ostalih medijskih aktivnosti. Kot piarovka sem tudi povezovala tiskovne konference, novinarje je bilo treba seveda pravočasno o tem obvestiti in jim zagotoviti

dovolj časa in enake pogoje, da so tiskovno konferenco lahko spremljali,« našteje Nika Vrhovnik in prizna, da se je trudila biti novinarjem vselej dosegljiva, saj odzivnost in korektnost v tem poslu pomenita največ.

Kako pa je videti politično zakulisje? »Brez dvoma lahko rečem, da gledam na politiko povsem drugače kot pred tremi leti. Vidiš in spoznaš izkušene ljudi, strokovnjake na odgovornih položajih, ki se trudijo, da svoje delo opravljajo odgovorno in v korist državljanov. Me je pa politika naučila tudi previdnosti,« prizna Kamničanka, ki zadnja leta sicer živi v Ljubljani, a ima z domačim krajem še vedno tesne stike. V odnosih z javnostmi na področju politike ostaja tudi v prihodnje, a vesela je, da se najde čas tudi za kaj drugega, denimo njej tako ljubo kolesarjenje in potovanja – ta bodo zaradi pandemije koronavirusa sicer nekoliko počakala.

Starejšim polepšali praznike

Dijaki prvega letnika Gimnazije Kranj so na lastno pobudo izdelali velikonočne voščilnice za starostnike iz Doma upokojencev Kranj.

MATEJA RANT

Kranj – Velikonočnega voščila starejšim se je domislila predsednica 1. b razreda na kranjski gimnaziji Sara Smajič in za to navdušila tudi svoje sošolce. S to lepo gesto so starejšim v osamo, v kateri so se znašli zaradi koronavirusa, nesebično prinesli mladostno pozornost, se je njihovega dejanja razveselila tudi profesorica Nataša Kne.

»Velika noč je praznik veselja, upanja in medsebojne ljubezni. Ob nastali situaciji s koronavirusom so mnogi, še posebno pa starejši, ostali brez možnosti, da praznične trenutke preživijo v krogu najbližjih in ljubljenih oseb,« je ugotavljala Sara Smajič, ki je zato svoje sošolce nagovorila, da težke in samotne trenutke, ki jih starejši preživljajo v domovih za upokojence, popestrijo z lepimi željami in jih spomnijo na lepe dni, obenem pa obudijo upanje in optimizem, da prihajajo boljši časi. Svojo pobudo je predstavila pristojnim v domovih za upokojence v Predvoru, Cerkljah in Kranju, a so se odzvali le v slednjem. »Vse to se je odvijalo tik pred

prazniki, zato smo bili pri izdelavi voščilnic časovno zelo omejeni, kljub temu pa se je za sodelovanje odločilo več kot dvajset mojih sošolcev, s katerimi smo potem izdelali voščila v obliki prijaznih sporočil ali risb, sodelovala je tudi naša razredničarka Bernarda Lenaršič.«

Ob zavedanju, da starejši sodijo v rizično skupino, ko gre za bolezen covid-19, so poskrbeli, da so jim voščila varno dostavili v dom. »Doma sem jih natisnila, jih povila v majhne svitke in v košari odnesla do doma, kjer so jih stanovalcem razdelili v nedeljo zjutraj pri velikonočnem zajtrku.« V sporočilih, ki so jih namenili starejšim, je bilo velikih spodbudnih besed, med drugim so se spomnili tudi na pregovor Kdor čaka, dočaka. »Tako smo jim želeli povedati, da moramo biti v teh težkih časih vsi potrpežljivi.« Starostniki so se voščil zelo razveselili. »Bili so zelo prijetno presenečeni. Njihov pozitiven pogled na svet pa me je prepričal, da bomo iz te krize izšli močnejši in bolj povezani,« je poudarila Sara Smajič, ki je ponosna na svoj razred, saj so se izkazali s svojim socialnim

Na pobudo Sare Smajič so kranjski gimnazijci izdelali velikonočna voščila za starostnike v Domu upokojencev Kranj. / Foto: osebni arhiv

čutom, nesebičnostjo in solidarnostjo. »Zavedamo se, kako zelo smo odvisni

drug od drugega in kako pomembno je, da v času stiske nihče ni sam in pozabljen.«

Ivanovih osem traktorjev

JOŽE MARINČEK

Kranj – Ivana Jagodica z Rupe pri Kranju poznajo številni, a le malo jih ve, da ima kar lepo število poljskih vlečnih traktorjev. Na obisku pri njem smo jih našteali najmanj osem, od tega jih je kar sedem v voznem stanju in pripravljenih, da lahko v vsakem trenutku gredo na opravljanje dela. Za traktorje se je 62-letni Ivo, kot ga kličejo domači, navdušil v otroštvu, v šestdesetih letih prejšnjega stoletja. Kot šestletni fantič je namreč takrat prvič sedel za volan traktorja in se z njim peljal nekaj metrov. Ob takšnem

Ivan med vožnjo s svojim najstarejšim traktorjem

navdušenju nad traktorji ni niti nenavadno, da se je potlej posvetil njihove mu vzdrževanju. Bil je mehanik pri Creini v Cerkljah ter nato v zasebni firmi Primež. Ko se je upokojil, se je odločil, da bo na domačiji na Rupi imel zbirko traktorjev. Traktorji so stari sedemdeset let in mlajši, še najbolj je zanimiv traktor znamke Diesel D.A. 12 iz leta 1950, na katerega je Ivo tudi sedel in se vpriči nas zapejval po domačem dvorišču. Pri vsem mu pomaga prijateljica Majda, ki mu svetuje, ureja vso potrebno dokumentacijo in mu daje moralno podporo.

Planinska izleta odpadeta

Kranj – Iz Planinskega društva Iskra Kranj so sporočili, da dva v aprilu načrtovana planinska pohoda odpadeta. Tako jutri, 18. aprila, odpade ferata in pohod na Gradiško turo, naslednjo soboto, 25. aprila, pa izlet na Konjiško goro. Kako bo z izvedbo izletov v maju in v naslednjih mesecih, bo odvisno od sproščanja ukrepov in omejitve zaradi epidemije covida-19. Društvena pisarna in Dom Čemšenik do nadaljnjega ostajata zaprta, več informacij je na njihovi spletni strani.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

Rozman bus vse svoje stranke obvešča, da zaradi epidemije novega koronavirusa in državnih uredb, ki jih je v teh izrednih pogojih potrebno spoštovati, začasno odpovedujejo vse turistične prevoze. Strankam se zahvaljujejo za dosedanje zaupanje in jim sporočajo, da se spet srečajo, ko bo epidemija mimo. Ostanite zdravi! www.rozmanbus.si

Nagrajenci križanke Mesarstva Čadež z geslom **DOMAČE IN ZDRAVE MESNINE ČADEŽ**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, 3. aprila 2020 so: **Drago Car**, Komenda; **Marjan Gražar**, Šenčur in **Jožica Grivec**, Radovljica. Vsi trije prejmejo bon v vrednosti 20 EUR. Nagrajencem čestitam!

Radio Triglav

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Spoštovani!
Zaradi nevarnosti okužbe s koronavirusom je okenca za sprejem strank začasno zaprto.

Osmrtnice, zahvale in male oglase lahko oddate v poštni nabiralnik, ki je na desni strani vrat v našo stavbo, ali pošljete po e-pošti: malioglas@g-glas.si. Lahko pokličete tudi naročniško službo, vsak dan od ponedeljka do petka od 8. do 15. ure, telefon 04/201-42-47.

DOMPLAN zemeljski plin po akcijski ceni 0,02020 €/kWh do konca leta 2020!

Več o akcijski ponudbi lahko dobite na spletni strani www.domplan.si

Domplan, d.d., PE Energetika
Bleiweisova c. 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 800
E: energetika@domplan.si
I: www.domplan.si

FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

LOKA NEPREMIČNINE

LOKA NEPREMIČNINE d.o.o.
Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka
gsm: 041 675 123, tel.: 04 506 03 00
e-mail: info@loka-nepremicnine.si

LOTO

Rezultati 31. kroga – 15. aprila 2020
3, 8, 11, 24, 26, 27, 32 in 16

Loto PLUS: **5, 6, 17, 29, 31, 34, 38 in 21**
Lotko: **1 2 8 0 9 3**

Sklad 32. kroga za Sedmico: **1.300.000 EUR**
Sklad 32. kroga za PLUS: **140.000 EUR**
Sklad 32. kroga za Lotka: **190.000 EUR**

TEHNIKA

KUPIM

SOBNO TV anteno, tel.: 069/984-462 20000834

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

DRVA metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 20000747

SUHA bukova drva, možna dostava, tel.: 040/532-320 20000819

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

MALO rabljeno kosilnico BCS 404, 4 diski, dobro ohranjena, Poljanska dolina, tel.: 041/961-165 20000832

PAJEK Sip 340 in vilice za bale Gorenec, tel.: 040/872-496 20000820

ZA sušilno - 15 m cevi, fi 40, avtomatiko in traverze, tel.: 031/699-145 20000838

PRIDELKI

PRODAM

KRMNI krompir, tel.: 031/599-318 20000827

OSTANEK semenskega krompirja adora, tel.: 041/515-859 20000824

SEMENSKI krompir - ostanek krompirja, tel.: 040/607-451 20000836

KUPIM

MESO mladega kozlička, 10 - 15 kg, tel.: 041/674-194 20000822

SENO v okroglih balah, tel.: 041/675-453 20000817

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BREJO zajklo, cena 25 EUR, tel.: 040/938-931 20000826

ČB teličko in bikca simentalca, tel.: 040/365-080 20000830

ČB bikce, stare od 5 do 8 mesecev, tel.: 041/331-887 20000839

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjav, črne, grahaste in bele, pred nesnostjo in KG piščanci za dopitjanje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 20000750

RJAVE jarkice v začetku nesnosti. Stanonik, Log 9, Šk. Loka, tel.: 04/51-85-580, 041/694-285 20000833

TELICO simentalco, staro 11 mesecev, Sp. otok 17, tel.: 031/837-520 20000831

TELIČKO simentalco, staro 14 dni, tel.: 041/912-630 20000837

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvri, slabše ohranjena in nevozna, pogeni avtomobila po celi Sloveniji, Goceni Meze s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675

20000753

KUPIM

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo in rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A. d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081
20000749

OSTALO

PRODAM

4 OGLATO cisterne za vodo, 1.000 lit., primerno za vrtove, tel.: 04/25-91-470, 040/498-014
20000825

ULEŽAN hlevski gnoj, tel.: 041/901-888
20000828

ŽAGOVINO za nastil, z dostavo, tel.: 041/695-021
20000815

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.ne
20000748

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišč, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838
20000754

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, ... LEARD d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163
20000755

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53/a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871
20000751

IZDELKE Zeliščarstva »Prežla« pošiljamo po pošti. Naročila sprejemamo na tel.: 04/53-18-340. Torkar Antonija s.p., Begunjska c. 23, Lesce
20000818

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246
19003399

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141
20000746

IŠČEM

IŠČEM upokojeno gospo za čiščenje hiše, samska, tel.: 031/523-475
20000829

RAZNO

PRODAM

2 tehtnici 100-kilogramski, ugodno, tel.: 041/452-268
20000821

4 LETNE gume na platiščih, 15 col in stol z nočno posodo, cena po dogovoru, tel.: 031/769-280
20000816

EKONOM loncec, 6 in 8. lit., opekač kruha - toaster, termo steklenico 6 in 2 lit., rumov loncec, tel.: 041/858-149
20000823

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: **USTVARITE NEKAJ ZASE ALI ZA PRIJATELJE**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, 31. marca 2020 so: 1. nagrado: vrednostni bon trgovine Baldrijan iz Kranja prejme **Mira Stare**, Cerklje; 2. in 3. nagrado: knjigo Melanda pa prejmeta **Berta Bertoncelj**, Selca in **Veronika Bešter**, Škofja Loka. Nagrajencem čestitamo!

PLASTIČNO cisterne za olje ali deževnico, 3.500 lit., po ugodni ceni, v Kranju, tel.: 031/308-540
20000840

STARE slike in pokončni baterijski sesalec, tel.: 040/705-145
20000841

PODARIM

VEČJO količino belega bombažnega blaga, lahko za maske, tel.: 040/213-738
20000835

IŠČEM

STARO odpadno železo, pralne stroje, pipe, akumulatorje, računalnike. Odvoz brezplačen, tel.: 070/385-956
20000799

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

*Dobil sem dovoljenje za odhod.
Recite mi zbogom, bratje!
Vsem se priklanam
in se odpravljam na to pot.
(T. Kuntner)*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj se je v teh pomladnih dneh poslovil naš ljubi

JOŽEF KOROŠEC

Za vsa izrečena sožalja, tolažbo in sočutje v teh žalostnih dneh bi se radi zahvalili vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sovaščanom in prijateljem čebelarjem. Njegovo dobro voljo, vedrino, pogum in veselje bomo vedno nosili s seboj.

Njegovi najbližji

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

ZAHVALA

V 94. letu nas je zapustil naš dragi

FRANC KLEMENČIČ

p. d. Boltov ata iz Spodnje Besnice

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, in vsem, ki ste bili v mislih z njim.

Žalujoci vsi njegovi
Besnica, 10. aprila 2020

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustila naša draga mami, stara mama, žena in teta

MARIJA NOVAK

rojena Drnovšek, iz Cerklj na Gorenjskem

V krogu domačih smo se od nje poslovili v sredo, 15. aprila 2020, na pokopališču v Cerkljah. Hvala vsem, ki ste bili v mislih z nami. Maša v njen spomin bo kasneje. Pogrešali te bomo ...

Žalujoci vsi njeni
Cerklje, Spodnji Brnik

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
Tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.
(Simon Gregorčič)*

ZAHVALA

V 86. letu je od nas za vedno odšel naš dragi

ALOJZ ZELNIK

iz Britofa pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem, sorodnikom in sosedom za izrečeno sožalje, podarjene sveče in svete maše. Zahvala tudi gospodu župniku, pogrebni službi, članom PD Iskra Kranj, DU Kranj in osebju Doma upokojencev Kranj. Hvala vsem, ki ste ga spoštovali in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage sestre, mame in stare mame

ANICE KALAN

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se v teh trenutkih poslovili od nje. Posebna zahvala pa pogrebni službi Navček, gospodu župniku Matjažu Zupanu, pevcem in trobentaču za lep pogrebni obred.

Žalujoci: sestra Zora z družino, otroci Jure, Nada ter Franci z družinami
Žabnica, 4. april 2020

ZAHVALA

V 86. letu nas je zapustila naša mama, stara mama, prababica, sestra, teta, sestrična, svakinja in tašča

PAVLA ŠIFRER

p. d. Vrbančkova Pavla iz Žabnice

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena pisna in ustna sožalja ter podarjene sveče. Zahvaljujemo se pogrebni službi Komunale Kranj, gospodu župniku Matjažu Zupanu za lepo opravljen pogrebni obred ter pevcem skupine Ultima. Posebno zahvalo smo dolžni zaposlenim v Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja na Jesenicah, ki so zelo lepo skrbeli zanj v zadnjih mesecih njenega življenja. Zaradi trenutnih razmer smo se od nje poslovili v soboto, 11. aprila 2020, v ožjem družinskem krogu na pokopališču v Žabnici.

Žalujoci: sinova Mirko in Matevž z družinama ter brata Jože z družino in Janez
Žabnica, Predoslje

ZAHVALA

Kljub močni volji do življenja je bila bolezen močnejša. V 63. letu je v ljubečem objemu domačih tiho in spokojno zaspal naš dragi

FRANC POTOČNIK

po domače Hribov Francelj iz Nemilj

Hvaležni smo vsem sorodnikom, sovaščanom, gasilcem, prijateljem in sodelavcem za besede tolažbe, ki ste nam jih izrekli osebno ali po telefonu. Zahvalo želimo izraziti tudi njegovi osebni zdravnici dr. Mariji Ravnihar ter dr. Milici Miljković in celotnemu osebju oddelka D1 na Onkološkem inštitutu, ki ste lepo skrbeli zanj v času zdravljenja. Hvala pogrebni službi Navček za organizacijo pogreba, župniku Igorju Jerebu za opravljen pogrebni obred in bodrilne besede v zadnjem dnevu ter pevskemu kvartetu Ultima za ganljivo zapeti žalostinki. Iskrena zahvala domačim gasilcem PGD Podblica za spremstvo v njegov prerani grob. Hvala tudi vsem vam, ki ste v teh razmerah z nami v mislih in se boste od njega poslovili kasneje. Ohranimo ga v spominu kot delavnega, vedno pozitivnega in nasmejanega človeka.

Žalujoci vsi njegovi

Veseli pomembnega obiska

Dom starejših občanov Kamnik, kjer še niso zabeležili primera okužbe s covidom-19, je včeraj obiskal predsednik države Borut Pahor. Ker v občini Kamnik zelo uspešno zaježujejo širitev virusa, se je zahvalil tudi županu Mateju Slaparju.

JASNA PALADIN

Kamnik – Predsednik države Borut Pahor je v času epidemije obiskal že osem domov za starejše, včeraj, 16. aprila, na pobudo svojcev stanovalcev in vodstva doma tudi Dom starejših občanov (DSO) Kamnik, kjer sta ga med drugim sprejela direktorica Maja Gradišek in župan Matej Slapar. Kljub prvotnim pomislekom o obiskovanju teh najbolj ranljivih članov naše družbe je namreč spoznal, da starejšim, ki so te dni izolirani v domovih brez možnosti obiskov svojcev, njegov obisk zelo veliko pomeni. Tudi v Kamniku so ga stanovalci in zaposleni z maskami na obrazu pričakali na vseh balkonih in v atriju doma, mu pripravili kulturni program in mu predali skromno darilo ter z zanimanjem prisluhnili njegovim besedam.

»Iskreno vam čestitam, da se vam je v vsem tem času uspelo izogniti okužbi, zato vodstvu doma ter vsemu osebju izrekam veliko spoštovanje. Želim si, da bi moj obisk razumeli kot izraz splošne spodbude, upanja in odgovornosti ter spoznanja, da

Predsednik države Borut Pahor je včeraj obiskal Dom starejših občanov Kamnik.

nam bo skupaj uspelo. Narava te krize je namreč takšna, da nam lahko uspele s tesnim sodelovanjem vseh. Priča smo izredno hitri in koreniti spremembi življenjskega stila, ki v naši zgodovini nima primere, čeprav so med nami številni, ki ste doživeli že marsikaj. Razsežnosti te krize so svetovni, zato je na preizkušnji človečnost, saj smo odvisni drug od drugega. Zato je prav, da v tem času spodbujamo vrline, kot so občutek za soljudi, razumevanje,

toplina, dobrota. Čeprav se po vseh teh tednih verjetno soočamo tudi z občutkom nemoci, da razmer ne obvladamo, gre Sloveniji v primerjavi s preostalim svetom zelo dobro, zahvala za to pa gre vsem, ki so na 'prvi bojni liniji'. Držimo pesti, da bomo na tak način tudi uspeli priti ven iz najhujšega. Ta hip mi največje skrbi povzročata morebitna nestrpnost med ljudmi, saj bomo uspešni le s potrpežljivostjo in zaupanjem,« je starostnike in zaposlene

nagovoril Pahor in se hkrati zahvalil tudi županu Mateju Slaparju, ki mu s sodelavci uspeva, da v občini že dva tedna niso zabeležili nove okužbe (ostajajo pri številu 17).

Kot je poudarila direktorica doma Maja Gradišek, je zaposlenim virus zunaj doma uspelo zadržati z obilo truda in požrtvovalnosti in prepričani so, da bo tako tudi v prihodnje. Predsednika pa je pozvala, naj pripomore k temu, da bodo za svoje delo tudi pošteno plačani.

V Kranju zahvala donatorjem in junakom

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski župan Matjaž Rakovec se zahvaljuje donatorjem, ki so v preteklih tednih Mestni občini Kranj (MOK) donirali težko dostopno zaščitno opremo za občane in zdravstveno osebje ali pomagali kako drugače, tudi s pripravo toplih obrokov za zdravstveno osebje. »V

Mestni občini Kranj si s pomočjo Civilne zaščite MOK že vse od pojave covid-19 prizadevamo zagotoviti zadostno zalogo zaščitne opreme za vse, ki jo najbolj potrebujejo. Vemo, da jo še vedno primanjkuje povsod po državi, zlasti tiste, ki zagotavlja visoko stopnjo zaščite in je nujna za zaposlene, ki prihajajo v stik z morebitnimi

okuženimi. Zato sem izredno hvaležen lokalnim podjetjem in tudi posameznikom, ki so v zadnjih dveh tednih izkazali veliko človekoljubnost in dobrotelost ter s svojimi donacijami pokazali, da jim je mar,« je dejal Rakovec. Kranjska občina je z lastnimi nakupi, državno dobavo in donacijami do zdaj zbrala dvajset tisoč zaščitnih mask,

polovico so jih v zadnjih dneh s pomočjo krajevnih skupnosti razdelili najbolj ranljivim skupinam občanov. Občina je v teh dneh po mestu namestila tudi plakate v zahvalo vsem »junakom našega časa«, ki se trudijo, da življenje občank in občanov kljub epidemiji teče čim bolj normalno in da pomoč dobijo vsi, ki jo potrebujejo.

Zbirne centre odprla tudi Komunala Kranj

SIMON ŠUBIC

Kranj – Komunala Kranj je včeraj ponovno odprla zbirna centra v Tenetišah in Naklem, danes pa tudi v Šenčurju. Zbirni center Zarica ostaja še naprej zaprt, so sporočili iz komunalnega podjetja. Delovni časi zbirnih centrov Šenčur in Naklo ostajajo nespremenjeni, Zbirni center Tenetiše pa obratuje po spremenjenem delovnem času, in sicer od ponedeljka do petka od 7. do 19. ure ter ob sobotah od 8. do 16. ure.

Uporabnike obveščajo, da je vstop v zbirne centre prepovedan za vse z bolezenskimi znaki okužbe dihal. Poleg tega je do preklica epidemije covid-19 obvezna uporaba zaščitne maske (ali druge oblike zaščite ustnega in nosnega predela), zaščitnih rokavic ter upoštevanje dvometrske varnostne razdalje in higijene kašlja. Iz vozila ne izstopajte, dokler

vam tega ne odobri zaposleni, gibanje na območju zbirnega centra pa je omejeno in dovoljeno le v skladu z navodili zaposlenih. Prinašajte le predhodno sortirane odpadke, ki jih boste razložili sami oziroma s pomočjo sopolnika. Zaposleni v zbirnem centru vam namreč pri raztovarjanju ne bodo pomagali, vas bodo pa usmerjali. S seboj prinesite tudi orodje, ki bi ga morebiti potrebovali (lopata, grablje, metla ipd.), saj izposoja v tem času ni mogoča, prav tako ni mogoča uporaba sanitarij.

Vstop v zbirne centre bo mogoč največ enemu vozilu hkrati, druga vozila pa čakajo v vrsti pred vhodom. Ker prve dni pričakujejo povečan obisk in lahko pride do zastojev, v Komunali Kranj uporabnike še opozarjajo, naj spoštujejo prometne predpise in sami poskrbijo, da bo čakanje na vstop v zbirni center potekalo brez motenj za promet.

Ostajajo samooskrbni in solidarni

Jezerko – Jezerko so naravne nesreče osamile že kdaj prej, zdaj je za posebne razmere poskrbel koronavirus. Kot pravi župan Andrej Karničar, je na srečo kar mirno, ljudje so samooskrbni in solidarni kot vedno doslej. Tudi potrebe po množični pomoči na domu ni, tudi tu se vedno lahko zanesemo na medgeneracijsko solidarnost. Najbolj žal jim pa je, da v tem času odpadejo vsa družjenja. »Na področju turizma, ki je tudi za naš kraj zelo pomemben, napovedujejo katastrofalno stanje. Kljub temu smo optimistični, saj kaže, da bomo Slovenci letos pretežno dopustovali doma, in tu na Jezerskem vidimo svojo priložnost,« pravi Karničar. Večjih gradbenih del tudi v tej občini ni, izvajajo pa dela za preureditev nekdanje pošte v sodoben medgeneracijski center v stavbi Korotan. Izdelujejo tudi načrte za razširitev kuhinje, jedilnice in učilnic podružnične osnovne šole in vrtca, ki zaradi večjega števila otrok, šolskih in predšolskih, potrebuje več prostora.

Posebne razmere tudi na idiličnem Jezerskem / Foto: Tina Dokl

V Medvodah znova odprli tržnico in zbirni center

Medvode – Od srede je v Medvodah znova odprta tržnica. Deluje prilagojeno, skladno z odredbo poveljnika Civilne zaščite Medvode. Prodaja se bo do nadaljnjega izvajala vsako sredo med 8. in 12. uro in vsako soboto med 7. in 12. uro. Zaradi zagotavljanja ustreznih odmikov bodo v prvih dneh na tržnici prodajali le prodajalci iz območja občine Medvode. Javno podjetje Voka Snaga je ponovno začelo izvajati odvoz odpadkov iz zbirnih centrov, zato so znova lahko odprli tudi zbirni center v Medvodah. Obratuje po običajnem urniku, torej vsako sredo od 14. do 17. ure in v soboto od 8. do 12. ure.

vremenska napoved

Danes bo pretežno jasno. Jutri se bo pojavljala občasna koprenasta oblačnost. V nedeljo dopoldne bo še dokaj sončno, popoldne in zvečer pa spremenljivo oblačno s kakšno ploho ali nevihto.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

2/22 °C

SOBOTA

4/22 °C

NEDELJA

6/20 °C

